FLORÆ AUSTRIACÆ

VOLUMEN PRIMUM,

CONTINENS

ICONUM

CENTURIAM PRIMAM.

FLORÆ AUSTRIACÆ,

SIVE

PLANTARUM SELECTARUM

IN

AUSTRIÆ ARCHIDUCATU

SPONTE CRESCENTIUM,

ICONES,

AD VIVUM COLORATÆ, ET DESCRIPTIONIBUS,

AC

SYNONYMIS ILLUSTRATÆ.

VOL. I.

OPERA ET SUMPTIBUS

NICOLAI JOSEPHI JACQUIN.

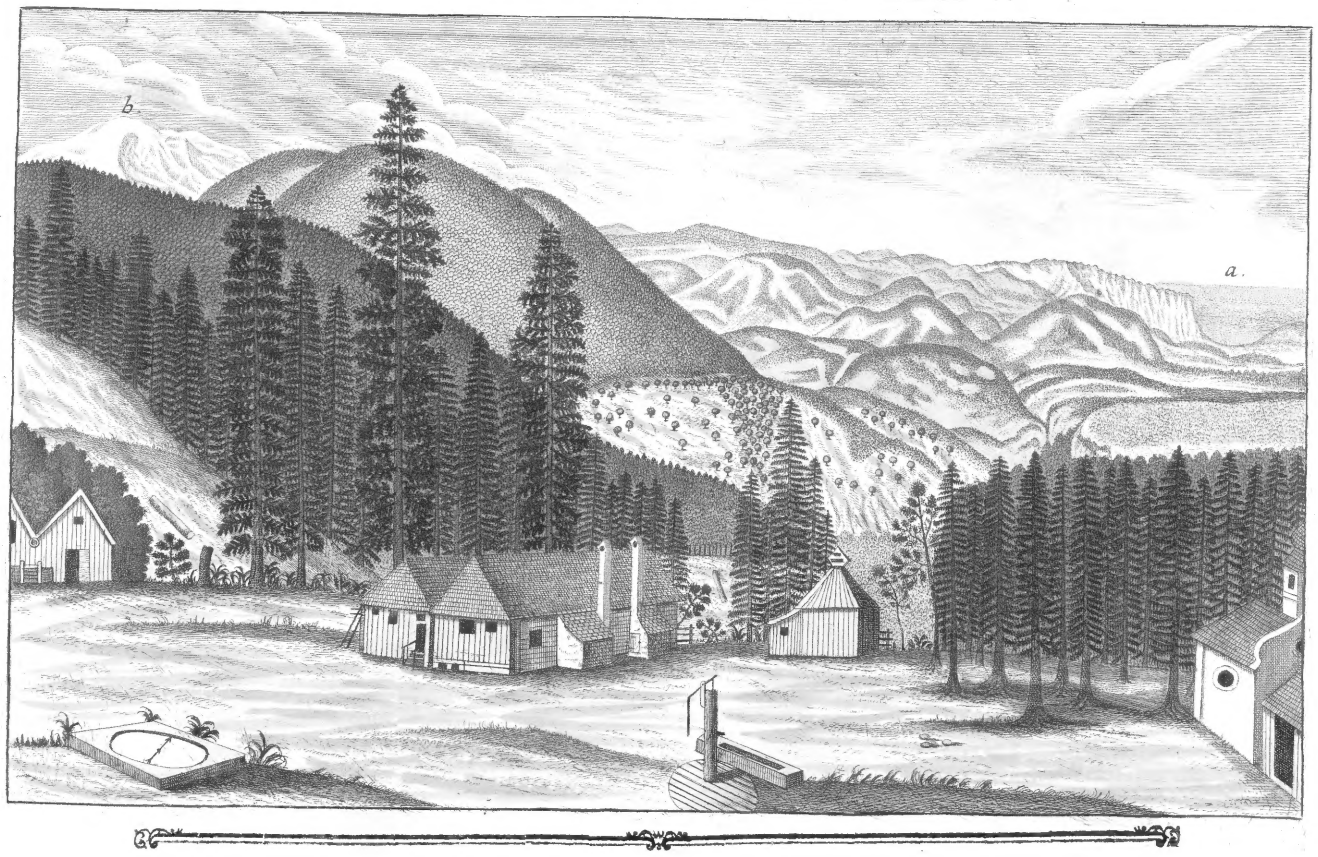

VIENNÆ AUSTRIÆ,

TYPIS LEOPOLDI JOANNIS KALIWODA,

AULÆ IMPERIALIS TYPOGRAPHI.

MDCCLXXIII.

Tabula tiroli exhibet prospectum et monte subalpino Gans in loco, ubi sunt aedes venatoriae Illustr. Comitis de Hoyos, super cacuminis montium interjacentium versus planitiem Neostadiensem a; & hinc ad levam versus verticem alpis Schneeberg b.

PRÆFATIO.

Hac nostra tandem ætate Res Herbaria, scientia voga objectorumque multipliciter memoriæ humanæ transfiliens sive metam, nulla est certitudinis gradum, qui tanto videbatur posse sperari minus, quanto solebant frequentius novi errores novæque dubia succedere dispulsis antiquis. Si summo reputare habet Botanicæ peritissimæ adhibitas tot tamque varias normas, perlustrare factos in distinctissimis mundi regionibus ingentes ejusdem continuatosque progressus, ipsumque adeo considerare autorum multitudinem incredibilem; observantibus nunc simul, scientiam hanc quam sæpissime versari, imo voluti absorbi, cum in distinctione & descriptione rerum vel maxime similium, tum in citatione scriptorum, qui de ipsis his rebus egisse credantur, causa errorum haud poterit latere diu. Nihil quidem ego propterea detrabo bonis plantarum descriptionibus, nihil etiam synonymiæ prudenter selectæ, quam certe ambas ad cognitionem stirpium legitimam acquirendam uti arbitror conferre semper quam plurimum, ita sæpe esse plane necessarias, habeo perlubentissimum. Sed hoc voluit, solas illas, quandoquidem hujus defectus non raro, fallere omnino posse. Scilicet per verba non eodem omnes modo ea, quæ oculis percipimus, exponere solemus; nec magis alii ex nostris verum conspectarum enarrationibus nostro ubique afficiuntur modo, speciesque semper sibi formant easdem. Tum etiam vegetabilium externam tam compagem, sive ambitum & staturam, (habitum vocamus,) quam tam verude quam vere exprimit pictoris perita manus, varissime Naturæ indagator explicatione sua assequatur; ut, dum hic significantius aliquid dicere satagit, ad comparationem cum rebus jam multo notis instituendam confugere cogatur. Si igitur, (quod fingere nobis liceat,) nulla unquam, etiamsi Botanicis, extitisset phantæ ubius delineatio, quam nunc foret manca, quamque utilis circumscripta limitibus cognitio nostra regni vegetabilis? sed pomatus ex adverso, cunctarum in hunc usque diem detectarum stirpium figuras a nobis possideri optimas, easque imprimis coloratas, nonquid brevi omnes essuerent Botanicæ lites, & certitudo sic exurgeret maximus, alia methodo nec facile sperandi, nec forte obtinenda? Hesitanti ex confusa descriptione Botanico offeratur idonea plantæ icon, evanescet acyus molesta dubitatio, & erroris periculum cujuscunque longe fugabitur. Sic pari passu doctique in communem finem dexteris & pictor & scriptor Rem Herbariam promovent; quæ itaque, (ut nunc concludam, quorsum sermonem hunc direxi omnem,) jure merito referre acceptam iconismo debet evidentiæ suæ & perfectionis majorem partem.

Et hinc nihil unquam poterat ad absolvendam scientiam nostram excogitari magis accommodatum, quam eximium atque illustre illud institutum, quo ab aliquot jam annis sub potentissimorum Daniæ Regum auspiciis, vegetabilium omnium, in regnis Daniæ sponte crescentium, figuras nitidissimas a celeberrimo Oedero in

publicam emisti lucem lati videmus. Hoc Regio, apud posteros nunquam interituro, beneficio spes nunc affulget optima, fore post paucos eluendos annos, ut in Daniæ regnis scientia herbarum patria ex dubia difficili & longa evadat certa facilis & brevissima. Sed, quod novum idemque summum instituto pretium addit, nec una Dania totam hanc proprii operis utilitatem absorbebit; quin fundamentum hic habituri Botanici sint, cui superstruere singuli suam, cumuli Europæ totius possint Floram completissimam. Suum unusquisque regio symbolum conferat, addatque plantas, quæ desint in pricibus; sic tandem aliquando nascentur in singulis stirpibus Europæis certitudo ac evidentia, quas cæteroquin, cuncti nostris systematibus suffulti, frustra semper desiderabimus.

Primam itaque ego, qui non invenerim, qui in se susciperet operis eximii editionem, propriis sumptibus Floræ Danicæ offero Austriæ symbolum, refertam elegantissimis rarissimisque plantis, quas plures, culturam respuentes omnem, extra natale solum spectare cupiat Botanicis non datur, nec datur sæpe in hoc ipso fine improbis laboribus aut etiam sanitatis periculo. Plantæ fortasse trecentæ hunc Austriæ Florum absolvent, si incepto meo faverint herbarum amatores. Sit minus, primus hic sufficiatur etiam ultimus esto. Nuperrime tamen ad pergendum impensius excitatus sum charissimi eruditissimique viri De Saussure genevensis professoris epistola, ex qua summa cum animi voluptate intellexi, cogitare illum de altera conferenda symbola Helvetica; in qua quanta exspectari possint, doces insigne Halleri opus.

Tum etiam hanc Florum ita institui, ut facia atque par ire Horto meo Botanico Vindobonensi, & utriusque sic opus unius adiuvar, cui haberet, esse posset. Propterea quoque servavi charta hinc varionque similitudinem. Hortus meus fuit ratione Austriæ exoticus stirpes, hospites sicas. In Flora sola continebuntur plantæ, in Austriæ Archiducatu sponte provenientes, veræ cives, nec simul in Dania reperiundæ. Umbelliferas tamen hic excipio, quarum repetendarum caussam indicabo. Familiæ hujus vastæ & difficillimæ insirma in hunc usque diem manet cognitio, ut, qui magis has sibi stirpes perspectas habuerint, nec senserint illi, quo emerint labore. Austria umbelliferarum ferax est; nec alii paucioves exoticas hortus. Siccas, ut distinguere voluerit, possidet descriptas ab auctoribus plerasque alias. Ergo animum subiit labor haud mihi visus inutilis, cum in Horto, tum in Flora, plurimarum illarum figuras edere vobis, quibus prompta unicuique evadat earundem certaque cognitio. Charta quoque vehimus meæ magis conducit ad harunce stirpium delineationem; quæ scilicet in angustam effigiem nimiopere contractæ, nisi vere elegantesque exhibitæ, non omnibus tamen sese oculis desiderata cum evidentia offerunt. Quibus itaque in planis pingendis nec curis nec sumptibus me pepercisse, facile intelligent æqui rerum æstimatores. Interea nec de reliquis stirpibus fidem certam do, Danicum in Flora nostra omnino non fore ullum; dumtum vero præstabo, simul ac Floræ Danicæ index, a charissimo Oedero promissus, venerit in nostras manus, eo usque, prouti potero, repetitionem evitabitur.

In plantarum synonyma sedulo inquisivi. Excepto Caspare Bauhino, merum nomenclatorem aut synonymistam vero citavi. Nunquam autem omisi alios Austriacæ vel vicinæ Floræ auctores, ut, ubicunque hos silentio præterveam, judicasse existimer, apud eosdem plantam non extare. Si qua mecum inter datamque ab aliis synonymiam differentia est, contentiosis animadversionibus opinionem meam non mutare fieri, quam dijudicandam lectori relinquo. Linnæanum nomen, celeberrimum hunc virum in hisce sequi solum, antepositi reliquis; deinde illos laudavi auctores, qui usi eodem generico nomine fuerunt. Trivialia sic dicta epitheta, (quæ utinam firmo stent semper pede!) prætuli aliis, quod memoriæ faciliu im-

pri-

primantur, inhærentque dimitis. Determinationum sive definitionum, alibi utilissimarum, mutabilem fluxamque surbam hic neglexi, ad quam tamen veniendum mihi fuit in citatione autorum, qui trivialibus titulis abstinuerunt. Nemo autem hoc lapsum se ordine putet, quem non raro contra propriam æstimationem instituci ad legem præscriptam. Nec magis idem nomen facio meum, nec indita stirpibus novis propria obtrudo aliis. Quæ quidem in re indulgentius, etiam indoctius, egissi videbor forte non paucis, qui, quod nomina vel ipsi repugnantia ex alteri a me dato retinuerim, id culpabunt quam maxime, umbelliferas addicturi in manifestum argumentum. At enim ego, (ut in uno umbelliferarum maximum exemplo, ad cæteras vegetabilium classes applicando,) non intelligo, cur ex hac familia feminibus, si placeat, solis plus tribuere deberem, quam involucris, petalorum figura, altiove partibus? Nec magis etiam intelligo, cur his ex adverso plus quam seminibus? Obiciem profecto quolcumque hæ partes, si ab aliquibus hisce petitur solis generum constitutio, evidentiæ & cerititudini obstes insuperabiles. In seminibus, ut nonnisi taceam partes alias, solas Hasselquistia, tordylii heracleii & fere dixerim coriandri distinctas tres fructibus una gerens, id nos docet abunde. Aliter certe fieri non poterat; nam quæ in natura plane non dantur, frustra in hac genera quærimus, & unque frustra quæremus. Ita per merum fortuitum, multoties relationum modus sibi mutuo intercessit, pergit, non serie simplice ibi, quam sequi cogimur in systematibus nostris, sed ordine multiplici & valde composito, ut plantæ una cum plurimis aliis diversissimis, diverso quidem respectu, tamen tamen haud minus mihi, cohæreant; quam quidem ordinem, vel potius ordinis universi relationes innumerabiles, sidera genuinam naturæ systema, in tabellas conjicere hominis non est datum. Quo nunc plures mihi cognitæ plantæ fuerit, multiplices ipsi relationes evolutæ propinquæ concatenatæ, eo species quidem augescunt plures; sed eo a nobis genera veridum longius, disparent eandem. Atque hæc in umbelliferis, quas non longe maximam partem Europa nunc possidet, experimur invitis. Experiemur, ut fatur, in familiis omnibus, si omnia universa si vegetabilia ejus perspecta haberemus. Quæ classes amplius extendentur, & quo genera conspirgentur magis, eo propius ad naturam accedemus; quare, si genera conficerentur, quod interest, e a species, umbelliferæ plantæ omnes, naturæ minus adumbraverunt, & quibuscumque hæc desineret de earundem generibus hodiernis nunc disceptatio. Sed iterum, qui discetes hoc, quæ claudunt plantas umbelliferum omnes? At vero hæc sunt nunc hujusce loci, quæ propterea levitur tangere volui, ut pateat ratio istius indulgentiæ meæ in corrigendis nominibus genericis in opere non systematico.

Descriptionem, ante jam fere ab ipso me sive ab alio autore traditam, hic repetendam duxi, eamque emendatam, ubi erat opus, ut ne ullus caveret ficta legitima explicatione. In his fere facibus nunquam videbar, faciet lector prudentiam meæ gratiam, tædiumque hoc suum, dimissa emptum meo, benevole excusabit. In describendis stirpibus, nulla motus autoritate, quæ vidi, sapiunque vidi, cuncta. Hic, quantum potui, mea consulo cum observatis alienis, & repugnantia notavi studiosius. Comparatio ista docebit, quandoquidem varissime ipsum indico autorum a me dissentientem. Ipse si quando erraverim, erroribus objectis nec quæsivi, nec quærens effugium, & hos & alios candide correxerim. Nunquam vero de me tam humiliter sentiam, ut illiberalibus convitationibus, quas aut solet mordax dicere invidia, aut emittere nonnisi intemperantia impetus ignobilis, unus posset esse vindicta facilis, respondeam lacessitus.

Floris fructuque characterem examinavi ad Generum Linnæanorum editionem sextam, ita quidem, ut possim momenta indicaverim discrepantia; quæ autem sicco transverim pede, hæc congrua a me inventa credi possent. Partes fructi-

Elificationis minutiores, quas nosse distinctius incertae, in tabulae margine seorsum exhibitae sunt, sepe etiam ad microscopium audae. Consilio celeberrimi Linnei femina umbelliferarum inoverversint etiam difficilia plerique proposita. Visibilitas haud facile perceptibilis omittitur non raro in delineatione, quum haec fokat sculpta reddi supra verum nobilior. Systematis Linnaeani editionem Holmiensem tertii duodecimana. Ad exemplaria sylvestria omnes plantae sunt depictae, nisi contrarium praecise monetur. In concinnandis autem figuris summa ubique locata in opera fuit, ut fierent quam exactissimae, nec ultra naturam elegantes. Magnitudo semper naturalis est, & nat stirpi proponitur sola, aut vero maximarum plantarum pars sistitur tantum, quae judicium fervi promptissimum de integra quant. Stirpes alpinae praesertim cordi fuerunt, quas pictor egregius, mihi in itineribus alpinis comes, ipsis in alpibus fere omnes pinxit. Et hic quidem singulares publicaque agere gratias debeo viro illustrissimo ac generosissimo, Ernesto Comiti de Hoyos, Domino in Horn, Frosekdorf, atque loci, alpium Schneebergensium possessori, qui pro insigni benevolentia sua atque humanitate omnia illa mihi facilitaque commoda cumulate semper cum exhibuit ipse, tum exhibendas per suos curavit, quae poterat loci ingenia ferre condita; quae quidem res quantopere favere valeat Botanico scopo, noverunt illi, qui alpes adscenderunt. Et viri etiam memorasse hic omnino me decet, in Re Herbaria versatissimi, amplissimi Franciscii de Mygind, Consiliarii aulici, cujus fuerat amicitia & judicium exquisitum operi huic perficiendo haud mediocrem attulere opem.

Prima hac centuria poterit constituere volumen primum; altera post annum forte proditura secundum; reliquae icones iterum. Scribebam Vindobonae 16. Februarii 1773.

FLO-

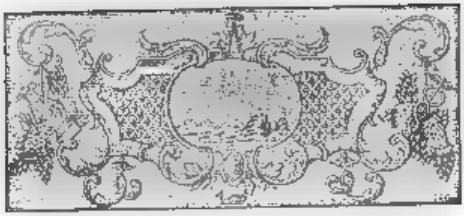

FLORÆ AUSTRIACÆ ICONES ET DESCRIPTIONES.

TABULA PRIMA.

IRIS PUMILA. *Linn. syst. pag.* 77. *Gerard. prov.* 144.
Chamæiris latifolia nostra. *Clus. hist.* 225.

Mense Aprili floret elegans hæc planula, in collibus apricis maxima sæpe copia crescens. Radix extus fuscescens, intus alba, nodosa est, & fibrillis auctus pallidis. Folia sunt ensiformia & acuta, flore nunc paulo breviora, nunc longiora. Caulis brevissimus, sæpe vix unciales, floream sustinet singularem. Hujus germen oblongum, obtuse & obsolete trigonum, pollicare, hirsutum, sub in corollæ tubum tenuem duas tresve uncias longum. Petala omnia ferme integra sunt, extrinsecus purpurea, colonis valde variantes, sin ut nec idem flos eandem frutaticum diu servet, sed ex cæruleo paulatim magis magisque vergat in rubentem. Barbæ exteriores cæruleæ, interiores albæ tinctæ cum apicibus luteis. Antheræ cæruleæ. Stigmata profunde bifida & acuminata sunt corolle ut plurimum concolores. Varia etiam flos colore albo, pallido, aut flavescente. Hinc, uti jam monuit Clusius, in floribus est summa varietas. Fructus in hac hirsuta rara observavimus, qui sunt ovati, obtuse trigoni, pollicares, & semina continent rugosa, angulata, & ex flavo ferruginea. In Horti Esterhazyensis tabulis primæ & secundæ vernalium ordinis octavi plures hujus Iridis varietates exhibentur.

TABULA SECUNDA.

IRIS GRAMINEA. *Linn. syst. pag.* 78. *Scop. carn.* 1. *p.* 38. *Bauh. hist.* 2. *pag.* 727.
Iris angustifolia sexta. *Clus. hist.* 230.
Iris angustifolia, prunum redolens, minor. *Bauh. pin.* 35.
Chamæiris angustifolia. *Lob. ic.* 69.

Ex radice nodosa, teretes, extus nigra, intus albicante, fibrisque donata longis & pallidis, caules assurgunt palmares vel semipedales, unciales, foliorum ex angusto emersionium acuminatostriatique vaginis ferme ad medium inclusi, foliis ipsis semper depilis brevioribus, terminati spatha viridi aliquante & ut plurimum bifida. Pedunculi teretes sufficientes flores odoris suavis, quem optime Clusius e angustavit quam pranis. Germen per sex sulcos prodiens exsertos incavatum est. Florum color elegans & multiplex spectaculum reddit, quippe in marcescentia ex fusco cœrulescit. Petalorum reflexorum inferior atque interior dimidia pars, filamentis latinis, & filamentis, colore primario gaudent purpureo. Eorumdem petalorum pars vero extera ut albida venis cœrulei variegatur. Petala erecta quam exigua emarginatione obtusissima concavaque colorem habent violaceum. Antherarum pollen aurantiacum est. Unguium petalorum semiexsertum viridis intima pars, quæ genis adhæsitque, in reflexis simpliciter atque acutis; in erectis autem in fibrotundum amplitudine faciens, ex qua, non ex ista reflexorum, transudat ex foliis liquor aqueus spissior dulcissimus, gutturalium sterna adherens. Fructus est ex sulcantipilo ovatus, obtusus, valde profunde sexsulcatus, dumtaxat in uno alterove loculamento semen foveis solitariis aut omnino illa prima, hinc avatum vel fabraconnatur, nec compressum a vicinis, quæ abortare fecerit. In prais udis crescit ad monticum radices; ubi floret Maja, fructus Julio dans maturz.

TABULA TERTIA.

IRIS SIBIRICA. *Linn. Syst. pag. 78.*

Iris foliis linearibus; caule subnudo; petalis reflexis inferioribus, venosis, intacunis atque crenulatis. *Hall. h. p. Iridis. num. 1259.*

Iris angustifolia secunda. *Cats. hist. 228.*

Iris tenuifol a major, flore cæruleo & striato, angustifolia secunda. *Bauh. hist. 2. pag. 727.*

Ex radice brevi, cespitosa fibrillasque longas interextas emittente plurimus exoriuntur caules rigidiusculi, teretes, tenues, versus extremitatem ramulo Lepa auctis, & foliis altiores linearibus & acuminatis. Flores suave olent, tantique coloris ex purpureo cærulei, ita ut petalorum reflexorum admodum venosorum lati margines fuscescant, inde ipsa transversim albescant, summa pars ferme evanescit sic. Petala erecta sunt integra. Stigmatum laciniæ sunt serratæ. Germen breve & obtuse trigonum. Antherarum pollen albescit. Fructus semine ovatus & obtuse trigonus. Semina sunt membranosa, compressa & inæqualia. Spathæ membranaceæ & flores fuscescunt. Flores incipit sub finem Majj. Fructum perficit sub finem Julii. Crescit ad prædorum udorum marginem.

TABULA QUARTA.

IRIS SPURIA. *Linn. Syst. pag. 78.*

Iris angustifolia prima. *Cats. hist. 228.*

Iris pseudacori angustifolia, folia fœtido. *Bauh. pin. 32.*

Iris foliis angustis prima Clusii. *Bert. syst. nat. O. 3. f. 4. f. 3.*

Radix nigricans similis est fridi graminis. Caulis teres cum levissima compressione, aut parum flexuosus, aut omnino rectus, duos trovve pedes altus, foliis superemineri. Hæc ex uniformi linearia sunt, utinque versus adiacent spicant, nec tamen velut inanetem. Quidem flores terminant plerumque gemini, breviter pedunculati, propriisque spa-

spadicis circumdati. Loco demissiori ex eodem caule serius flos unus alterve prodit alius. Expansi flores eodem versus spectant, leviterque inclinantur, aut stant in aliis individuis erecti, cujusmodi exhibentur a Clusio. Odore carent omni. Color in omnibus partibus fusci est consimilis, ex purpureo carnicus. Reflexorum petalorum tamen pars, quae succumbunt stigmati, flavidius magis rubet. Atque haec lanceolata est, ex colloque angustiore nunc demum in breveem latam extendente. Petala erecta sunt plana, & ut plurimum integerrima, rarius incisura laterali profundiore lecta. Antherarum pollen est aurantiacum. Germen oblongum halique hexagonum; cum sulcis alternis angustioribus minusque profundis. Capsula oblonga, acuminata, hexangularis, lateribus alternis striato latioribus, trivalvis & trilocularis includit semina numerosa, fusca & angulata, quae vestiuntur membrana albescente partim adhaerente rugosaque, partim libera & cuticula. Sertulum marcescunt sub finem Augusti. Incolis prata nota. Exhibetur etiam caulis fructiferi pars superior cum diversis seminibus.

TABULA QUINTA.

IRIS VARIEGATA. *Linn. syst. pag. 77.*
Iris major latifolia decima quinta. *Caes. hist. 221.*
Iris latifolia pannonica, colore variegata. *Bauh. pin. 31.*
Iris lutea variegata. *Eur. pil. tab. 10. fig. 3.*

Praeterlibus secundis in locis crescit haec planta elegans, pedalis aut etiam bipedalis, a medio Maji floreas ad medium Junium, dum Julii perficit semen. Radix nodosa, ferme sinodora, intus albicat, foris fusca aut flavescens, initio insipida, linguae tamen postea aliquem ardoris sensum inspirantes. Caulis est leviter compressus, parum flexuosus, foliosus, multiflorus, foliisque altior. Haec consistentia, pallide viridia, & plerumque extrorsum recurvata, subsunt rugis longitudinalibus. Flores subodorati sunt coei lutei, ita tamen ut petalorum reflexorum, quae venis atropurpureis elegantes pesentur, pars extima magis albescat. Praedis etiam aut fasciis injectepiis atropurpureis aspergunter cre-ferorum latera. Barbulae luteae sunt, extimae magis albicantes. Pollen albescit. Germen hexagonum singulas habet alternos obtuleros. Fructus ex ovato oblongus, acutus, ex flavo dilute fuscus, multumque dehiscens, semina continet plura fusca & angulata. Illa in margine exhibentur.

TABULA SEXTA.

ANASTATICA SYRIACA. *Linn. syst. pag. 432. mant. pag. 414.*
Anastatica hierochuntica. *Cornut. sylv. pag. 7.*
Anastatica, quae Myagrum ex Sumatra & Syria; semine spinoso, simili capiti avicularum. *Cam. p. or. pag. 78.*
Myagrum de Sumatra. *Zan. pag. 168. tab. 126.*
Myagrum rostratum. *Scop. carn. 2. pag. 11. tab. 35.*
Rosa Hierichuntica alia. *Cater. hort. pag. 147. tab. 42.*
Rosa Hierichuntica sylvestris. *Bauh. pin. 484.*
Thlaspi fruticosum Moravicum, affine Thlaspi de Hiericho sylvestri. *Boce. mus. pag. 133. tab. 98.*

Radix annua est, & fibrosa. Caulis leviter hirsutus scabergue in plurimos abit ramos. Folia sunt lanceolata, obcuniculata, subaspera, dentata vel integerrima, ac petiolata. Fructus lucentur in foliis elongatis rariusque; eum etiam in axillis foliorum ipsisque in

in ramis. Flores paucissimi & fertiles terminant ramos. Semina hi omnino exigua, ut oculo nudo aegre examinari queant. Calycis foliola quinque herbacea ex viridi purpurascunt. Petala alba & diverse lanceolata valde parvi. Filamenta albida gerunt antheras fulvaceas. Stigma ait bifidum & parvum. Siliculae fibrotenda dura & aspera in duo loculamenta dividuntur. Valvulae fibromundae, uti quidem ile hoc in Anatheraea liliastrum, facili vi in hac non avellantur, sed cum stilepinnaro tenuiter connascuntur, hinc non dehiscunt; dissepimentum vero ipsum abit in membranam fabulosam versus anteriora inclinatam. Semina sunt siliquae, earum bina in quadrilocularibus. Multaeries anthes flos integer ad latus inhiant. Una in duplo circiter magnitudine filiqua valvulas falpello a dissepimento separates dehiscaque gerens; dissepimentum solum; & semen. Crescit in foveis locis ad angores, inque vicinis, non rarum in Austria, sed in adjacentibus plerisque provinciis. Florat Maio & Junio.

TABULA SEPTIMA.

LYTHRUM VIRGATUM. *Linn. syst. pag. 328. Jacq. enum. 243.*

Lythrum purpureum foeminea sive minor. *Clus. hist. 1.*

Lythrum rubra non linnaeo. *Raub. pin. 246.*

Salicaria ornatalis, salicis folio ac illimo & glabro. *Tourn. cor. 18.*

Salicaria glabra rameosissima, longioribus & angustioribus foliis. *Amm. ruth. pag. 69. enum. 89.*

Salicaria glabra, longioribus & angustioribus foliis. *Amm. ruth. pag. 69. enum. 89.*

Tota planta nitidissima est. Ex radice lignosa & perenni caules elevantur annui, recti, bipedales & trunci; interne cavaces, subsiliquosi, alterne tuberescentes, foliis distantibus tandem nudati; superne teretiuscuti, alterne viventes & subsessi; in culta planta valde numerosi & altiores. Rami axillares erecti & virgati in fastigiatione planta admodum elongantur. Folia sunt os glabrae oppleni; sunque ex angusto lanceolata, acuminata, integerrima, subsessilia, duos tresve pollices longa, nitida; ramis superioribus alternantibus exceptis, quippe reliqua omnia, ita dicam, in lanceolam alterna alternis parvis aliisve locentur. Flores inodori & brevissime pedunculati pleraque regni superiori in foliorum ala ponuntur, spicamque formant ramis subsessilis & virgatam. Calyx ex viridi purpurascit. Corolla cum staminibus purpura rubet. Filamenta calycis tunc filamenta longiora, antheris donata fulvis. Breviora albescunt cum antheis flavis. Capsula oblonga, & calyce, qui includitur, paulo brevior, semina continet minutissima oblonga & parva. In Danubii insulis floret Junio & Julio. Augusto fert semina.

TABULA OCTAVA.

SEDUM ATRATUM. *Linn. syst. pag. 317.*

Sedum hamatodes. *Scop. carn. 1. pag. 323.*

Sedum caule foliosio, erecto, undellato, humillimo, foliis cercellibus. *Hall. hist. helv. num. 963.*

Sedum flexile, accumbentibus floribus. *Raub. pin. 283. prodr. 132.*

Sedum flexile, variegata facie. *Raub. pin. 283. prodr. 132.*

Sedum humillimum amarantum, flore purpurascente parvo, semine stellato. *Scheuchz. h. 6. pag. 518.*

Annua plantula, ab unica ad quatuor uncias longa, radici infibile fibrosae, quae alpinum saxis innascitur, florens Julio & Junio, semina perficiens Augusto. Nunc tota quantula, imprimis senescens, ex atro rubet; nunc ex adverso pallide virens; sua iterum

mixto colore nitentur. Caules sunt plures & simplices, vel caulibus fundes rami de caulis parte infima exeunt; omnes simul pro vario planiae volumine magis minusve inversum pyramidem referentes; glabri teti, crassi, teretes & erecti. Folia alternante atque inordinata situ cauliculos densissime vestiunt, sessilia, oblonga, obtusissima, carnosa, crassa, dorso teretiuscula, planiae compressa vel concava, superne lucescentia. Flores pedunculorum propriorum ope in axillis foliorum foliorum, in extremitate caulium plus minus umbellati, locantur, erecti, corolla donati aut pallide virentes, aut fabrubella, cujus petalum cum in naturali, tum in mutata magnitudine adhuc.

TABULA NONA.

PRENANTHES VIMINEA. *Linn. Syst. pag. 521.*
Chondrilla foxalis viscosa, caule enemiolophoro. *Col. ecphr. 1. p. 238. t. 240.*
Chondrilla viscosa, caule foliis obductio. *Bauh. pin. 130.*
Chondrilla viminea viscosa. *Lob. adv. 85.*
Lactuca viscosa, caule foliis obductio. *Tourn. Inst. 472.*

Radix tenuis, fusiformis, albicans, simplicissima vel parum ramosa, semipedalis vel pedalis, primo anno folia sola profert radicalia, proximo caulem, & post maturos fructus perit. Tunica lactescit, & glabra est. Folia sunt pinnatifida laciniata, pallide virentia, radicalia & inferiora pilis raris foliisque adspersa, caulina sagittatim verticaliter lira; laciniis acutis, subdentatis, nunc acquali latitudine, nunc latis, unam duas vel tres uncias longis, & omnino multum variantibus. Folia summa sunt integerrima, & parva. Caulina sunt & rarissime pilosa, hasi utrinque appendiculum denticulatum oblongum caule adnatum, singulare speciem caulium in caule visitio & albicante exhibentem. Flores totos ramos obsident, subsessiles. Calycis cylindrici lanuginosi & cum purpura suffusa glauci foliola sunt ex oblongo lanceolata, acuminata, circiter decem, imbricata, exteriora breviora. Flosculi sunt quinque, diversicolores, extus interdum purpurascentes. Stamina sunt acra, ex angusto lanceolata, glabra, pulchrae delicatenia in stipitem capillarem, coronatum papilloso. Cresta in locis asperis. Flores Julii. Sub lucem Augusti maturescunt semina.

TABULA DECIMA.

ALLIUM MULTIBULBOSUM.

Summa cum moderatio hoc elegans hoc Allium stipitibus vere Austriacis adnumeravi. Jam ante plurimos annos in monte carlia extra claustri muros haud longe invenerant, neque nunc perum pauci in subarbiorum locis, cum cultum in horis sub titulo Bergzwiebel, sive alia monstrant, cum in cortinulum vicinia, vili. Inter Linnaeana Alia non reperio, nec inter ea videtur Hilterus liberio. Tota planta odorem generis vix possidet, saporem tamen cum aliqua pungentia. Bulbus solidus, albus, cumque mediocri depressione subrotundus, circumdatur numerosis bulbilis, qui a matre per sua semina fecundique & ulteriori abscindendi pendent, membranaque tenuissimorum ope parum cum eadem cohaerent. Hic fabule separata sunt, ad singulum diminuitur bulbi volumen, mutatique ille cum inequalis a foveis per bulbillos inspectis. Folia sunt radicalia omnia, pedalia aut sesquipedalia, teretia cum trieve cuium unciis lata, plana, striata, acuta, ex lato subfiformia. Scapus bipedalis & teres sagittat, in umbellam terminatus densam, leviter convexam, diametri trium quatuorve pollicum. Petala albescunt cum linea dorsali virente, funeque media, obtusa, & alterna magis concava. Filamenta alba & petalis breviora la-

si-

fibus suis circa germen in unum fiunt corpus cauliforme, hinc subulata sicque æquallo inter se attingunt, antherisque coronatos oblongis æqualibus & deinde sulphureis. Germen ex atro viret, stylo albo intextum filamentis brevioribus. Semina sunt angulata & atra. Florent Junio. Semina Augusto maturescunt.

TABULA UNDECIMA.

ARABIS TURRITA. *Linn. Syst. pag. 443. Sysp. aera. 2. pag. 30.*
Arabis umbrosa. *Gouan. Illus. pag. 31.*
Turritis minor. *Cast. Icon. CXXIV.*
Rarifica sylvestris, albida flore, nutante siliqua. *Boccon. p. 81. t. 72. Barrel. ic. 353.*

Radice perennat, & sæpe caules plures profert. Folia sunt ex lanceolato oblonga, crassiuscula, fibromentosa, pallide virentia, irregulariter scarata, ad oras subundulata, acuta, superis nisi herbacea, radicalia & caulina initium in longos petiolos angustata, caulina reliqua basi cordata & amplexicaulia. Caulis teres, vix angularis, fibromentosus, & pæsumque simplex, foratus terminatur floribus racemiferis primo, & fructu sive elongatis in racemum fructigerum longum. Foliola calycis ex viridi pallente, basi nonnisi pauca mula, alterna latiora, ante glaberrima non omnia loco indeterminato sibi paucioribus intermixta, saepe uno alterove acuiverso nonnisi. Ideo forte ancipiti Linnæo dicta. Petala oblonga cum fimbria albida, aut ochroleuca. Siliquæ filiformes, laxiores, divaricatæ, compressiplanæ, saepe incurvatæ, longæ, & glabræ, ad ideam Teucrii decurtatam mutatæ fructuum annos. Semina sunt fusca, planæ, irregulariter membranaceo cincta, & emarginata. Ex sententia nata altero vestis anno florere incipit. Figura Turritis minoris Plinem optime exprimit suitam plantam, siliquas elongatas incipientes. Ab Arabis alpina usitatam deficit. Utrum vero ab Arabi pendula Linnæi vere distinguatur, dubitat, qui eamque viderit. Crescit in rupestribus umbrosis, ubi flores primus expandit sub finem Aprilis. In sententiam etiam deponunt caulis ducere incipientis extremitas, flos figurans, ac semen.

TABULA DUODECIMA.

SEMPERVIVUM HIRTUM. *Linn. Syst. pag. 535.*
Sedum prolis montanum, folio dentato. *Bauh. pin. 283.*
Cotyledon altera secundum. *Cast. Icon. LXIII.*

Planta hæc cum hibernis convenit cum Sempervivo tectorum, & maxima sæpe copia crescit in montanis superioribus locis. Folia sunt ex ovato lanceolata, acuta, carnosa, ciliis albis rigidiusculis per totum ambitum obsita, caulina villosa, radicalia glabriora. Rubiæ amicrosæ & adulter pauldo ex alto obscuro propagines emittunt glabrosas, tenui filo adhærentes, cuique sessilium ac veluti spinæ ropia decidua radicibusque adhærens. Caulis hirsutus, teres, foliisque tectus, erigitur, sex vel plures uncias alto, superne divisus in ramos paucos patentes. His erecti insident flores, omnes sursum spectantes, in quibus suffulci pedunculis brevi atque erecti ad latus folii minoris. Characterem in illis perpetuo sequentem observavi. Calyx constat foliolis sex, oblongis, acutiusculis, erectis, villosis, & crassis. Petala, quæ calycem superant ad dimidiam, numeravi etiam sex, ex luteolo albicante, acuta, erecta, ochroleuca, marginalibus & dorso zonæ procuberantes ciliatis, ad apices patulis. Stamina adhuc duodecim, petalis paululo breviora, subulata, erecta, pallida, antheris flavis. Inter filamenta & germen quadlibet adest exiguum nectarii foliolum semibifidum. Germina sunt sex, vel rarius septem, villosa,

inque totidem capsulas abiturus. Radix simul cum caule suo perit. Floret a Julio ad Septembrem. Pro Sempervivo globifero antea hanc plantam habueram; demque in Enumeratione stirpium agri Vindobonensis, scripturus vitio properaverat, flores hexandri pro floribus hexapetalis legunturque, confusio sic nata major fuit, quam, visis nunc Sempervivo globifero, facilius iterum tollo. Globiferum enim corollam habet calycemque duodecim foliolis constantem, germina similiter duodecima, stamina autem quatuor & viginti; unde quam maxime solo hucusque paucitatem numero a Sempervivo hirto distinguitur. In tabula exhibetur planta culta, quae major esse solet, quam sylvestris. Eadem in margine altero nondum florens cum quibusdam propagineibus suis. Tum propago novella intorqens folia. In altero margine flos.

TABULA DECIMA TERTIA.

SOLDANELLA ALPINA. *Linn. syst. pag. 151. Scop. carn. 1. pag. 135. Gaert. syst. 254. Mentz. hist. 2. pag. 285. t. 3. f. 13. f. 8. & 9.*

Soldanella. *Hall. hist. helv. num. 634.*

Soldanella alpina major & minor. *Cluf. hist. 308. & 309.*

Soldanella alpina rotundifolia. *Bauh. pin. 295.*

Soldanella alpina folio minus rotundo. *Bauh. pin. 296.*

Soldanella montana. *Lob. ic. 602.*

Radix perennis folia plura pronis longis teretibusque petiolis affidentia, ex rotundo reniformia, firma, integerrima aut ad margines obsolete crenata, nitida, facie saturate virentia, dorso dilutius. Scapus teres, glaber, aphyllus, erectus, a duabus ad sex tunicis longus, basi purpurascens plerumque, ad apicem umbellatim sustinet pedunculos proprios unifloros, inaequales, ut plurimum binos vel ternos, raridus solitarios, totidem foliolis involucri oblongis obtusisque suffultos. Flores inodori nutant. Calyx profundissime ad basin fere usque dispertitur in quinque laciniis ex angusto lanceolatas, acutiusculas, erectas & pertinaces. Petalum elegans & calyce triplo longior ex tubo pallente ferens, basique rotundata abit in limbum, infundibuli, tubo carente & valde ampliati, figuram prae se ferentem, ad medietatem se usque inaequaliter in numerosas laciniis lineares dissectum, ex caeruleo fuscate purpurascentem vel contra cum purpura caeruleo-scentem; qui color vel de hac flore varia, vel in album abiisse Cluiio Scheuchzeroque visus. Filamenta quinque brevissima superiori parti tubi corollae insignuntur, germinique antherae dolabriformes, erectae, pollinis furas lateo, in conum conniventes, lanceolatae, filamentis fere longiores, desinentes in mucronem subulatum reflexum, interne longitudinaliter dehiscentes, tunc abiicit bilocularis. Germen subrotundum in fundo calycis intra petali tubum latet. Stylus filiformis corollam aequat, stigmate peltato simplici. Capsula ex oblongo conica, striata, unilocularis & polysperma ore decurvidentato hiat. Pedunculi in fructu erigunturque. Crescit in montibus alpinis, ubi floret Junio & Julio. Colitur in horto Maio, in hibernaculo asservata Martio. In margine etiam delineantur corollae diversae longitudinaliter & aperta cum staminibus intorquentibus, calyx cum pistillo, seminibus, & capsula.

TABULA DECIMA QUARTA.

LITHOSPERMUM PURPUREO-COERULEUM. *Linn. syst. pag. 145. Scop. carn. 1. pag. 125.*

Lithospermum caulibus decumbentibus radicantis; ramis floralibus erectis. *Hall. hist. helv. num. 596.*

Lithospermum repens majus. *Caes. hist. CLXIII.*
Lithospermum umbellatum latifolium & angustifolium. *Boc. rar. pag. 75. tab. 40. & 41.*
Lithospermum minus repens latifolium. *Bauh. pin. 258.*
Anchusa repens Lithospermi facie, floribus caeruleis, secundum folia provenientibus. *Park. alm. 30. t. 76. f. 2.*

Tabula repræsentat caules duos, qui ex eodem radice nigricante lignosa & perenni plures exeunt, alterum primos flores producentem, floribus manifestum alterum. Hi flores conspicuntur veluti aggregati, qui in elongatis caulis divisi ramis postea dilatat ab invicem, singuli brevissime pedunculati ad solii lineas solitarii exorti, eademque ut plurimum spectantes. Caules sunt teretes & hispidi. Sterilis primo erecti, mox versus terram inclinantur, eamque pertendunt, atque ad extremitatem subtus radicalis emittunt, terram intrantes, quibus nova stirpes generantur. Folia sunt ex oblongo lanceolata, acuminata, breviter petiolata aut sessilia, integra, pilosa, alterna, aliqua, floribus saepe revoluta. Calyces ad basin usque divisi laciniis sunt hispidis. Corolla elegantes, inodorae, & calyce multo longiores, tubus angustus fortiter arcuatus, aut paululum. Limbus patens caeruleum habet colorem, postea purpurascit. Faux per quinque sulcos intercurrentes fissa, alba insignitur. Stamina nitida, alterna, unilocularia, duraque, vix unguem quantum ad angustiorem pertinent. Crescit in silvarum & sentetorum. Floret Majo & Junio mense. Ad latus posterius dissectum adjungitur.

TABULA DECIMA QUINTA.

PEUCEDANUM SILAUS. *Linn. Spec. pag. 208.*
Peucedanum foliis triplicato-pinnatis, pinnulis acute dilatatis lanceolatis, inaequalibus tridentatis. *Hall. hist. helv. num. 707.*
Siler alterum praecalse. *Dod. pempt. 2. l. 5. c. 14.*
Seseli selinoides. *Jacq. enum. Vindob. pag. 227.*
Seseli pratense. *Boc. tab. 57. Cornut. Bot. pag. 209. tab. 6.*
Seseli pratense Monspeliacum. *Lob. ic. 738.*
Seseli pratense, Silaus forte Plinii. *Bauh. pin. 152.*
Seseli primum pratense. *Morin. umb. pag. 17.*

Tota planta glaberrima est. Radix perennis, crassa, profunde & recta descendens, saepius vellique a folinorum praeteritorum relinquit cor mortuum, primo tenuis mox folia sola radicalia producens. Caulis unus alterve tripedalis raroque cubitalis se ipsum ne strictim maximam partem virent. Folia multiplicato-pinnata, pinnulis lanceolatis sunt, cuneique fitis fortem, & figure gaudent integro & subacuti. Petioli sunt & longe lati & teniti. Pinnulae ex angusto lanceolatae virent, numerosae planta albida exigua & inopem, longitudinis valde diversae, interdum brevissimae, quam in ipsa exhibentur figura, saepe ex adverso duplo triplove longiores, magnique nunc extensio in folia locum, etiam frequentioli, hinc inde dilatantes ab invicem, ut minuta folii pars in margine videtur; exterum plerique opponuntur, & ultimae ad basin cuneiformes. Vaginae foliorum amplianatae in membranam, involucrum universale, aut 2 tripinnae, aut 3 tripinnae, aut 3 tripinnae lineares unice, familiaribus 4 unicis. Partiale vero constantur ex plurimis, longissimis, linearibus & radios aequantibus. Umbellae universales valde inaequales & rara habent umbellas plus minus decem planiusculas. Petala sunt perfecte lanceolata aut albida & ad longa apicem simpliciter inflexum. Antherae sunt sulphureae. Semina ovata aut multo oblongiora fusceschunt, hinc plana, illinc convexa & quadrilineata tres tribus filis elevatis notata.

tuo, quas margines laterales haud excedunt, adeoque nec alas; odoris & saporis fœtus expertes. Flores Junio & Julio. Semina largitur Augusto. Crescit in pratis. Conspicitur etiam in margine fulium radicale minimis pinnulis donatum, & hinc ipsum circumscriptionis angustissimæ. In margine suum opposito folii pars radicalis maximis & amplissimis ex alio individuo. Deinde radius cum involucro partiali, & semen. Auctæ tandem semen utrinque delineatum & flos. Icon citata Rivini mihi quidem videtur veritas exprimere plenium sequentem, & vice versa; seminibus tamen exceptis, quæ singula ideis suis congruunt.

TABULA DECIMA SEXTA.

SELINUM CARVIFOLIA LINNÆI. *Linn. fil. pag. 207. Roy. fl. gedan. 2. pag. 67.*

Selinum foliis triplicato-pinnatis, pinnis latiusculis, simplicibus & trifidis. *Hall. hist. helv. num. 802. tab. 20.*

Selinum caule alato, foliolis bifidis & trifidis. *Zinn. gott. 221.*

Selinum palustre. *Oeder. flor. pag. 172. tab. 4. fig. 1?*

Laserpitium selinoides. *Scop. carn. 1. pag. 198.*

Angelica tenuifolia. *Riv. pent. tab. 18.*

Tota planta mitis est. Natæ feminibus altero demum floret anno, sequenti fructificatur. Radix foris fusca, intus candida, crassitie digitum minimum raro superans, semipedalis, haud multis fibris aut odoris, fibras emittit paucas crassas & longas. Caulis fere semper unicus, rectus assurgit, bipedalis, medulla alba farctus, pallide virens, aut simplicissimus aut uno alterove ramulo instructus, striatus striatusque, teres, simulque membranis longitudinalibus tenuibus [illegible], nunc ero variis, magis albicantibus, ad lineæ latitudinem saepe extensibus, ubique atrus. Hæ membranæ plerumque (nec semper) ad exortum radiorum umbellæ universalis, quandoque usque ad principium petiolorum, cessant ex abrupto, unde pedunculum sub umbella fere crispatum Linnæus dixit. Ceterum nullus novi umbelliferæ caulem cum semibus fulcantem alis, ut hinc facillime dignoscatur. Folia sunt multiplicato-pinnata; petiolo communi teretiusculo, in radicalibus longo & antice sulcato; in caulinis dilatato-ensiformi, ac vix vaginante. Foliola ultima sunt ex oblongo elliptica, mucronata, apice albida, plana, quandoque confluentia. Umbellæ universalis demum & parum convexa pro involucro habet foliolum unicum, rarissime plura, etiam omnino nullum. Partialis involucri foliola angusta numero variant a quinque ad decem. Petala oblonga, ob apicem acuminatum inflexum cordata, sibi fere æqualia omnia, albent utrinque sed cum subtus subinde aliquo rubore. Stamina pallida corollam ad duplum superant. Flosculi fere omnes sunt fertiles. Seminum oblongi & fusci nucleo excurrunt in alam undique latam membranaceam magisque pallentem, & alias tres similes in dorso gerunt minutas. Floret Julio. Semina Septembri maturescunt. Crescit inter frutices demissos, super quibus ut hellæ eminent: rarius procul ab illis. Colm multo rarior evadit. Ad lacus fluviorum radius cum involucro partiali, & semen utrinque visum; dein hujus auctæ transversim dilatata facies, utrinque flos.

TABULA DECIMA SEPTIMA.

LYCOPERDON CANCELLATUM.

Copiosissime hinc fungum in fulnis hucusque pyri fulionum aversa parte, rarissime ipsis in petiolis, crescentem quotannis vidi in ipsa non minus urbe quam in pagis vicinis. Julio mense nascuntur flavo aurantiaque varia fulium latebit, utrinque conspicienda. Augu-

gulti inido in dorso folii ex disco dictæ maculæ elevari incipit, ad lineæ plus minus crassitiem substantia carnosa, intus albida, foris ferruginea, superficie in varios velut collicolos distincta. Tunc et fundo substantiæ per cuiuslibet collicoli apicem penetrat conus, qui sensim magis magisque accollitur ad sesquilineæ altitudinem, tandem figuræ ovatæ vel ovalis, & constans intrinsecus cancellis pallidis tenuissimis superne in eundem solidum apicem confluentibus, intus hinc inanis. Eo etiam tempore collicoli extremitas, cancellis comprehensa, putrescit, fossulæque in ipsa substantia lacunosis intersitiis pandit, pulvere minutissimo ferruginco refertæ, qualis in Lycoperdis esse solet. Tenue discriminude multi hi fungi in figuris ad latus adjectis, quarum altera dissectus in duobus fungis cancellos habet, modo narrati evidentioris redduntur. Synonymum hujus fungi non reperio.

TABULA DECIMA OCTAVA.

CARDUUS MOLLIS. *Linn. syst. pag. 529. amœn. acad. 4. pag. 318. Jacq. austr. Vind. pag. 276.*

Carduus mollior primus. *Cluv. hist. CL.*

Carduus mollis, laciniato folio. *Bauh. pin. 377.*

Cirsium molle. *Scop. carn. 2. pag. 126.*

Totam planta mollitiem valide olet, eudemque odore inquinat manuum contrectatrices. Colles amat asperos tenuique graminc vestitos. *Floret Mejo & Junio.* Radix teres, semipedalis vel longior, fibrillis tecta, radius in ceruta divisa, extus fuscescens, intus albida, sapocis amaricantis, & perennans, quotannis une unicum caulem, aut biceps binos, rarissime plures profert, petiolis aut stipitibus, erectos, columnis crassos, aut viscentes, aut purpurascentes teres, hirsutos, villosos, medulla alba farctos, superne per pedalem fere longitudinem nudos, nec nisi alterove diminuto folioso vestitos, apice florem semper unicum semperque erectum sustinentes, ex axillis foliorum inferiorum caulis autem ramulo uno alterove tantulcer floriferos, qui tunc alcius tanquam caulis succedaneus elevari solet, quando verus caulis quocunque casu interit. Folia sunt pinnatifida, ad costam fere usque dissecta, laciniis foliorum & viscuna, dorso cinerea, partim sessilia, partim decurrentia; laciniis oblongis, angustis, ad marginem undulatis & revolutis, integrinibus, denticulatis vel integris. Folia in planta nunc aliquot aut omnia plerumque sunt lanuginosa & integerrima. Idem evenire solet in caudibus succedaneis, cujusmodi aliquem ad latus depingi curavi. Calyx basi valde planus & amplus ex squamis componitur numerosis lanuginosis, decimenerbus in spinam simoniam, quarum exteriores quidem pallide virent, contrectantur ope villi attactumidi, & redolentur extremitatibus foliorum, ac interiores intra calycis basin propendentes; interiores autem purpurascunt, nitent & erigunturc. Corollæ, antheræ & styli saturatis purpuræ tinguntur. Pollen albet. Semina rugosa & angulata coronantur pappo obscure plumoso, & receptaculo pilisto insident.

TABULA DECIMA NONA.

VIOLA MIRABILIS. *Linn. syst. pag. 585. n. amœn. edit. germ. pag. 92.*

Viola montana latifolia, flores e radice, semina in cacumine floren. *Dill. elth. 408. tab. 303. f. 390.*

Viola alpina, apetalos, foliis rigidis, rotundis, amplis. *Rupp. jen. 289.*

Radix fibrosa & perennis arcte multiceps crescit, plurimosque caules producit. Caterum nec flagella emittere, nec repere videtur. Uti ex radice caules floriferi fructiferique, ita etiam una pedunculi nudiusculi & folii egrediuntur. Sunt hæc omnia ex sub-

rotundo cordata, basibus lobis magis conniventibus pleraque coalitis, leviter obtusoque serratis. Petioli, pedunculi & caules sunt acute triangulati ac fulvi villosi. Foliorum paginæ utrinque glabræ. Stipulæ ad foliorum caulinorum exortum adsunt lanceolatæ, acutæ & integræ. Hujusmodi minores etiam pedunculi habent. Flores vix odori sunt, nec omnes sibi similes. Radicales petalis gaudent, aut albidis aut ex purpureo cærulescentibus, quorum infimum purpureis semper insignitum sterilis vidi. At vero floribus caulinis petala adsunt nulla. Cum in his, tum in illis, juveni antherus polliniferas & germina rudimento seminum referta. Sunt tamen flores radicales petaloidei steriles omnes; spatalodei caulini ex adverso fertiles. In stylo discrimen constans animadverti. Fertilium stylus brevior versus germen circulari incurvatione redit. Sterilium stylus ad egressum de germine angustatus inflectitur, ut sæpe emarcidus in inflexionis loco videretur. Inde adscendit, ejusque dentes incurvantur. Ex figuris microscopio auctorum germinum diversitas apparet. Summo folio flos fertilis incumbit. Racius etiam petalis instructum florem fertilem caulinum vidi. Sterilis florent solo initio Aprilis. Fertiles ab eodem tempore ad finem Maji usque. Junio dat matura semina, ovata, nitida & fuscescentia. Crescit in montibus sylvaticis.

TABULA VIGESIMA.

CYTISUS SUPINUS. *Linn. spec. pl. 6. 3. pag. 1042. Scop. carn. 2. pag. 70. Crantz. Austr. pag. 398.*

Cytisus supinus. *Clus. hist. 96.*

Cytisus quintus Cullii puratus. *Bauh. hort. cyll. verm. arb. fol. 10. fig. 3.*

Cytisus supinus, foliis incana lanugine inferne pubescentibus. *Bauh. pin. 390.*

Planta hæc frequens reperitur in Austriæ & Hungariæ convallibus graminosis montosis, cum asperis sexolis, & apricis, cum aliis. Caules procumbunt ferme toti, teretes, fusci, & parum divisi, qui in solo pinguiori inter gramina protenduntur longius, ad dictos interdum pedes. Extremum parcem dense obsident folia & flores, prodeuntque una ex gemmis parvulis, quæ & manent a foliolis aliquot floralibus sive bracteis subovatis simplicibusque. Caules longiores ad pedem longitudinem sæpe floribus decorantur. Ex quilibet gemina flores in plurimum geminis prodeunt, etiam singulares, rarius terni aut plures, breviter pedunculati. Rami juniores, petioli, pedunculi, & folia imprimis fulvis, vestiuntur villis mollibus & albicantibus, brevibus sæpe & vix conspicuis. Calyx tubulosus, pallidus, & hirsutus, ore hinc bilabiato; labio inferiori integerrimo, superiore breviter bifido, ceterum longitudine æqualibus. Corollæ lucex vexillum est subrotundum, amplum, emarginatum, alis longius, unque canaliculatus. Filamenta omnia coalescunt in unum corpus. Flores ante marcescentiam roso tingi colore solent, erecti semper omnes cælumque spectantes. In leguminis oblongo, valde compresso, fusco, rectio & pilosio conteinentur semina plura nitida & fusca. Floret Majo, etiam sub finem Aprilis, & Junio adhuc semina perficit. Culta in horto pubescit multo magis; atque fruticosior evadit, caulisque ita diffusiusque; ramosque acquirit diametri sesquipollicaris ligneos; assurgit in fruticem altum quatuor, octo diametros pedes æquantem; cujus rami longi numerosi & mollis exterrorum recurvantur, floribusque erectis cuti dense onerati elegans tunc temporis spectaculum præbent. Solet etiam sylvestris æque ac culta per subsequam ætatem florem unum alterumve proferre. Inferne separatim exhibentur legumen, calyx, & semen.

TABULA VIGESIMA PRIMA.

CYTISUS AUSTRIACUS. *Linn. syst. pag. 489. Oment. fasc. pag. 396.*
Cytisus floribus capitatis; foliolis ovato-oblongis; caule fruticoso. *Mill. ic. t. 117. f. 1.*
Cytisus quinetus. *Clus. hist. pag. 95.*
Cytisus incanus folio oblongo angustiori. *Raub. pin. 390.*

Radix lignosa & perennis plures caules annuatim emittit semipedales aut sesquipedales teretes, incanos, suberectos, simplices aut ramosos. Foliola ternatim ex angusto obverse lanceolata, interdum magis oblonga, secula amoenorum, pallide virentia, propter villos mollis albosque utrumque pagina obducentes visa magis incana. Petioli antice planiusculi villosi etiam sunt. Caules & rami terminantur foliis aliquot, quae in capitulum colligunt flores brevioribus pedunculis & foliolorum. Ad calycis basin bracteae adsunt lanceolatae una alterave. Ipse calyx tubulosus & cum pallore magis minusve flavescens pubescit, ad oram divisus in labium superius emarginatum, & in inferius lanceolatum acuminatum indivisum & superne connivens. Corollae lucem vexillum amplum & emarginatum dorso pubescit. Obtusa etiam pubescit carina margine toto, praeterquam ubi superne vexillum respicit. Filamenta in unum sunt coalita corpus. Leguminis pilis mollibus est hirsutum. Florer folio & Augusto. Semina maturescunt Septembri. Crescit in asperis herbidis apricis Austriae & Hungariae. Depleta scorbio adhaerent caulis fructigeri extremitates, fructus, calyx, vexillum, ala, carina cum staminibus, & solum ex alio individuo negatur.

TABULA VIGESIMA SECUNDA.

ERYSIMUM REPANDUM. *Linn. syst. pag. 441. Amoen. acad. 3. pag. 415.*
Erysimum ramosissimum. *Crantz. fasc. pag. 59.*

Radix annua & albicans emittit caulem unicum, angulatum, erectiusculum, nunc fere simplicem, nunc valde ramosum. Rami parentes proliferantur in racemos fructigeros longissimos & raros, siliquis etiam longissimis patentissimisque onustos, quo fit, ut ramosiorem planta habitum manifestet, quam ipse re habet. Folia ex angusto lanceolata, argute & repando-dentata, ad caulem subsessilia, aut sunt undulata aut plana. Flores in racemo quotidie unus alterve dumtaxat simul explicantur, petalis dorsoque lucis, inodori & parvi. Siliquae perfoliatae brevibus insident, funeque tetragonae, glabrae, obtusae, incurvae aut rectae. Planta varia altitudo est a semipede ad dictos, etiam ad ures in culmis pedes. Si magis pinnata est, tunc uno alterove gaudere ramulo folio. Tabula exhibet adolescentem plantam, ramosiorem atque evasurum. Flucer imperiosis a Maji initio ad Junii finem. Frequens crescit in arvis, aggeribus, inter segetes, & alibi.

TABULA VIGESIMA TERTIA.

ERYSIMUM CHEIRANTHOIDES. *Linn. syst. pag. 441. Hall. hist. helv. mem. 477. Gerard. prov. pag. 363.*
Camelina, Myagrum alterum, Thlaspi effigie. *Lob. ic. 275.*
Myagrum siliqua longa. *Bauh. pin. 109.*
Myagrum secundum Lobelii. *Tabern. part. 2. pag. 538.*
Myagro affinis planta, siliquis longis. *Raub. hist. 2. pag. 894.*
Turritis Leucoii folio. *Tabern. icon. 124.*

Ra-

Radix annua, fibrosa, albida, & amarissima, crassitie caulem unicum, basi incrassatum versus terram incurvatum, cæterum strictè erectum, subasperum, inferne foliis delapsis nudatum & obscure purpurascentem, singularem, unum alterumve pedem alum. Folia inordinatè alternantia, simplicia numerosa, ex angusto lanceolata, basi attenuata, acuta, sordide viridia & subaspera, sunt summa integerrima, reliqua sæpiùs denticulata. Primi flores ex caulis adhuc dum simplicis extremitate prodeunt. Elongatio corymbo, ramis ex summorum, cum ex subsequentium aliquot foliorum alis, successivè enascuntur foliosis erectis & simplicissimis, ita ut in planta culta sæpe cor sint ramis, quos folia in caule, quorum tamen inferiores raro flores ferunt. Flores inodori & parvi calycem habent distinctum, viridem, petala lutea & oblonga, stigma capitatum integrum & vix bicolle. Siliquæ tetragonæ & petiolatæ sunt. Floret Junio & Julio. Semina maturescunt Augusto. Crescit in cultis, ruderatis & campestribus.

TABULA VIGESIMA QUARTA.

NEPETA NUDA. *Linn. syst. pag. 590.*

Menthæ cataria hispanica, olim sideritis altissima, flore albo. *Raub. hist. 3. pag. 226.*

Radix fibrosa & lignosa perennat. Caules annui, tetragoni & glabriusculi erigunturque; geniculorum margine parum incrassato; bipedales & ex ramis eandem particulati. Folia brevibus petiolis imitantur oblonga, facie glabra, foliatus sæpe ad nervos majores pubescentia, obtuse serrata, venosa, pallide fordidæque viridia, caulina inferiora ad basin cordata. Rami erecti terminantur in spicas teras, compactas ex pedunculis multifloris & verticillatim locatis. Calycis pubescentis dentículi sunt æquales. Corollæ albæ labium superius est semibifidum. Tota planta odorem spiræ gravem. Crescit circa ut locis asperis. Floret Junio & Julio.

TABULA VIGESIMA QUINTA.

PAPAVER DUBIUM. *Linn. syst. pag. 360.*

Papaver foliis bipinnatis, pinnis lobatis, fructu ovato lævi. *Hall. hist. helv. num. 1065.*

Papaver erraticum, capite longissimo glabro. *Tourn. inst. 238. Hall. Prodr. pag. 71.*

Argemone capitulo longiore glabro. *Moris hist. 2. p. 279. s. 3. t. 14. f. 11.*

In magna sane affinitate cum Papavere Rhœade, a quo tamen constanter et ferè propagatione. Duabus imprimis notis distinguitur absolutius. In Papavere dubio ferè duriores pedunculi perpetuo adpressis setis obsitunt, ut, nisi oculis penitùs adhibitis, sæpe non apparent; interne in caule rari sæpe magis patuli sunt; in Rhœade autem mollioris pilosi omnes. Dubium capitulum perfert oblongum, quæ decem longitudine linea, diam æquante, in diametro crassiore tres cavitatem triperantem tenuissimæ. Rhœados vero capitula, multo magis subrotundis sunt diversæ aventis, etiam angustissimæ quinque sunt, ad crassitiem duplo ad semissum longitudo est, plerumque multo minor. Addit pro differentia ipsorum folia in Papavere dubio ut plurimum remotis incisa, & petala alba. Vidi tamen etiam in culmis pencilsanis individuis petala rubra, quæ Hallerus in suis plantis omnibus sempiterne rubra asserit. Ex ipsum Papaver Rhœas, in saxosis montisque locis omnino privatum, fecunam hinc naram nactum, caulem unico vel paucioribus floribus alois, nec rubris, pretiosum non raro inveni; ut itaque color nihil certi hic indicet. Cæterum in dubio calyx est hirsutus, caulis ramosus, capitula semper glaberrima, & petala apud nos ut plurimum alba cum macu-

in atropurpureo ad unguem, interdum ex integro deficiente. A Papavere Argemone Linnæi diversissima planta est; primula siepe capitularum tenuitate, eriendi in his pili latéri, nisi interdum sit, plane deficerent, facile se indicantes. Floret Junio. Crescit in agris.

TABULA VIGESIMA SEXTA.

MELITTIS MELISSOPHYLLUM. *Linn. syst. pag. 402. Scop. carn. 1. pag. 421. Crantz. fasc. pag. 285.*

Melissophyllum. *Hall. hist. helv. num. 544. Riv. mon. irr. tab. 21.*

Melissa nostra. *Camer. hort. pag. 99. tab. 30. Bad. Eyst. cent. 6. fol. 7. f. 3.*

Lamium pannonicum primum. *Clus. hist. XXXII.*

Lamium monianum, Melissæ folio. *Bauh. pin. 231.*

Ex radice perenni quarunis plures caules enascuntur recti, hirsuti, foliis floribusque onusti. His ovata sunt, petiolata, dentato-serrata cum denticulorum apicibus hirsutis, villosiusculis & rugosis. Flores pedunculata aggregatim plures inficiunt axillis foliorum. Calyx pubescit, ori etiam corollæ labium superius externe dorsumque. Illius labia sunt forma æqualia longitudine, incisione inæqualitatis, ut superius sit aut integerrimum, aut bifidum, aut rectaminodo crenulatum, etiam ciliatum. Labium inferius etiam quandoque denticulis hæcrabilibus ungitur. Corollæ ex purpureo albique variæ sunt, nunc saturatius coloratæ, nunc dilutius, sæpe etiam totæ niveæ. Antheræ didymæ, ferique geminæ, conniventes circa stylum, & sic mutuo occurrentes, antheras incolumiter circumtus; quod non minus pluribus aliis ex hac classe floribus solemne est. Tota planta odore prædita est ingrato & fœtidi. Floret Majo & Junio. Crescit ad margines sylvarum, & in frondosis. Jam recte celeberrimus Hallerus monuit, Milleri sub hoc titulo datum nomen ad nostram hanc Helvetiamque plantam haud pertinere; quam potius Lamii quadandi speciem repræsentare existimo.

TABULA VIGESIMA SEPTIMA.

CARDAMINE TRIFOLIA. *Linn. syst. pag. 439. Hall. hist. helv. num. 475. Scop. carn. 1. pag. 20. Crantz. fasc. pag. 43. Lob. ic. 211.*

Cardamine alpina prima trifolia. *Clus. hist. CXXVII.*

Nasturtium alpinum trifolium. *Bauh. pin. 104.*

Umbrosa loca incolit, crescitque haud infrequens in sylvis, per quas adscendit ad alpes, ubi Junio floret, & fœnina Augusto perficit. Tota glabra est. Radix teres & fibrosa perennat. Ex hac cauliculus unus alterve, per summum procedens rectorum egredit, paulum elongatur, & foliis prædita veluti radicalia pauca, inter quæ caulis florifer adscendit, aut nudus, aut folio unico versus summam partem instructus, cæteri teres erectus foliisque ut plurimum aliquot. Folia ternata longis petiolis innituntur. Foliola sunt fabrosiuscula cum hali parumper angustum, ferme sessilia, inæqualiter crenata aut repanda, per omnem ambitum denticulis minimis, vix oculo, at digito facilius adscendendis, fertulata, una cum petiolis in averta parte plerumque purpurascentibus aut totis aut tantum in venis. Caulis terminatur corymbo florum subumbellato. Rarius in caulibus floribus axillis etiam pedunculis pauciflorus conspicitur. Calycis foliola circiterenia valde concava sunt, eraque halitus tenuiores & albidos. Petala sunt niveo-cæsia oblongiora. Antheræ pallide flavescunt. Siliquæ patent. Cules floret Aprili & Majo, & evadit conspicuus.

TA-

TABULA VIGESIMA OCTAVA.

PIMPINELLA PUMILA. *Linn. mant. pag. 327. Jacq. enum. vind. pag. 227.*

Scseli petiolis caniferis membranaceis, oblongis, integris; foliolis linearibus, subcaesis, petioli longitudine. *Gouan. prod. pag. 253.*

Apium pumilum. *Gmel. sib. 2. 13.*

Selinum monnanum pumilum. *Cusf. hist. 66.*

Selinum monnanum pumilum Clusii, foliis foeniculi aut peucedani, flore albo, semine selini. *Raub. hist. 3. part. 2. pag. 17.*

Tragoselinum caule erecto, sulcato, divaricato, foliis multifidis capillaribus. *Hall. hist. helv. num. 788.*

Oreoselinum [illegible]. *Tabern. herb. part. 1. pag. 343.*

Foeniculum montanum pusillum. *Tourn. inst. 312. Sog. ver. 2. pag. 28.*

Daucus montanus multifido folio, selini semine. *Raub. pin. 150.*

Saxifraga nostras minor, foliis peucedani. *Morin. hist. 3. pag. 274.*

Tota planta glabra est. Radix magis minusve napiformis, extus nigricans, intus alba, fibris capillaris, quae foliorum elapsi aliquot reliquiae sunt, caulem profert unicum, & post fructus maturescentes perit. Caulis est exquisite angulatus, striatus, erectus, ramosissimus, viridis aut purpurascens nec rubens, in sinciputibus sesquipollicaris vel tripollicaris, in parentibus longioribus etiam pedalis vel ultior. Folia, quae minuente ex petiolo in membranam amplam integram concavam & toris purpurascentem expanso, sunt subbipinnata; foliola linearibus, crassis, antice sulcatis, ternis vel binis infidentibus petiolo communi ejusdem longitudinis. Inferiorum reperio nullum. Aliae plantae fertiles sunt, steriles aliae. Fertiles magis pumilae sunt, minus ramosae, & plerumque virent saturatius. Umbellae ratione plantae, imprimis in sterilibus, sunt admodum minutae, ut hinc rotae praesertim evadant, occulteque non raro a propriis foliis. Absque ordine certo locantur; modo, ut fieri alias solet, radius compositae communibus propriisque; modo radius communibus destitutus; in majoribus individuis etiam verticillatae. Plantae steriles producunt meros masculos flores; fertiles autem solos hermaphroditos. In utriusque calycis virentis foliola sunt minima & subrotunda. Petala sunt oblonga, obtusa, ratione cum levidulum virore albida, dorso aut virescentia aut purpurascentia, in principio patentissima cum apicibus conniventibus, postea magis intorsa contractaque. Filamenta parvula gerunt antheras sulphureas. Moribus totum pistillum deest, ut corolla pedunculo sive radio, nec germini, insidet. Est tamen, germinis adinstar figura, intra medium corollam caput illud subtilidum, quod germinum feminumque nodum minutorum verticem coronare in umbelliferis fuevit. Hermaphroditis est germen inferum, subrotundum, levitter compressum, bivis pistillum germinis. Fructus sequitur subrotundus, obtusus, glaber, plerumque decumbens [illegible] nigris & emarcidis intextus, bipartibilis in semina binae convexa & quasi [illegible] cum striatis obtusiusculis, illinc plana. In tabula figura altera planiam exhibet [illegible] fructum. Altera fructificantem hermaphroditam. Quae inter lente audius adhuc fos hermaphroditos, germine separato deorsumque semoto, ut nudius conspici queat. Ex fructu quoque nucleum utrinque propatetur. Crescit in collibus & montibus herbidis, cum etiam in pratis densibus. Floret Maio. Semina maturescunt Julio. Ex [illegible] nostro, a celeberrimo Jacobo Dick ex Helvetia misso, judicavi, Halleriana genuina huic pertinere.

TABULA VIGESIMA NONA.

TRAGOPOGON MAJOR.

Primo anno folia radicalia profert, altero caulem, eodemque post peracta seminia brevem perit. Tota fotescit. Radix ex tenui fusiformis albicat. Folia ex glauco virentia & strigosa ex basi lanceolata cuneiformia evadunt, nervo dorsali pleruinque carinata. In alis ut plurimum exigua portio lanae albidae haereat, quae crucis deorsum folio in conspectum prodit. Caulis & rami teretes, erecti, nudi, & inanes, superne in pedunculos valde incrassantur. Calyx constat foliolis fere tredecim numinaris, petalis ad unum tertium parem semper longior. Corollulae flavae flavent. Antherae fuscescunt. Semina aspera nigricantia habent album. Flores Junio & Julio. Crescit ad margines sylvarum, ad vias, & alibi. A Tragop gone praecedi judico specie distinctum. Si non est, meretur varietas annotari. Pedunculus cum calyce fructigero medium expansio sistitur ad marginem.

TABULA TRIGESIMA.

LORANTHUS EUROPÆUS. *Linn. Syst. pag. 252. Jacq. enum. Vindob. pag. 230. t. 3.*

Plenus fruticosus, ramis dichotomis, cantoriffimis, diffusis, quadripedalis saepe, & glabrus, quemadmodum fulcrum ramis aeque inferioribus atque sublimis paralleliter inhaeserunt; in Austria non rarium, sed usque in Hungaria atque Moravia ante observatus. Trunci, diametro duodecim unciam superantes, in his loco radicis est. Cortex fuscus, aequalis, crassus, subrecentis a foliis delapsis magis minusve notatus, figure prodeius leviter adstringente, & aquam macerationem inficiens colore rubiginoso, amarium circumdat lignum, solidissimum, longissimum. Rami ad angulum recto pedis minorem exorientur, teretes; excrescunt vertices, nudi, foliosi, in summitate compressi. Dichotomia de per articulationem, quae velari ganglioni est gemina; unde ad nodos utrinque ramulorum circuli apparent. Hae articulationes in ramis non admodum crassis figure foveae in pacata planta, adeo ut rami post paucos dies arcuatim decidant. Folia sunt oblonga, basi in petiolum brevem attenuata, obtusa, integerrima vel contractiora & obtuse reparata, ad nodum plerumque, nonnulla tres, oppositae, quae alternatim fundum decidunt. Ex apice ramorum ferme omnium exit Pedunculus solitarius, a sex ad duodecim flores oppositos sessiles gerens. Ad ramuli cuticem delapsi aliquique haud gemina prodit fusca & foliolis, e quibus argentea dua folia, reliquis multo minusculis minora, inter quae exit novus ramulus, in decussis duobus tribus vel multo foliorum pari ornatus. Flores, sensilibus suaveolentes, parvi, extra aliqua flavedine virent, in aliis individuis mare flexiles, in aliis omnes flexiles. Illi coralcere gaudent frequenti. Perianthium est margo parvus, obtuse fenestratus, corollam gerens; quod etiam figuram dissidet progenit. Petala sunt sex, raritime quatuor vel quinque, pariter quadrandam conditionem, aut etiam asperum barbatulum, semiinsculta, parum concava, pretendunt, germini imposita. Filamenta sex, raritime quadrata ac plura, foliolum, erecta, petalis, inserunt ad basin petalorum, in dum brevissimo. Antherae oblongae, obtusae, erectae, fulgentes, parvam habent exteriorem albicam & nigricam. Germen inferiorum & inferum emittit flavum foliolum, erectum, longitudinis diversae, & prorsus conspicuo nullo dorsum. Pericarpium shortat. Pericarpium fructus e lyx est, in se fertili, intus partitum, tamen disparum. Petala sunt sex, oblonga, obtusa, petalis, germini imposita, decidua. Filamenta sex, teretia; quoad reliqua, nei in dorsi, sed antheris plane destituta. Pistillum eidem similis, sed longiore, stigma et obtusum & subcapitatum. Fructus, nidio teres, semilunar vel ta evadit pyriformis, viridesque; dumum sub Oktober nigrum transit in baccam flavescentem, nitidam & unilocularem; figuramque a lipsicum magis minusve undulatum, basi ipsa velutti in pedunculum nectar. Sedes seminidus persistit, vel delapsus gnicho nigricante verticem tendat. Fructus [illegible] mollescunt, plus e fistis ad [illegible] dicti, in quo nidulantur semen solitarium.

litterigum, subovatum, foris fuscescens, intus virens, basi album, cujus apex sordide flavescens radicis futuræ novæ plantulæ est rudimentum. In talibus fistunctur in vera magnitudine ramus planæ fertilis; extremitas ramuli planæ sterilis; racemus fructiger maturus; semen; & tronci pars dissecta. Austri exhibentur hinc flos sterilis & inde flos fertilis; cum uterisque pistillum & petalum staminiferum. Floret Aprili & Majo.

TABULA TRIGESIMA PRIMA.

LINUM HIRSUTUM. *Linn. syst. pag. 224.*
Linum sylvestre latifolium primum. *Clus. hist. 316.*
Linum sylvestre latifolium hirsutum exteriorum. *Bauh. pin. 214. Morr. hist. 2. pag. 573. s. 5. t. 26. f. 5.*

Radix lignosa & multiceps perennis. Caules teretes, simplices, hirsuti, pedales vel bipedales, interne sæpe glabri, utique foliosi, erigentur; dicuntur in ramos floriferos corymbiferos. Folia sunt lanceolata aut ovata, acuminata, sessilia, alternantia, in summis tamen ramis opposita aliquin, margine integrissimo nervisque dorsalibus pilosa, quandoque etiam ferme glabra. Flores brevissime pedunculati, non ipsis de alis foliorum, sed paulo extorsum alius, rami ex ramorum quoque divisione. Calycis hirsuti foliola sunt lanceolata, acuminata, & corolla duplo breviora. Petala cærulea & linearia, marginibus inferne, nec tamen ipsa basi, libi mutuo fraterne incumbentia, meniscatum, etiam delapsa, corollam monopetalam intumescebantissimam. Antheræ pallent. Stamina iterilium staminum observare nulla potui. Germen est hirsutum. Stylus numerari quinos. Capsula est subrotunda, glabra, decemlocularis & quinquevalvis. Non sui iesque aufus citare in synonymis Linum hirsutum clarissimi Scopoli, qui sane plantæ stylos quatuor & capsulam quadrilocularem ascribit. Crescit in aliquis editis locis. Floret Julio. Eadem mihi videtur esse planta cum Lino sylvestri latifolio secundo Clusii, cujus, quæ habeo, specimina nullo modo ab eiusdem primo distinguere valeo. Nec floris ullus color, quum eriam in notatibus indivisibus aut interiitur ille, aut in albedinem vergit propius. A Lino sylvestri Floræ Carniolicæ, quod idem esse opinor cum Linnæi Lino viscoso, manifeste & facillime distinguitur pilis in margine foliorum, uti in eorumdem dicti, simplicissimis; nec, (cujusmodi ibus margo foliorum Lini sylvestris, non ipse disciis, habet,) apice capitato-glandulosis, primo id observare laudati modo operis clarissimi autore. Folia nostræ plantæ nunc manifestius trinervia sunt, nunc obscure, ut nervi vix apparent.

TABULA TRIGESIMA SECUNDA.

ERICA CARNEA. *Linn. syst. pag. 270. mant. 379. Scop. carn. 1. pag. 275.*
Erica foliis parenthesis, quaternis, acutis, ciliatis; corollis calyce longioribus; antheris eminentibus. *Hall. hist. helv. num. 1013.*
Erica foliis folio nom. *Clus. hist. 44.*
Erica procumbens carnea foliis carnea. *Bauh. pin. 486.*
Erica herbacea. *Linn. syst. pag. 270.*
Erica foliis folio octava. *Clus. hist. 44.*
Erica procumbens herbacea. *Bauh. pin. 486.*

Elegans & tota glabra densum interdum format fruticetum, radice instructa digitum crassa lignosaque, qualem in rupibus prærupiis ad ripas sylvaticas torrentum inveni. Sæpe tamen ipsis in sylvis monticulis umbrosisque unus alterve caulicolus totam plantam ab-

sol-

solvit. Folia brevissime petiolata, linearia, acuminata, patentissima, summa magis adscendentia, crassiuscula, antice plana, subtus exigue sulco exarata, quaterna ut plurimum verticillatim ramis lentis intexuntur. Pedunculi unifiori solitarii & breves in caulibus exteriis dense locantur. Flores claufi virentesque jam autumno gruiscunt, integrum sic hyemem peragentes, & subsequis Aprili usque Majo demum coloratur sesque expliciant, tod tunc carnei fentinque saturatiores, antheris etiam tunc tandem exsertis. Clusium secutus autopsam, Linnæus hanc stirpem his proposuerat, Hallerus primus decuit eandem, diversa tunc spectanam. Calyx petalo ovato ad unum tertium partem est brevior. Antheræ bilobæ & nigræ extra corollam prominent. ■ margine tabulæ auctæ addhant calyx, corolla, stamen, folia, foliumque transversim dissectum.

TABULA TRIGESIMA TERTIA.

CYTISUS CAPITATUS. *Sanp. carn. 2. pag. 70.*
Cytisus hirsutus. *Oeder. fasc. pag. 398.*
Cytisi septimi species altera. *Clus. hist. 97.*
Cytisus supinus foliis inferne & siliquis molli hirsutie pubescentibus. *Bauh. pin. 390.*
β Cytisi quinti species altera. *Clus. hist. 96.*
Cytisus hirsutus major, foliis minoribus. *Bauh. pin. 390.*
Cytisus, septimo Clusii similis. *Bot. hort. Eyst. vern. arb. fol. 11. fig. 2.*

Difficilissima Cytisorum Austriacorum synonymia erroribus Botanicis antiquis pluribus tedii. Colui in horto etiamque sylvestres cum obviis variegatibus, & forte nunc cum certitudine majore prominentiore de illis poscam. Depingi curavi sylvestres, & quidem illa habitu, quo occurrere solent frequentius. Nec multum variare in solo natale Cytisos stipinum atque austriacum vidi, nec hunc quidem cultum. Eo autem magis fudit Cytisus hicce capitatus, cujus notabilem varietatem, ad margines sylvarum rarius crescentem, valde rumofam, & ad quam referri posse existimo synonyma sub β citata, forsitasse pariter depictam exhibebo una cum varietate speciosa culti Cytisi supini. Dum Cytisi supini legumina ad maturitatem jam properant, incipit medio Junio florere Cytisus capitatus, Cytiso austriaco paulo præcedens. In capitatu ex radice lignosa, digitum sæpe crassa, caules oriuntur plures, fruticulosi, glabri, pertinentes, procumbentes, a dimidio pede ad sesquipedem longi, aphylli & lignosi; ex quibus enascuntur rami erecti, herbacei, foliosi erecti, simplices plerumque, hirsuti, diuque virentes & annui. Folia ternata, facie viridia & ferme glabra, dorso & margine hirsuta magisque pallentia, petiolis insistunt pilosis. Foliola sunt obverse ovata & obtusa cum acumine medio in fundum ut plurimum producto. Ramos terminant folia duo oppositia, aut etiam frondosa plura, inter quæ ex ipsa rami summitate exoritur florum brevior pedunculatorum numero incertio capitulum sive umbella aliqua, sæpe densa & elegans. Sub hac ex axillis modo dictorum foliorum eandem egredi quandoque videmus ramulos foliorias breves & ipsos post maturam suis floribus oneratos. Nulli autem per virgas sparsi flores, ut in Cytiso supino, jam monente Clusio, conspicuntur. Ab austriaco capitato differunt satis haud adeo incertis, iisque multo latioribus, & caulibus ipsis non ita erectis. Cum utrique flore convenit. Calyx aut pallide cum virore aliquo aut magis fumose flavet, superne etiam limpi purpurascens, ad basin stipula angustæ lanceolatæ fulciitur, pilis mollibus albisque hirsutus est, & tubo gaudet bilabiato; labio superiore bifide emarginato latissimo, inferiori bipartito. Corolla bacco cum vexillo ampliori, quales in austriaco, aeque rosam colorem induit. Filamenta omnia in unum corpus coalescunt. Legumen oblongum, acutum, compressum, nigrum, pilis mollibus albidis hinisque vestitum, semina continet octo vel pauciora, nitidissima, pallide fusca, subovata vel magis subrotunda, & parum compressa. Crescit in

montosis sylvaticis, in herbidis apricis, ad margines sylvarum, aliisque in locis. Adest in tabulæ margine fructuitas caulis fructiferi; cum semen.

TABULA TRIGESIMA QUARTA.

VICIA PANNONICA. *Gerard. hist.* 393.
Vicia sylvestris albo flore. *Clus. hist.* CCXXXV.
Vicia sylvestris hirsuta, siliqua incana. *Bauh. pin.* 345.

Pro Vicia lutea varietate hanc olim habueram. Comparatam nunc cum Vicia lutea hybridaque, quarum specimina plura, cum culta, tum sylvestria examinavi, vere diversam inveniо, adeo quidem ut vel primo intuitu facillime distinguatur. Pannonica hæc a duabus sacromatis differentiatur pedunculis bifloris aut trifloris omnibus, ut rarissime unifloris occurrant, quales ex adverso in lutea hybridaque video adesse perpetuo, dum nec in horto nostro cultura hic quidquam mutavit. Differt etiam ab istarum integritate constante omnium stipularum. Facile ab hybrida saepe neutiquam dignoscitur. Reliqua differentia ad Horti Vindobonensis tabulam conferendam & quadragesimam sextam proponuntur. Nostræ planæ radice fibrosa perennat, & plerumque est multicaps. Inter segetes caules bipedales erigunturque, firmiori clavicula ad segetum culmos, cujusmodi caulis depictus sistitur. In arvis fertibilibus & pingentibus fecioribus, ubi natalibi interdum copia crescentem vidi, brevioris magnam partem procumbunt, tandemque adscendunt, hac ut plurimum pilosiores. Sunt vero caules singulari, pubescentes aut glabriusculi, simplices vel ramosi. Foliorum costa desinit in clavicula, saepe purpurascentem, & utrinque locat foliola septem, octo vel novem, crebrius alternantia quam opposita, oblonga aut elliptica, utrinque pilis sericeis magis minusve dense vestita, aut aliquis integraque, aut retusa, semper cum nervo medio in fetulam eminente. Stipulæ integerrimæ, lanceolatæ, & acuminatæ, subtus notari solent maculis fuscis, rarissime desiderantur. Ex pedunculis communibus brevioribus flores binis vel ternis propendent. Quadrifloros tamen etiam vidi, unifloroque, sed vaste inseparatos. Calycis hirsuti & octodentati aut pallentis, cum fuliginosa rubedine dentes sunt setacei. Corollæ alidæ vexillum durius hirsutum & fasceolis, antice per venas fuscas variegatum, lacera habet reflexa, & unguem amplum & canaliculatum. Carina inferne pallet cum virore, superne magis fordet. Seminia sunt in unum cnepus coalita. Legumina oblonga, acuminata, nigricantia pilisque vestita albidis continent semina quinque vel pauciora, subrotunda, ex atro fusca cum Julio cinereo. Floret integrinis Junio. Semina Julio maturescunt.

TABULA TRIGESIMA QUINTA.

SCORZONERA PURPUREA. *Linn. syst. pag.* 519. *Scop. carn.* 2. *pag.* 96. *tab.* 46.
Scorzonera caule ramoso teretiusculo, foliis linearibus acuminatis, calycibus obtuniusculis. *Gacel. fib.* 2. *pag.* 7. *t.* 2.?
Scorzonera angustifolia elatior pannonica quarta. *Clus. hist.* CCXXXIX.
Scorzonera angustifolia subcaerulea. *Bauh. pin.* 275.
Scorzonera sylvestris, foliis angustis, flore caeruleo. *Mentz. pag.* 1. *t.* 1. *f.* 1.

Radix foris nigricans, intus albida, in capite fetosum abit, ex quo caulis effurgit sesquipedalis, tenuis, teres, glabrus, foliosus, parum ramosus. Folia sunt linearia, acuta, integerrima, glabra, conniventia canaliculata, rarissime plana. Calycum squamæ in-

infimæ sunt acutæ, reliquæ obtusiores. Corollæ petala apice angustantur, ut hinc denticuli vix appareant. Colorem habent ex carnileo dilutissimo purpurascentem. Odorem spirant lenem gratumque, quem Clusius comparat pastillis e Benzoino confectis. Vasa planta laete glutinoso turget. Crescit in pratensibus montanis. Floret Aprili & Majo.

TABULA TRIGESIMA SEXTA.

SCORZONERA HUMILIS. *Linn. syst. pag. 519. Scop. carn. 2. pag. 95.*
Scorzonera caule nudo, uniflora; foliis lanceolatis. *Hall. hist. num. 10.*
Scorzonera humilis latifolia pannonica. *Clus. hist. CXXXVIII.*
Scorzonera humilis trifolia nervosa. *Bauh. pin. 275.*

Ex radice longa, cylindrica vel etiam paulisper crassa, & pecetenente, caulis exsurgit unus alterve palmaris aut pedalis, florem sustinens unicum, foliis brevioribus parcis vestitus, sulculatus, stipatus foliis radicalibus pluribus ad longitudinem plus minus eandem productis. Hæc ex glauco virent; utrinque attenuantur; plerique conniventes, & margines habent undulatos; nervis longitudinalibus numero incerto gaudent; latitudine admodum variant in diversis, vel ipsis etiam iisdem in individuis, ut dentur latissimis in icone depicta folio latiora, vel alia ex adverso plane linearia. Radix crassa multiceps evadit, & ex fibrarum destructorum nervosis reliquiis fastem gerit coronam feracem. Calycis squamæ apice fuscescunt. Petala linearia sulphurei sunt coloris. Tota planta leaves laete glutinoso candido, ad aeris auxilium colorem ovas piscium induente. Floret Aprili. Reperitur in collibus saxosis & asperis. Nunc cum illustrissimo Hallero existimo, hanc Scorzoneram ab aliis hujusmodi angustifolia pannonica Clusii tertia non differre specie, ■ esse plane eandem plantam, folia tunc omnia angustissima gerentem.

TABULA TRIGESIMA SEPTIMA.

ALYSSUM MONTANUM. *Linn. syst. pag. 436. Jacq. austr. vindob. pag. 258. Gmel. sib. 3. p. 150.*
Alyssum subtruncatum, foliis ellipticis scabris. *Hall. hist. helv. num. 492.*
Alyssum. *Clus. epit. pag. 558. n. 2.*
Adversum montanum. *Scop. carn. 2. pag. 14.*
Clypeola montana. *Cranz. austr. pag. 19.*
Thlaspi incanum montanum luteum. *Bauh. prodr. 49.*
Thlaspi incanum incanum luteum serpilli folio minus. *Bauh. pin. 107.*
Thlaspi thymi folio, uniculo subrotundo mucronato, hispanicum. *Barr. ic. 807.*
Thlaspi montanum luteum. *Bauh. hist. 2. p. 928.*
Jonthlaspi luteo flore, incanum, diffusoides, umbellatum, montanum. *Ol. orthr. pag. 280. & 281.*

Radix perennis & multiceps plures emittit cauliculos, basi decumbentes, hinc adscendentes, incanos, foliosos, simplices. Folia sunt obverse lanceolata, acuminata, crassa, integra, inferne attenuata, sparsa, numerosa, semipollicaria, vestita utrimque tomento, quod constat ex stellulis plurimis, quæ unitæ telam velari efficiunt tenuissimam & albidam, qua tectum folium obducitur, uti ex auctis figura folii patet. Flores corymbosi propriis insident pedunculis; calyce instructi caduco, pallide flavescente, scabriusculo; petalis luteis, emarginatis. Filamenta semper aliqua squamula emittunt magis minusve tridentatam, e cujus dorso versus latus egressi videntur. Hujusmodi auctum stamen

men etiam exhibetur. Siliculæ orbiculatæ & stylo acuminatæ, utrinque antim alternatave semen includit. Crescit in rupibus. Floret Majo.

TABULA TRIGESIMA OCTAVA.

ASTRAGALUS ONOBRYCHIS. *Linn. syst. pag.* 499. *Scop. carn.* 2. *pag.* 77. *Crantz. fasc. pag.* 415.
Astragalus caule subercrecto, ramoso, foliis linearibus, sericeis, vexillis longissimis. *Hall. hist. helv. num.* 412.
Onobrychis purpureo flore. *Cas. pann. pag.* 711.
Onobrychis prima. *Class. hist. CCXXXIII.*
Onobrychis spicata, flore purpureo. *Bauh. pin.* 350.

Ex radice lignosa, perenni & multicipite plures prodeunt caules, basi subligniosa sæpe et etiam perennantes, cæterum herbacei, ramosi, sturi, teretes, substriati, brevissimo & sæpe vix conspicuo villo hirsuti, pedales vel bipedales, semper tori procumbentes, extremitatibus florentibus erectis. Folia sunt pinnata ex foliolis utrinque a septem ad quindecim cum impari, oblongis, acutis, margine & subtus imprimis tericeo brevique villo obductis, sæpe parum conniventibus, inferioribus pollicaribus, superioribus pleramque angustissimis. Stipulæ foliis adstant lanceolatæ, acuminatæ & integerrimæ. Rami & caules elongantur in pedunculos nudos longosque, apice flores plurimos in spicam congestos locantes, in fructu ad tres quatuorve uncias productum. Calyx villosus purpurascit plus minus, & denticulos superiores habet gradatim breviores. Corolla ex violaceo purpurea vexillum est calyce triplo vel quadruplo longius, alis duplo, figura oblonga, vix emarginatum, laceribus reflexis, obtusissimum. Alæ unguibus insistunt tenuibus & longis. Carina paululo brevior & obtusa figuram ferunt alarum habet. Stamina sunt diadelphia. Germen subulatum in stylum alis glabrum stigmate obtuso terminatum. Legumen oblongum, acuminatum, hirsutum, ex integro biloculare, fusticescens, ex altera parte fulcatum, semina continet parca, nitida, quæ una cum legumine utrinque conspicuo & flore separatim libuntur, ita herbidis & præcentibus asperioribus pallua & copiose occurrit. Floret totam æstatem. Semina maturescunt Septembri.

TABULA TRIGESIMA NONA.

OROBUS PANNONICUS. *Kram. stirph. pag.* 213. *Jacq. enum. vindob. p.* 128.
Orobus pannonicus vernus. *Class. hist. CCXXXII.*
Orobus austriacus. *Crantz. fasc. pag.* 374. *tab.* 1. *fig.* 1.

Tota planta glabra est. Radix perennans constat tuberibus oblongis, teretibus, in fibram desinentibus, fibrillis aliis eisque eminentibus, extus fuscis, intus albis cacuminis & subdulcibus. Quotannis radici bulbus novus superne accedere videtur, unde semper magnique albicans. Caulis subtriangularis erigitur. Stipulæ sunt ex angusto lanceolatæ, acuminatæ, & basi semisagittatæ. Petioli carinati terminantur seta subulata brevique; finitimes inferiores semper par foliolorum unicum, superiores plerumque paria duo, summi sæpe iterum unicum, ita ut in quibusdam foliis non raro foliolorum impar abesse conspiciatur. Sunt autem foliola linearia – lanceolata, acuminata, carinata, obscure trinervia, adscendentia; interdum duplo breviora ac faciora quam sunt depicta. Flores inodori numerosique numero incerto pauci & racemosi locantur in pedunculis communibus axillaribus, foliaceis, triangularibus, erectis, longitudine foliorum, aut unico in eadem

 plan-

planta aut paucis. Calyx cum virore purpurascit. Corolla albet cum vexilli parte aliqua interdum subrubente. Vexilli unguis brevissimus reliquorum petalorum ungues amplectitur. Alæ, carina multo longiores, superne conniventes, inferne patent. Filamenta semine connata sunt in tubum corpus, decimo tamen facile separabili. Legumina sunt glabra, & subrecta. Floret Majo & Junio. Crescit præcipue in pratis. An eadem sit hæc planta cum Orobo in Gmelini Florae Sibiricae voluminis quarto tab. V. delineato, non ausim decidere. Etiam ab varietates, quas in nostratibus individuis observamus, angustifolia atque latifolia occurrunt. Sed flores suæ planteæ vir celeberrimus purpureos tribuit. Luteus illustris Linnæus dicit flores Orobi angustifolii sui. Efferne sic color constanter diversus floribus ejusdem planteæ in tribus diversis regionibus?

TABULA QUADRAGESIMA.

TRIFOLIUM OCHROLEUCUM. *Linn. syst. pars. 3. pag. 233.*

Trifolium caule recto, foliis hirsutis, superiori conjugatis, spicis oblongis. *Hall. hist. helv. num. 378.*

Trifolium caule hirsuto scabro, foliis ovalibus integerrimis, spicis subvillosis ochroleucis. *La Chenal. dip. pag. 1.*

Trifolium album *S. Gentz. sylv. pag. 409.*

Radix perennis caules plerumque paucos profundit erectos, hirsutos, teretes, pedem aut sesquipedem longos, aut simplicissimos & unifloros, aut uno alterave ramulo ex superioribus foliorum alis auctos. Petiolorum inferiorum bases, hirsutæ & nervosæ terminantur utrinque in aciculas. Foliola sunt hirsuta, ovalia, integerrima, obtusa, subtus subradicalia ovata vel etiam obverse cordata, reliqua oblonga, summa angustiora. Caulem ramosque terminant folia duo opposita & sessilia, quorum alterum minus est, & a quibus parumper distat spica, in principio subrotunda, postea magis ovata, odoris herbacei. Calycis hirsuti dentibus quatuor æqualibus minimis tubo duplo longior est. Corollæ ochroleucæ & monopetalæ tubus longus & tenuis emergit in vexillum ex lanceolato oblongum, alis & carina æqualibus multo longius. Illæ sunt oblongæ. Hæc etiam est oblonga obtusa & concava. Crescit in pratis sylvaticis. Floret Junio & Julio. Corolla monopetala a Trifolio mutuatur, cui eadem tetrapetala est, atque monandria facillime distinguitur.

TABULA QUADRAGESIMA PRIMA.

AGARICUS PSEUDOBOLETUS.

Mense Junio in sylvula Gatterholz truncorum solo tenus quercus putrido stipite innascentem inveni hunc fungum. Atque adeunt specimina plura. Agarici quercini varietatem si quis esse putaverit, meretur non minus admirari varias hujus insignis. Oblongus, ficubus, fusique durus, ex basi triusculta & inæquali affingebat in collum longum, circa mediocritatem parum angustum, hinc iterum paulatim latescens in caput obtusissimum & obsolete triangulare, cujus superficies lente virens spectata exhibebat structuram spiralem, qualis in epidermide palpæ digitorum conspicitur, oculis nudis obscure tantum observandam. Basis erat elegantes ferruginei coloris, qui obscenderido per collum, sensim dilatior, tandem sub capite in subpallidum mutabatur. Et per omnem hunc partem totus fungus adinodum mucosus, ac si vernice densa fuisset illuminatus; quo caebat nitore pallescens caput. In colli superio e parte infra capite, in altero dum esset fungi latere, potiorem varia conspicuit, Boleti characterem mentientes; ac vero qui oculo armato reference.

rebant exactæ Agarici quercini labyrinthiformem fabricam, hic solummodo superficiem, nec penetrantem fungi substantiam. Caro fungi erat pallide fusca, ex coriaceo lignea, homogenea, dura, compressioni cedens parum, sed restituens se, secanti cultro resistens adinstar suberis. In exiccato fungo color nitoque perstiterunt. Quæ in icone adsunt radiculæ fibrosæ, ad basin fungo inhærentes, non sunt de ipso fungo, sed de aliis plantis, huic fungi permixtis. Hinc atque illinc depictas fictitur.

TABULA QUADRAGESIMA SECUNDA ET TERTIA.

CARDUUS CANUS. *Linn. syst. pag. 549. mant. pag. 108.*
Cirsium tuberosum. *Jacq. vind. pag. 289.*
Cirsium tomentosum, radice bulbosa. *Bauh. hist. 3. pag. 44.*
Cirsium montanum maximum. *Raj. hist. 305.*

In pratis humidis copiose crescit, Augusto & Septembri florens. Cardiae rivularis, magis procerior, in iisdem sæpe locis succedens. Radix perennans constat tuberibus pluribus subfusiformibus, æqualibus, calamum vel & digitum crassis, duos tresve vel plures uncias longis, in filiformes tenuem terminantis, carnosis, insipidis, foris fuscescentibus, intus albidis. Caulis solitarius, inermis, teres, striatus & villo arachnoideo pauco vestitus exigitur. Folia, cum radicalia, cum caulina, sunt ex lanceolato oblonga, utrinque villo eximio arachnoideo cana; hoc pauco amoto in prona parte glabra, in averta pilis brevissimis subasperata; mollia nec rigida; ad oras ciliis spinosis frequentibus & tamquam armata. Superiora sessilia sunt; inferiora decurrunt per caulem. Flores solitarii & subcrecti caulem & ramos (si qui adsint,) terminant. Calycis glabri & glutinosi foliola virentia dorso elevantur in gibbum glandulosum magis pallentem, obtusique in exiguum mucronem nigricantem. Corollæ purpureæ sunt. Semina nitida pappum gerunt plumosum. Admodum hæc planta variat, nunc sesquipedalis vel paulo altior, & unifloa vel omnino pauciflora; nunc decem floribus fere abundans & ramosa. Caule viridi pruinosa, aut purpurascente. Foliis subintegris, & magis minusve profunde serratis, aut etiam pinnatifide fissis omnibus, cujusmodi folium ex planta majore in tabula quadragesima non coloratum addere. Villo magis vel minus conspicuo; aliisque momentis. Hinc duplice in tabula exhibendam curavi; primo loco ilia, quæ sæpius sylvestris occurrere solet; tum majore, quæ sylvestris rarius, culta semper conspicitur.

TABULA QUADRAGESIMA QUARTA.

ADONIS APENNINA. *Linn. syst. pag. 377.*
Adonis Helleborus. *Cranz. fasc. pag. 110.*
Pseudohelleborus niger. *Clus. hist. pag. 193.*
Helleborus niger ferulaceus, caule geniculato, flore magno tulipæ minoris instar. *Moriz. pag. sub. 3. f. 5.*

Crescit elegans planta in montibus herbosis & graminosis, cum apricis, tum sylvaticis, sæpe magna copia; ubi floret Aprili & Majo, dans fabio femina maxima. Radix crassa multiceps nigricans & perennis augetur fibris teretibus, semipedalibus, extus atris, intus albicantibus, indivisis, numerosisque. Caules nonnisi eaque bicubiti exigunturur, basi vaginis membranaceis inclusi communibus plerumque geminis, compressi plus minus, in ramos unifloros duos tresve divisi, ferme glabri toti, quadruncialis aut sesquipedales. Sæpe ramis sterilibus post florescentiam caules augentur, altiora floriferos efferri foliis, in

ipsa planta florente interdum jam præsentes. Folia multifida, tenuiter divisa, plana, acuta, linearia, glabra, saltitia, ad basin usque ita distincta, ut videantur esse plures eodem loco exortæ. Floris ferme instar calyx constat semper foliolis quinis concavis, foris pubescentibus & ex fusco purpureis, obtusis. Corolla componitur ex binis petalorum ordinibus, exterorum latiorum octo, interiorum autem; quem petalorum numerum invenimus frequentiorem, nec tamen perpetuum. Paucioribus tamen quam septemdecim in universum petala, rarissime observavi; plura autem sæpius, vel ad viginti quatuor usque. Sunt vero illa ex angusto obverse lanceolata, obtusa, linearia, apice inæqualiter serrata, calyce ferme duplo longiora, intus elegantur flava, extus virore fusci purpurascente perfusa. Stamina sunt lutea. Receptaculum ex ovato oblongum & asperum semina in capitulum subovatum colligit plurima, obverse ovata, angulata, obtusissima, rugosa, villosa, & mucrone insuper in apice ad latus superius munita. Celeberrimi Linnæi assertio hac planta est ipsius Adonis aperuimus. Duodecim tantum petala in hac Austriaca, vel in secundis de industria examinatis individuis, non potui invenire unquam; nec potuit magis vir nobilissimus a Mygind, nec plures alii. Tandem Linnæus petala Adonidi tribuit vernali; nec plura clarissimus Scopoli; illustris Hallerus duodecim & ultra. An itaque vere distinctæ plantæ sint, videant illi, quibus utramque comparare posse datur. Nos aliam in Austria, quod scimus, non habemus.

TABULA QUADRAGESIMA QUINTA.

ORCHIS PALLENS. *Linn. mant. pag. 292.*

Orchis radicibus subrotundis, petalis galea linearis, labello trifido (*in titulo iterum quadrifido*) integerrimo. *Hall. hist. helv. num. 1281. tab. 30.*

Orchis bulbosa, floribus flavescentibus. *Segnier. ver. 3. pag. 247.*

A summis Botanicis Hallero atque Segulero descripta prolixe est, ut ulteriore descriptione superfedere omnino possem. Ne tamen icon aliquamdiu careat aliqua, pauca hæc adito. Aprili & initio Maii floret, in collibus herbidis crescens, ex quibus ernte prima specimina ulli aliara a viro eruditissimo Valentino Rudati, Medicinæ Doctore. Bulbi sunt subrotundi. Folia longitudine quatuor, unicam latitudine nonnunquam æquante, nitida, immaculata, sublinearia, acuta, superis amplectantia & integra, terminantque in bulbi longum vaginantem, pergentem ad usque radicem, sæpissimque erectissime amplexantem, ut internodium ferme aliquia dici queat. Scapus semipedalis spicam fere rarum & secundiflorem. Flores odore perfecte referunt lumbricinos, ut fortasse, bractea suffulti singuli flavescente & longitudine germinis. Petala sunt sulphurea & ovata, quorum extima duo retrorsum erecta & acutiusculo nonnunquam lineis tribus virentibus; tria interiora magis obtusa in cucullum connivent, lineola virente non minus insignita lateralia unica, supremum vero paulo latius ternis. Labellum propendet angulum, magis intense flavum, trifidum, leviter convexum, laciniis intermedia duplo latiore & emarginata, nec extorsum dentata, nec maculata, in cujus fauce nullus omnino villos detego. Antheræ flavent. Corna obtusissimum, rarius emarginatum, & labelli circiter longitudine, sursum incurvatur. In Halleriana tabula floris integri duplex figura exhibetur. Sistitur in mea flos petalis avulsis, ut faux in conspectum veniat. Fructus sunt oblongi, striati & pollicares.

TABULA QUADRAGESIMA SEXTA.

SCANDIX INFESTA. *Linn. syst. pag. 732. Willich. obs. pag. 34.*

Ra-

Radix annua, dura, sublignosa, tenuis, ramosa, albida, dauciique sapore aliquo prædita, caulem gignit foliaceum, teretem, semipedalem vel sripedalem, hirsutum, subbifidum nec tamen pilosum, jam ipso in exortu ramos horizontales emittentem, modo erectum magis, modo in ramos patentes longosque totum diffusum. Folia sunt planata ex foliolis quinis vel ternis; atque hæc foliola in planis majoribus modo similiter sunt planata, modo pinnatifide tantum & integrifolium incisa; circumscripcionis autem ovata vel lanceolata, plana, utrinque ob pilos minutos & vix conspicuos subhirsuta & scabriuscula, sordide virentia, in senescente plantæ sæpe ex fusco sanguinea. Involucrum universale adest unifolium ac minutum; interdum nullum. Radii sunt a ceribus ad novem. Involucri partialis foliola paucia sunt quatuor vel quinque. Umbellulæ parciales sunt valde densæ, hemisphæricæ, & valde convexæ, ut non raro coni basin exprimant. Flores albi & inodori petala habent propter incurvatum apicem cordata, exteriores extima multo amplioria, qui pauci ab pistilli absentiam oberant. Interdum petala interiora bina minuuntur petalum unicum ad basin usque bifidum sine apice inflexo; quia in his tunc apex inflexus est in exteriore latere, &, lobo altero ferme deficiente, lobus præstans recta tendit deorsum; unde occultum quis crederet tetrapetalum posset. Antheræ purpurascunt. Semina sunt oblonga, obtusa, hirta, & hispidis leviterque uncinatis minuta setis, quarum extimæ in seminibus fructuum exterioribus sunt longiores, reliquæ brevissimæ. Florent Julio & Augusto, semina ferens Septembri. Crescit in agris, & ad fruticeta ac margines silvarum. Repræsentat tabula plantam staturæ mediocris florentem; & majoris planta ramulum absciscum cum umbella fructifera nondum matura; tum florem radiantem auctum; tandem unius ejusdemque fructus exterioris bina semina in volumine æque naturali quam aucta.

TABULA QUADRAGESIMA SEPTIMA.

RIBES ALPINUM. *Linn. syst. pag.* 184.
Ribes inerme, floribus planis, bracteis florum longitudine. *Hall. hist. helv. nron.* 817.
Ribes vulgaris, dulci fructu. *Chaf. hist.* 119.
Ribes monanta altera. *Bauh. prodr.* 162.
Ribes minor, fructu rubro. *Besl. hort. eyst. arb. verm. fol.* 14. *fig.* 1.
Ribes sylvestre. *Cancr. hort. pag.* 141.
Ribes alpinus dulcis. *Bauh. hist.* 2. *pag.* 98.
Grossularia vulgaris, fructu dulci. *Bauh. pin.* 455. *Mapp. alt. pag.* 139.

Habitu proxime accedit ad Ribes rubrum; diversum tamen ab hoc foliis magis lucidis, saturatius virentibus, dorso ferme glabris, & facie subpilosis; tum aliis etiam momentis, quæ ex descriptione patebunt. Æque hoc quidem quam maxime pro dictrimina facere, ti observatio perpetua est, existimo, quod sæpe Phaleræ geometriæ, quæ omnia ex integro devastantes saepin horti nostri Botanici quandam ex Ribes rubro comitati, ne folium quidem tradunt illium Ribes alpini, priori proximæ adhærens. Usus fructus est inermis. Petioli sæpe pilis longiusculis ac raris obsidentur. Flores locantur bini vel terni, vel numerosiores, rarius solitarii, in pedunculo communi tuberculo, brevi, crecto, & nec fructigero quidem vero pendulo, prodeunte ex gemmula ad latus ramuli novelli, ita ut præcociores floreant ante foliorum plenum incrementum. Quilibet flos proprio brevissimo amittente pedunculo, qui suffulciatur bracteis membranaceis, pallente, late lanceolatis, acuminatis, concavis, erectis, & longitudine ipsius floris. Calycis laciniæ subcuneatæ subflavescunt, & valde patent, interdum numero luxuriantes seuo vel septenario. Petala omnium minimæ & stipite latiora quam longa flavent. Bacca rubra, sine omni acore dulcis, sicca, & subglutinosa, continet semina pauca, a binis ad sena. Crescit in fruticetis montosis, ubi floces Aprili, fructus maturos profert Julio, utrosque serius in subalpinis.

Rarum vidi alium fruticem, eodem tempore eodemque loco florentem, in quo sequens a priori observavi discrimen, dum reliqua congruebant omnia, quare etiam ad eundem illum speciem reduco. In hoc flores sunt paulo minores magisque plani, petalulis lacinijs, dum marcescere incipiunt, reflexis. Etiamsi stylus adsit, carent omnino germine, cujus vestigium detegere nec lente usus valui. Nullo etiam unquam in hisce fruticibus fructum vidi, dum una cum bracteis flores decidunt brevi omnes. Racemi simodum erecti unam duasve uncias longitudine aequant, ob flores numero vicenos vel tricenos densosque positos spicam teretem referentes. Calycis laciniae aliquae semper summum floris partem occupat, dum opponuntur intimae duae; aeque sub floribus divisione adscendens bractea longior & calyci concolor, nunc in ligulam extra racemum prominet & antrorsum inflectitur, sic prae se ferens laciniae cujusdam calycinae longioris imaginem. In horum introductus hic frutex, crescensque ad latus prioris, sterilis mansit; dum ille fructus largiuntur quotannis. Figura prima fruticis sterilis ramum exhibet florentem. Altera hujus florem viridem lente auctum, ut petala prodeant, quae ob parvitatem nudis oculis vix dignoscuntur, hinc in ramo omissa. Tertia florentem sterilem sibi, eundemque fructibus maturis omissum quarta.

TABULA QUADRAGESIMA OCTAVA.

RANUNCULUS FALCATUS. *Linn. syst. pag.* 380.
Ranunculus verticillatus. *Gmel. fasc. pag.* 119.
Ranunculus alopecuroides, Ajugae folio. *Bocc. sic.* 28.
Ranunculus ceratophyllus, seminibus falcatis in spicam adactis. *Alcris. hist.* 2. *pag.* 440. *t.* 4. *c.* 78. *f.* 22.
Melampyrum luteum minimum. *Bauh. pin.* 234.
Melampyrum perpusillum luteum. *Lob. ic.* 37.

Plantula trimestris, tota subincana & hirsuta, pusilla, interdum vix uncialis, ad summum quadruncialis, ex radice tenui fibrosa albidoque folia promit longiuscula & plano petiolo varie multifida, laciniis omnibus sublinearibus planis & obtusiusculis. Prima duo plantulae folia sunt eosmen succulenta & integerrima. Scapi aphylli, plerumque plures, unifiori & subcrecti folia ut plurimum superant. Calyx erigitur. Petala lutea maculam vix manifestam ad unguem gerunt, ex ovato oblonga, ratius expansa, et plerumque erecta, in germine celeriter increscente diu adhaerent persaepe emarcida. Hoc subrotundum retinet quandoque formam suam in individuis valde pusillis aut in scapis cardinalibus, plerumque autem excrescit in fructum oblongum, ratione plantulae maximum, constantem seminibus triangularibus, superne bifidis, dorso seu interne antrorsum processum falciformem acuminatum & horizontaliter porrectum, a quibus processibus fructus spinosus evadit. Floret Aprili & initio Maji. Sub finem Junii raro vestigium plantulae superest. Aggeres, arva & ruderata incolit.

TABULA QUADRAGESIMA NONA.

EUONYMUS VERRUCOSUS. *Scop. carn.* 1. *pag.* 166.
Euonymus tenuifolius. *Linn. spec. pl. pag.* 286.
Euonymus secundus. *Clus. hist.* 57.
Euonymus flore phaeniceo. *Bauh. hist.* 1. *part.* 2. *pag.* 203.
Euonymus granis nigris. *Bauh. pin.* 428.
Euonymus pannonicus. *Tabern. herb. part.* 3. *p.* 754.

Opu-

Optime clarissimus Scopoli tres Euonymos, in Austria ac finitimis provinciis obvios, Linnæo pro varietatibus habitus, Clusii aliorumque sententiam secutus, in tres distinctissimas species separavit, quas inter hæc facillime se distinguit ramis verrucosis & seminibus asris; illa ramis glaberis dignoscuntur ab invicem capsulis in vulgari obtusis, in laxifolia in marginem acutum excurrentibus, aliisque insuper mutantur. Noster autem hic occurrit sub fruticis diffusi forma bi- vel tricubitalis, aut etiam sub forma arbusculæ decempedalis, trunco brachiati. Rami sunt teretes, sæpius oppositi; juniores virent cum maculis subovalibus ex fusco flavescentibus, tandem veluti gutis gummosis indurata adspersi. Hæ macræ in adolescentibus ramis in verrucas elevantur fuscas aut nigricantes duras persistentes corticemque valde exasperantes. Folia sunt pollicaria, interdum bipollicaria, late lanceolata, glaberrima, opposita, acuta, serrulata, breviter petiolata. Pedunculi filiformes & axillares ut plurimum cum foliatent flores duos mense, rarius per dichotomiam divisi plures. Flores omnes sunt terminali & tetrapetali. Petiolus obtervavi nullum; stipellum rarissime unum alternatim. Petala subrotunda & plana cum aliquo virore flavescunt, sitibus simul colore fordide sanguineo. Calyx paller magis. Antheræ dithecæ. Filamenta sunt vix ulla, sed locum loco brevis tuberculo. Stylus etiam vix ullus, & stigmatis vices gerit tuberculum simile & gutta majus. Capsula quadrilobia, glabra, atrata, quadrifocularis & flavescens continet semina ovata, lævia sarra, ellipse pallida, pulpæ succinæ semiadvolutæ, quæ capsulis expansis excidunt sub finem Augusti; dum flores aderant Maji & Junii. Crescit in Sylvis montosis.

TABULA QUINQUAGESIMA.

ROSA RUBIGINOSA. *Linn. mant. pag. 564.*

Praetervisum Botanicis Austriacis stirpem primus vir amicissimus Franciscus de Mygind detexit, quibusdam lapidosis montosisque in locis mixtam cum Rosa canina sat copiose crescentem. Sententiam nullam adducere ausus sum. Halleri rosam, in Historia stirpium helvecicarum numero 1103 descripsimus, candem credidissem cum hac austriaca, nisi unior celebrissimus suis fructibus maturis colorem nigrum adscripsisset. Est autem frutex habitu Rosæ caninæ, a qua dico distinguitur foliis obtusioribus, minus nitentibus, dorso glandulis rubiginosis adspersis, & odoratissimis. Ramos glabros aculei armant curvescentes, acuminati, & recurvi; in eodem plures, modo pauci, in nonnullis etiam ramulis adfuerunt. Foliola sunt utrinque aria vel duo cum impari terminante, plus minus pollicaria, quinquoque duntaxat semipollicaria, angusta & subduplicato-serrata, ovata, facie glabriusculis & hinc nitore virentia, dorso pallida & villosa; petiolis aculeatis. Pedunculi sæpius aculeati & internodia gerunt paucos flores. Germina sunt ovata, & aut inermia, aut paucis aculeis armata. Calycis foliola plerumque aliqua pinnatifida sunt. Petala, calycem vix superantia, sunt obverse cordata, planiuscula, & incarnata cum angue albo. Antheræ luteæ. Styli ex flavo virent. Foliolorum, calycis & stipularum dorsum atque margo, tum etiam petiolo atque pedunculi instruuntur pilis glandulosis capitatis viscosis & apice rubiginosis, unde odor plantæ grandere videtur, & qui foliorum margini dum insident, hæc singulis magis duplicato-serrata. Singularis ille est, aliquid de rosis habens, & in quo de aromate foliorum jugiandis plurimum deprehendere mihi videor. Nec multum diversus floris odor est. Fructus est ex subrotundo ovatus, nitidus, aut plane inermis, aut aculeis rigidiusculis nec pungentibus iisque paucis armatus, maturus semper colorem habens aurantiacum, nec unquam in nigredinem tendentem. Floret Junio & Julio, Fructus maturescunt Septembri.

TABULA QUINQUAGESIMA PRIMA.

ASTRAGALUS PILOSUS. *Linn. syst. pag. 498. Gunn. fasc. pag. 418. Gmel. sib. 4. p. 39. t. 16.*

Astragalus caule erecto, ramoso, ex alis spicifero, siliquis teretibus. *Hall. hist. helv. num. 411.*

Astragalus villosus, erectus, spicatus, floribus flavescentibus. *Amm. rutb. num. 166. pag. 125.*

Cicer montanum, lanuginosum, erectum. *Bauh. pin. 347. prodr. 148.*

Onobrychis recta. *Clus. hist. CCXXXIX?*

Onobrychis spicata, floribus pallidis, nigris radiis notatis. *Bauh. pin. 350?*

Radix albicans, multiceps, & ad minus biennis, caules producit saepe plures, pedales vel etiam duplo altiores, basi ipsa decumbentes, caeterum erectos, teretes, vix striatos, cum virore purpurascentes, cinereisque pilis hirsutos. Folia pinnatis & utrinque pilosis ad latus adstat stipulis lanceolato-acuminatis, hirsuta & integerrima. Costa antice canaliculata est, dorso convexa. Foliola oblonga, latiora vel angustiora, superiora paulatim decrescentia, longitudine unciali, acuta vel obtusa, etiam saepe terminantur quadam aucta, brevissime pedunculata, pallide virentia, numero variant a novem ad plura parium cum impari, ita tamen, ut undecim paria numeraverim frequentius. Nullum caulem vere ramosum videre contigit, sed increscente caule ex foliorum alis pedunculi adscendunt longi, teretes, parum striati, pilosi & erecti, qui spicam florum gerunt densam plerumque, oblongam, ab uno ad tres pollices longam. Bracteae sunt angustae, hirsutae, acuminatae & longitudine calycis. Pedicelli omnino brevissimi. Calycis pallidi & hirsuti laciniae virentes lineares & acutae tres inferiores longitudine superant binas superiores. Corollae ochroleucae & glabrae vexillum in medio saturatius flavet, nec ullas exhibuit mihi in pluribus specimiribus suis striatas sive flavas, sive nigras. Nec Halerus horum mentionem fecit, nec in prodromo Raulinus, ut hi viri cum Linnaeo Clusiani synonymi non meminerint, quin ipse Caspar Raulinus a sua diversam Clusianam plantam credideritque, quo minus congrua Clusiana icon etiam contribuisse videtur. Hinc ego atque Clusium in synonymia dubitanter excitavi. Alae porro supra unguem centiem longe laminae carinam excedunt, ipsae vexillo breviores. Carina obtusa in apicem desinit. Legumen teres, leviter compressum, dorso sulcatum, pilosum, erectum, mucronatum in stylum persistentem retrorsum unci adinstar reflexum rigidumque semine continet plura. Folia saepe gaudent amaro & ingrato. In montosis apricis tenui graminae absitis crescit paucis locis, nec frequens. Florer Junio & Julio. Semina maturescunt Augusto.

TABULA QUINQUAGESIMA SECUNDA.

DIANTHUS ALPINUS. *Linn. syst. pag. 590.*

Caryophyllus sylvestris secunda. *Clus. hist. 282.*

Caryophyllus sylvestris, flore magno inodoro hirsuto. *Bauh. pin. 209.*

Caryophyllus pumilus latifolius. *Bauh. pin. 209. prodr. 104.*

Prata subalpina, inque ipsa summa alpium juga adscendens, haud infrequens incolit plantula haec elegantissima, pro varia soli altitudine diverso aestatis tempore florens, & coli in horto aptissima, ubi cespitosa adhuc magis evadit. Radix tenuis, fibrosa, ramosa, multiceps & perennis caulículos profert plures, erectos, glabros, simplicissimos, duas tresve uncias altos, superne interdum purpurascentes, flore unico, rarissime pluribus terminatos. Folia sunt sublinearia, plana, obtusiuscula, modo latiora, modo angustissima, gla-

glabertima, opposita, versus radicem magis conferta, pollicem vera æquantia, subintuescentia. Squamæ sub calyce adstant oppositæ duæ lanceolatæ, acuminatæ, calyci concolores, eodemque paulo breviores. Foliola caulina summa, floré dum sunt viridiora, squamarum aliarum exteriorum par mentiuntur. Calyx ventricosus atra purpura cingitur. Petala magna, inodora & eleganter colorata speciosam florem efficiunt. Sunt autem crenatæ, ex purpureo rubra, rarius pallida, supra unguem pilosa & ex fuscata purpura cinereoque variegata. Semina sunt atra.

TABULA QUINQUAGESIMA TERTIA.

RHAMNUS SAXATILIS. *Linn. syst. pag.* 197. *Jacq. enum. vindob. pag.* 212. Spina infectoria punicis secunda. *Cluf. hist.* 112.

Inter saxa se diffundens radix, et evelli nequeat, truncum gignit, qui illico in ramos dispesciitur teretes, diffusos, partim erectos, partim horizontaliter protensos, etiam procumbentes. Materies dura & albida cortice circumdatur cinereo aut fuscescente. Rami feniiores terminantur in spinam subtilitatem rigidam & pungentem. Ramusculi novelli virides subpubescunt. Folia prodeunt ex gemmis una cum floribus confertim plura; in ramis autem junioribus inordinato alternantur situ. Sunt vero lanceolata vel ovata, basi attenuata, brevitter petiolata, serrulata, obtusa vel acutiuscula, glabra & ad finiatrum intuenti. Petiolo utrinque adstat stipula setacea fulca & caduca. Ex eodem loco, ex quo rami ejusdem anni virides oriuntur, etiam aggregatim prodeunt pedunculi teniiores umbellori & foliis breviores. Hi in aliis ut laviduis multo spectantur numerosiores. Porosque producunt omnes steriles; in aliis paucioires, sed omnes fertiles: utrosque apicalos & cum viridi flavescentes; structura diversos. Sterilium calyx paulo longior ex tubo campanulato in limbum expanditur quadrifidum, patentem, planum, tubo fecme duplo breviorem & subcoarctatum. Suprema tubo a insertuntur stamina quatuor, erecta, quibus singulis squamulæ pene accumbit oblongæ & breves. Germen illis est subrotundum & parvum, quod infrectitur stylis gemmis brevibus ac veluti truncatis. Præterea fulvescunt, hos fertiles antea credideram, unde pronuntiavetam flores herm:phroditos. In floribus fertilibus tubus calycis ad brevior limbo magis erecto. Stamina & squamularum vestigium nullum observatur. Germen ejusdem calycinum æquans in stylos desinit geminos, subulatos, superne reflexos, & longitudine calycis. His bacce succedunt subrotunde, mollis, nitidi fiunt, pilosii magnitudine, pellicula vestitæ aera, refertæ pulpa glutinosa, saporis cum aliqua dulcedine ingrati, nec amari, viescente, exsiccata paulumper & cæruguta chrosum cingente ex cæruleo purpurascentem. In qualibet bacca continentur semina terna, vel binorum tuna, ovata, nitida, subfuscescentia, inclusa singula scilla propria bivalvi. Crescit in collibus saxosis apricis, floretas Majo, & fructus dans maturos Julio & Augusto. Exhibui in tabula ramum majorem florentem sterilem; minorem fertilem, cum floretem, cum fructiferentem: deinde semen utrinque visum, & scilicet semine jam exclusio expansum. Tandem florem auctum utrumque, scilicet fertilem, cujus hinc latus claudit flos sterilis, inde hujus pistillum.

TABULA QUINQUAGESIMA QUARTA.

CAUCALIS GRANDIFLORA. *Linn. syst. pag.* 205. *mant. pag.* 350. *Crantz. stirc. pag.* 224.

Caucalis umbellis plenis, petalis extremis & involucris maximis. *Hall. hist. stirp. num.* 740.

Caucalis albo flore. *Chaf. hist. CCI.*
Caucalis arvensis echinata, magno flore. *Bauh. pin.* 152.
Daucus grandiflorus. *Scop. carn.* 1. *pag.* 139.
Echinophora flore magno. *Riv. pentap. irr. tab.* 25.
Echinophora pycnocarpus. *Cal. exper.* 1. *pag.* 91. *t.* 94.

Ex radice annua, albida, fusiformi, odore aliquo dauci prædita, randemque subacci, caulis exoritur teres, striatus, glaber, flexuose erectus, ac ramosus. Folia glaberrima, aut valde parum hirsuta, & multiplicato-pinnata petiolo innituntur inferne membranacea & striato, superne tereti atque aliquo foliaceo. Pinnulæ sunt exiguæ, lanceolatæ, confluentes in foliola pinnatifida. Folia summa sæpe comitant sola vagina subulata, aut hæc in foliolum unum alterumve foliaceum longumque terminata. Involucri universalis foliola sunt a plurimum quinque, ex angusto lanceolata, acuminata, virentia cum oris albidis, inæqualia & persistentia. Partiale fere sena foliola habet, prioribus consimilia; quorum tria exteriora duplo longiora sunt. Radii a sex ad novem constituunt umbellam planam. Flosculi albi & inodori, qui in umbellulis exterioribus externe locantur, pauci nec omnes, petalum habent exterius reliquis multo in jus & ad latus ferme usque bifidum cum laciniis intermedia exigua lineari inflexa; laciniis ex oblongo obverse ovatis, planis & obtusissimis. Cæteris exterioribus corollulis petalum idem duplo diametro majus est. Interiorum petala sunt æqualia erectaque cum apicis uncorestum incurvati laceribus sursum reflexis. Antheræ pallent. Seyli persistunt in fructu divaricati. Semina sunt ovata, compressa, extus striata & setis aculeatis rigidis atque uncinatis armata; quæ maturescunt Septembri, dum florum ætatem. Crescit in agris, inter segetes, inque asperis locis. In margine cuticulæ conspiciuntur in magnitudine naturali fructus integer, semen ex interna parte, idemque dissectum transversum. Tum flos disci auctus ad quadruplum, masculus toto carens pistillo, hinc sterilis & aborsens, calyce subquinquefido præditus, staminibus medium omnimode evolutis. Tandem eosdem in omni dimensione volumine auctus flos radians hermaphroditus, genuine donatus hirsutissimo propriique etiam calyce.

TABULA QUINQUAGESIMA QUINTA.

SESELI ANNUUM. *Linn. syst. pag.* 215. *Jacq. enum. vind. pag.* 26. *Scop. carn.* 1. *pag.* 213.
Seseli biennie. *Cranz. stirp.* 204.
Seseli foliis linearibus, triplicato-pinnatis, caule vaginoso. *Hall. hist. helv. enum.* 762.
Paniculum sylvestre, annuum, Tragoselini odore, umbella alba. *Tabl. par. pag.* 54. *tab.* 9. *fig.* 4.
Pimpinella tenuifolia. *Riv. pentap. irr. tab.* 82.

Radix foris nigricat, intus alba; primo anno folia radicalia sola, altero caulem profert, atque peracto fructu perit; ex tenui fusiformis, simplex aut ramis aucta, crassitie & longitudine admodum varians pro statura plantæ, sapore prædita aliquo petroselini, quem sequitur moderata acredo, salivam ciens; vertice capillato a foliorum præteriorum reliquiis. Caulis fere semper unicus in plantis sylvestri, erectus, altitudine admodum diversus, scilicet a bipollicari ad cubitalem, teres, striatus, purpureus, vix manifeste villosus simulque nitens, in minoribus individuis simplicissimus umbella unica terminatur, in majoribus etiam alios plerumque simplices ramulos umbelliferos ex alis foliorum producit. Petioli, imprimis caulini, valde vaginantes, membranacei, & striati, folia sustinent multiplicato-pinnata, erectiusculæ, facie glabra, dorso marginibusque villis obsita, vix nudo oculo percipienda, virentia aut sanguinea; pinnulis lanceolato-linearibus, acutis, planis, in-

Involucri universalis foliolum adest quandoque unicum, sepius nullum. Particulae pluribus constat lanceolatis, acuminatis, margine membranaceis, longitudine umbellulae. Umbella universalis convexa & densa componitur ex participibus a decem ad viginta conformibus. Petala sunt alta, vel purpurea, vel ex utroque colore mixta, ovata cum apice inflexo, & hinc interdum, nec semper cordiformia. Antherae flavent. Styli albent. Flores omnes steriles semina ferunt fusca, ovata, parva, hinc plana, illinc gibba atque striis tribus elevatis notata, lineribusque utrique membrano exigua aucta. Ad latus depingitur flos auctus; cum semen in maturitate stum, idemque auctum cum fabjunctis difficile transversim facie. Crescit passim in collibus arenosisque apricis herbidis. Floret Augusto & Septembri.

Quum tabulae operis Rivinianii non omnibus in exemplaribus eodem compactae ordine sint, hinc occasione hujus plantae monendus est lector, citasse me has tabulas illo in ordine, quem habet exemplar in bibliotheca Caesarea publice asservatum. Tum etiam duplici modo posse considerari statem plantarum biennium, quas tales voco, quando non eodem anno germinate & fructum ferunt, etiamsi autumno forte primi noni ex semine excrescant, proximique aestate senescant, atque sic vix duodecimum aetatis incolem absolvant.

TABULA QUINQUAGESIMA SEXTA.

PHELLANDRIUM MUTELLINA. *Linn. syst. pag. 213. Jacq. enum. stirp. pag. 223. Scop. carn. 1. pag. 216.*

Ligusticum Mutellina. *Crantz. stirp. pag. 198.*

Seseli foliis duplicato-pinnatis; pinnulis semipinnatis, lobulis lanceolatis. *Hall. hist. helv. num. 763.*

Seseli humile alpinum, umbella purpurascente. *Morris. hist. 3. pag. 287.*

Daucus montanus. *Clus. hist. CXCIII.*

Meum alpinum, umbella purpurascente. *Bauh. pin. 148.*

Mutellina. *Cam. epit. p. 8. Bauh. hist. 3. part. 2. pag. 66.*

Planiculo tota glabra est. Radix longa, plerumque tenuior, extus fusca, intus alba, saporis dulcis cum juncta levissima acredine, ad laxum aliis ramos longos de latere propellens, in capitis alvi crassius unum alterumve foliosum, & per plures vivax annos durat. Cultu in horto inter alpinos facilius provenit, valdeque multiceps & ferme colpitata evellit; sola autem capitis annulosa caulem emittunt. Hic semipedalis vel etiam pedalis erigitur, teres, striatus, simplex, interdum ramulo auctus. Folia sunt multiplicato-pinnata, nitida, facie inferiore virentia, dorso laetius; foliolis oblongis, pinnatifidis laciniis; lobulis acuminatis, diversis latitudinis in diversis. Costa teres & striata sulcata oriunda ducit ex petiolo lati membranaceo & vaginante. Plerique folia radicalia sunt; nam in caule nonnum vel duo habentur; etiam nullum. Umbellae universalis ex pluriculis radios emittit involucrum aut unifolium est, aut nullum, raro tribus vel pluribus. Partialis umbellae involucrum componitur ex foliolis tenuibus, radios aequantibus, numero variis quinque sex vel septem, deliciendibus saepe inaequalibus. Est autem umbella densa & convexa. Flores odorati petala habent rosea vel magis rubra, subovata, acuta, exteriora paululo majora, cum apicibus sine crena notabili inflexis, ut vix figura cordata exhibeat. Filamenta corollam superant, antheris donata purpureis. Paucis floribus germen deest, qui abortant. Periantbium proprium quidem quinquedentatum minimumque adest, & in fructu persistit, modo tamen vix oculo conspiciendum. Fructus ex oblongo ovatus dispescitur in semina ovato-oblonga, fusca, hinc plana, illinc quadrifulcata & convexa. Crescit

fcit frequens in alpium jugis herbidis, florens a Junio ad Septembrim, feminis autumno perficiens. In margine eft flos auctus; femen in volumine nativo; tum idem auctum, utrinque confpectum.

TABULA QUINQUAGESIMA SEPTIMA.

DIGITALIS OCHROLEUCA.

Digitalis foliis calycinis lanceolatis, galea bifida, faucibus immaculatis. *Hall. hift. helv. num.* 331.

Digitalis lutea. *Tabern. vol.* 2. *pag.* 270.

Digitalis flore luteo majore. *Bau. monop. irr. tab.* 104.

Digitalis flore luteo. *Bauh. cyb. aft. O.* 1. *fol.* 1. *fig.* 3.

Digitalis purpureæ Linnæanæ varietas flore luteo. *Jacq. enum. vindob. pag.* 111.

Digitalis luteæ Linnæanæ varietas. *Gmelz. fafc. pag.* 354.

Radix perennis & evadit multiceps. Caulis non ramofus, hirfutus, fubangulatus, folifous, & bipedalis erigitur. Folia fupa feffilia vel feminamplexicaulia, fublanceolata, valde elongata, aut breviora & lata, acuminata, ferrulata, conferrim & inordinate eleganteria, dorfo & marginibus magis minusve hirfuta, facie fupe glabra. Seminia bractearum funa luteo, emittuntque de funa fua pedunculos folitarios & breves, florem propendulum gerentes. Racemi apex incurvatur ante florescentiam. Foliola calycis fune ex angufto lanceolata, hirfutula & obtufiufcula. Corolla omnio eft fere adinftar Digitalis purpureæ, pallide lutea, hirfuta, intus fub labio inferiore pilofa, & venulis five lineolis fufcis intercrupeis atque undulatis, quæ interdum deficiunt ex integro, inferibitur. Labium inferius difpefcitur in tres laciniias triangulares & acutas. Superius valde variat, modo fimpliciter emarginatum, modo tri lenticellatum, interdum etiam ea atque bifidum & acutum, ut vix ejus inferiori. Antheræ fulphureæ & divinæ cruciis fub forma mutuo accumbunt, quod idem obfervatur in pluribus hujusce claffis floribus. Filamenta toti cubo accrefcunt; hinc duo longiora fimilo laciniis incumbunt atque uncorfum accuantur. Stylus pollefcit. Capfula ovata obducitur pauca hirfutie. Variis in locis erefcit, & ad fubalpina adfcendit. Floret hic Augufto, alibi jam Junio. Eft omnino hæc planta diverfiffima a Digitali lutea Linnæi, fynonymisque ibidem allatis. Hinc optime illuftris Hallerus feparavit illas, confufionemque jam fubortam fuftulit. Prudenter etiam celeberrimum Linnæum in fynonymis fuæ Digitalis luteæ nullum adduxiffe, videmus, nomen, quod competit huic Digitali noftræ. Utraque planta in hortis culta habitum fervat proprium. Proponuntur in margine fructus, & petali longitudinaliter difciffi ambæ partes.

TABULA QUINQUAGESIMA OCTAVA.

ANTIRRHINUM ALPINUM. *Linn. fyft. pag.* 410. *Scop. carn.* 1. *pag.* 442. *Gmelz. fafc. pag.* 306.

Antirrhinum caule procumbente, breviter fpicato, foliis verticillatis. *Hall. hift. helv. num.* 338.

Linaria tertia fyriaca. *Clus. hift.* 322.

Linaria quadrifolia fupina. *Bauh. pin.* 213.

Radix perennis & fibrofa cauliculos profert bafi ramofos & remiores, fuperne incraffatos, a duobus ad feptem pollices longos, adfcendentes, hirfutos, teretes & glabros. Hi ornantur foliis ex angufto lanceolatis, integerrimis, avenis, craffis, glaucis; in-

infimis minoribus plerumque, & quaternis; summis solitariis vel oppositis vel ternis. Flores in extremis caulibus congestum racemum exhibent, propeque sessilibus foliolis, elegantissimi. Corollæ cum purpura saturate violacea laetitiam superbis erigitur, planum, ferme semibifidum, inferiori longius; laciniis oblongis & obtusis. Inferius patens & planum dividitur in tres laciniis subrotundis & æqualis. Discus prominulus & fulcatus aureo colore conspicuus est. Calcar subulatum acutum longumque leviter incurvatur. Fauces antae discum villis obducuntur. Filamenta albida antheras gerunt flavas. Calycis foliola sunt linearia, acuta & subæqualia. Capsulæ apice sexvalvis semina includit nigra plana & marginata. Floret per totam æstatem. Herbis uris alpium crescit. Plantula amaro ingratoque sapore gaudet. Ad marginem depingitur capsula, cujus intra dehiscentia superne valvulas dissipatentium stylo emarcido coronatum in conspectum prodit. Tum adstat semen.

TABULA QUINQUAGESIMA NONA.

VERONICA URTICÆFOLIA.

Veronica foliis hirsutis, nervosis, sessilibus, cordatis, lanceolatis, serratis, floribus racemosis, longe pedunculatis. *Haller. hist. helv. num.* 535.

Veronica maxima. *Dod. hagl. p.* 1165.

Veronica maxima latifolia, seu quercus folio. *Morin. hist.* 2. *p.* 322. *s.* 3. *t.* 23. *f.* 18.

Tota planta inodora est, ac ferme insipida. Radix fibrosa perennat, multosque generat caules, semper simplicissimos nulloque ramo auctos, pedales aut altiores, erectos aut parum inclinatos, teretes, villosos, inferne sæpe purpurascentes, strictos. Folia sibi opponuntur lanceolata, modo angustiora, modo magis lata, ad basin vix dicenda cordata, sessilia omnia, acute serrata, rugosa, dorso nervosa, utrinque brevibus pilis obsita, ac acumen productum exceptis inferioribus magis obtusis. Ex alis superiorum racemi accollunturlongi, tenues, strictæ patentes. Pedunculi proprii filiformes plurimi & distantes stipulis suffulciuntur linearibus-lanceolatis brevibusque. Calycis foliola sunt quatuor, æqualia, subovata, obtusa, villosa, & petalo duplo breviora. Hujus pallide carnei laciniæ sunt obtusæ & subrotundæ, quarum superior duplo latior inferiore purpurea; antice strias geric. Latecalinum laciniolo intermedia est. Tota corolla pilis minimis, nudo oculo haud distinguendis, villosa est. Capsula orbiculata, emarginata, fusca, & pilis vel vix villosa, continet semina parva flavescentia. Floret Majo & Junio. Semina perficit Julio & Augusto. Crescit rara in sylvis. Capsula maturu cum semine seorsum exhibetur. Halleri planta ☉, ipso consentiente in literis illustrissimo viro. Inter suas Veronicas non reperiri, celeberrimus Linnæus mihi asseruit. Novo inque titulo triviali plantam donavi.

TABULA SEXAGESIMA.

VERONICA PSEUDOCHAMÆDRYS.

Veronica latifolia. *Tourn. fasc.* 348.

Veronica foliis cordatis, serratis, nervosis, serratis; racemis longissimis. *Haller. hist. helv. num.* 537. varietas latior β.

Teucrium quartum. *Clus. hist.* 349.

Chamædrys spuria major altera, sive fruticosa. *Bauh. pin.* 248.

Radix teres, calamum ferme crassa, fibrillis auctis numerosis, extus fuscescens, intus albida, & submaricans, horizontaliter repit, & plures ad parvas distantias innovatim e nodis proferre caules solet. Hi plerumque simplicissimi, ut alis superioribus raro unum alterumve ramulum emittentes, aequo fere plerumque sterilem, ex basi leviter inclinata adscendunt, aut etiam sine ulla inclinatione erigunturur, pedales, in fruticetis densioribus interdum duos tresve pedes alti tenuique debiles, alias firmi, striati, teretes, villosi, modo flexuosi, modo erecti. Folia opponuntur ad intervalla in toto caule, sessilia omnia praeter infima brevissime petiolata, atrovirentia, ovata, ad basin plerumque cordata, obtusa vel acuta, inaequaliter serrata, saepius rugosa, facie nitida, dorso plus minus subvillosa, saepe ut vix animadverti hirsuties possit. Ex superiorum foliorum alis exeunt racemi plerumque duo, aut tres, etiam unicus, rarius quatuor vel quinque; & pergit postea ulterius elongari caulis foliosus & floridus. Racemi villosi strictiusculi erigunturur, semipedales vel longiores evadunt, & flores locante dente positus inferiorem brevissime pedunculatos. Calyces foliola sunt quinque, lanceolata, acuta, glabriusculus, & inaequalia; infima duo duplo longiora lateralibus; & supremum minimum. Corollae elegantis & amplae cubus albus; limbus autem elegantes extendescit cum filis staminibus. Stamina & stylus limbo petali concolorja sunt. Pollen anthocarpus flavescit. Stigma pallet. Capsula rotundato-obverse cordata, obtusa, glabraque, continet semina pauca ex fusco flavescentia. Crescit passim in fruticetis, sepibus, & ad margines sylvarum. Floret Junio & Julio. Tabula sistit plantam mediocris staturae florere incipientem; & separatim capsulam & semina. Hanc plantam in Observationibus meis pro Veronica latifolia Linnaei habueram, congruente determinatione; momento autem in litteris illustrissimo viro, non esse, distincto sub nomine proposui. In prata atque herbida magis descendens, ad Veronicam chamaedrys propius accedit, facile tamen semper distinguenda pluribus notis.

TABULA SEXAGESIMA PRIMA.

HERACLEUM AUSTRIACUM. *Linn. Syst. pag.* 310. *Jacq. enum. stirp. pag.* 216. *Oeder. fasc. pag.* 153. *tab.* 1.
Sphondylium austriacum. *Scop. carn.* 1. *pag.* 204.
Sphondylium alpinum parvum. *Bauh. pin.* 157. *prodr.* 83.

Radix perennis, extus fuscescens, intus albida, semipedalis vel multo longior, vix aucta fibris, tenuis, & circularibus notata rugis, sapore gaudet eodem parum acri & exficcante. Caulis recta adscendit plerumque unicus, striatus, nunquam alterumve pedem altus, ferme glaber, simplicissimus aut non admodum ramosus. Folia valde variant, omnia tamen pinnata ex foliolis utrinque duobus vel tribus cum impari, vel rarius ternata. Petiolo insident teretes, antice sulcato, basique in membranam terminato amplexicaulem. Foliola sunt serrata, utrinque scabra, hirsuta, sessilia; caulina acuta, lanceolata, interdum ad basin appendiculata; radicalia magis rotundata; foliolo extimo in plerisque magis vel minus trilobo. Umbella universalis convexula, ex radiis composita a quatuor ad quindecim, saepissime involucri foliolis paucis aut nullis. Involucrum partiale fit ex foliolis circiter senis linearibus, exterioribus longioribus. Petala sunt albo. Germina villosa. Flosculi extimi difformes & plani petala tria exteriora habente bifida, maxima, lateralium lobo interiore saepe obsoleto; duo petala interiora autem parva & emarginata. Flosculi centralibus petala sunt emarginato-cordata, nec haec omnimode aequalia. Hi plerique masculi abortant, ultra quos tunc elongantur hermaphroditi in radio ferentes, in quibus germen augescit celeriter, antea minorum. Semina cum Heracleo Sphondylio conveniunt, dimidiae paulo minora. In apricis saxosis herbidis alpinis crescit frequens, florens a Junio & Septembrium. Foliis pinnatis distinguitur ab Heracleo alpino diversissima planta. In ra-

tabula etiam fulitur folium aliquod ternatum ex alio individuo; cum flos radians ex amplioribus speciminibus, & semen.

TABULA SEXAGESIMA SECUNDA.

ATHAMANTA CRETENSIS. *Linn. syst. pag.* 208. *Jacq. enum. vind. pag.* 218.

Libanotis cretensis. *Scop. carn. 1. pag.* 192.

Libanotis Daucus cretensis officinarum. *Cornut. fuso.* 219.

Libanotis foliis bifurcis, triplicato-pinnatis, lobulis profundissime bipartitis. *Hall. hist. helv. num.* 745.

Daucus cretensis. *Casp. bauh. CXCVIII. Camer. epit.* 636.

Daucus alpinus multiudo longuque folio, sive montanus umbella candida. *Bauh. pin.* 150.

Myrrhis aromatica, semine villoso breviore. *Morris. hist. 3. p.* 302. *s.* 9. *t.* 10. *f.* 9. *quoad figuram.*

Tota planta in editioribus alpibus hirsuta est, in eorumdem declivis glabrior, in horto culta, foliis seminibus exceptis, glaberrima & nitida. Radix subfusiformis, carnosum vel pollicem crassa, longissima ut vix evelli integra possit, rugis circularibus notata, foris nigricans, intus albida, sapore dauci praedata aliquo & vix acri, atque perennans, in rupibus dictarum alpinarum nascitur haud infrequens; nullo coronatur capillitio, sed foliorum praeteriorum emarcidis integris vaginis; raris fibrillis vel nullis augetur; inferiore extremitate aut simplex manet, aut abit in ramos; & superne plerumque multiceps evadit. Folia radicalia ex vaginis latis purpurascentibus & caulis basin occultantibus orientur, multiplicato-pinnata, circumscriptione ex oblongo triangulari; pinnulis linearibus, brevibus, acutis, planis, angustis quidem, sed nunquam vere capillaribus. Caulina similia sunt, sed minus divisa. Ramea summa saepe opposita. Caulis firmus, striatus, mares, semipedalis vel brevior, rarius altior, minus quam folia villosiores depauperat, ad ipsam basin vel supra illam, rarissime tamen excedendo unam tertiam altitudinis partem, ramos paucos vel plures emittit simpliciores. Umbellae planae erigunturur. Involucrum universale adest aut nullum, aut saltem ex foliolis ab unico ad sex ex angusta lanceolatis; aut etiam loco horum inveni folium bipinnatum. Involucri partialis foliola sunt pauca a quatuor ad septem, lanceolata, acuminata, & concava. Petala alba, subaequalia, dorso hirsuta, propter apicem inflexum sunt cordata. In rameis umbellis interdum petalum ex integro deficit, atque bi flores abortant. In primaria umbella intermixtos similes flores etiam vidi. Semina ovalia, hirsuta, hinc concava, illinc convexa & quadrifulcata cum angulis & sinubus obtusis, cinerescentia, stylis persistentibus coronata, odoris expertia, sapore pollent aromatico, tandem acri. Floret Julio & Augusto; culta Junio. Sistuntur ad latus semen utrinque conspicuum, cum stylis ejusdem sectione transversa; & flos auctus. Videtur mihi Daucus foliis tenuioribus cognitissimus Casparis Bauhini, qui est Libanotis rupestris clarissimi Scopoli, & forte Athamanta montana Linnaei, ab hac nostrae plantae differre specie propter constans discrimen cum caulis in rupestri a summum usque ramosi & subdivisi, tum pinnularum capillarium. De rupestri quidem Morisonus loqui videtur, sed ejus figura, quam inaniselle ex Cameraciana truncata confecit, pertinet potius ad nostram stirpem. Utrum femina Dauci cretici officinalis ex nostra specie desumantur, hic ignoramus. Distinguere illa a seminibus plantae nostratis nullo potui momento.

TABULA SEXAGESIMA TERTIA.

CHÆROPHYLLUM BULBOSUM. *Linn. syst. pag. 214. Cicuta fasc. 189.*
Myrrhis radice bulbosa, caule inferius hirto, superne lævi, foliis triplicato-pinnatis, acute incisis. *Hall. hist. helv. num. 752.*
Myrrhis caule inferius hirsutissimo, superne glabro. *Haller. disp. pag. 7.*
Myrrhis sæteos. *Riv. tab. 49.*
Myrrhis annua, semine striato lævi, caberosa nodosa coniophyllon. *Phak. dim. 259. t. 206. f. 2.*
Cicutaria bulbosa. *Bauh. pin. 161.*
Cicutaria pannonica. *Clus. hist. CC.*
Cicutaria odorata bulbosa. *Bauh. hist. 3. part. 2. pag. 183.*

Ex decidentibus seminibus nova plantula autumno conficitur, cujus radix proximo vere parvulum aspum fistit, carnosum, albidum, insipidum, & edulem; qui foliis novellis interioribus non abscissis coronatus in foro Viennensi oleraceo vendi solet, edique coctus cum oleo & aceto instar lactucæ. Ex hac fibrillis auctus zetate caulis attollitur rectus, a quatuor ad septem pedes altus, teres, virens & punctis maculisque ferrugineis adspersus, inferioribus duobus tribusve articulis per pilus ribidos hirtis, reliquis superioribus glabris & infra folia magis minusve tumentibus, fistulosus, basi digitum calamum vel pollicem crassus, plerumque diametros superne ramosus, quia in fruticetis crescere amat, extra illa aut culta etiam multo crebrius ramosior. Folia sunt multiplicato-pinnata, ortu ex vagina membranacea & amplexicauli; pinnulis pinnatifide incisis, acutis, supra glabris, una cum petiolis dorso pilis albis vagis longisque adspersis; laciniis in foliis summorum caulisque superiorum angustissimis, in caule inferiore latioribus, cujusmodi partem aliquam ad laris depingi curavi. In quibusdam individuis pinnarum laciniæ vili ferme capillaceæ. Involucrum universale adest nullum, aut unifolium. Particulare absolvitur paucis foliolis acutis. Umbella universalis parum convexa ex particularibus confimilibus componitur. Petala alba & inæqualia sunt obverse cordata cum apice attenuato inflexo. Stamina pallent. Semen duas tresve lineas longum est oblongum, fuscum, hinc planum cum sulco medio, illinc convexum & quinque striis parum elevatis notatum. Etiam semina sæpe occurrunt ex oblongo ovato-acuminata & prioribus breviora. Floret Majo & Junio. Julio semen maturescit. Crescit ad fruticosa. Sititur inferior & summa pars caulis planta quinquepedalis. Tum flos auctus. Semen vulgarius naturale, idemque auctum cum transversa facie. Tandem seminis non auctii varietas.

TABULA SEXAGESIMA QUARTA.

CHÆROPHYLLUM AUREUM. *Linn. syst. pag. 214.*
Chærophyllum foliis hirsutis, petalis cordatis, seminibus obscure striatis. *Hall. hist. helv. num. 749. obl. helv. tom. 3. pag. 214.*
Myrrhis perennis alba minor, foliis hirsutis, semine aureo. *Hall. ad Rupp. jen. pag. 382. tab. 5.*
Myrrhis perennis minor, foliis hirsutis, semine striato aureo. *Morit. hist. 3. p. 301.*
Myrrhis minor. *Bauh. pin. 160.*
Myrrhis altera parva. *Lob. ic. 734.*

Radix perennis, extus nigricans, intus albida aut flavescens, pollicem crassa, fibris dominantibus pluribus, aliis tenuibus & capillaribus, aliis calami crassitie pedalibus & fusciscentibus. Caulis erigitur ad duorum trium quatuorve pedum altitudinem, subsriatus, rae-

medulla fungosus in centro, glaber omnino aut ad basin pilis raris adspersus, sub geniculis incrassescens, in parte solium proximum superius spectante angulatus simulque sulco accumbente exaratus, ex adversa parte teretiore, ramosus, pallido & veluti locando colore virens; aut purpura sæpe tinctus eademque variegatus ad magnam altitudinem. Folia odorem habent subaromaticum nec ingratum, quem etiam imprimis spirant, non raro tamen debilem in plantis senescentes. Radicalia multo latiora sunt, atque omnino folia valde variant in diversis. Petioli vaginantes inferne vestiuntur pilis albis, & ipsi eo hirsutiores evadunt, quo ad solorum divisuras ultimas propius accedunt. Foliola sunt ex oblongo lanceolata, pinnatifide incisa, acuta, subtus hirsuta, pallide virentia, extrema longe conflucentia. Pro involucro universali plerumque unicum adest foliolum; etiam deliderantur. Umbellis partialibus subsunt quinæ vel senæ, ad oras subpilosæ, lanceolato-acuminatæ, reflexæ. Umbellæ sunt planæ, partiales parvæ. Petala sunt alba, semibifida, extima in ambitus floscellis majora, propter apicem valde inflexum cordata. Antheræ purpurascunt. Flos centralis brevissime pedunculatus, plurisque ex circumferentia alii, sunt hermaphroditi & fertiles. Hisce vero immiscentur alii germine destituti & steriles. Petala interdum sunt digito minora, quam delineata, idque imprimis in umbellis primo florentibus. Semina oblonga glabra & quadrilinearia, intus, qua se mutuo tangunt, sulco profundo exarantur; extus vero sulcata non sunt, sed potius obsolete angulata, foliscescentia cum angulis pallidioribus, (sed qui color in nostrates certe aurei nomen minime meretur,) inodora, saporis aromatici, vix acris, nec grati. Floret Majo & Junio. Semina maturescunt Julio & Augusto. Crescit in montibus. Sistitur etiam semen; idemque disseminatum ejectum; cum tinctus lias dicci cum floribus medium exporrectis, idemque radiatis.

TABULA SEXAGESIMA QUINTA.

CHÆROPHYLLUM TEMULUM. *Linn. syst. pag. 214. Gmelin. fasc. p. 190.*
Chærophyllum sylvestre. *Raub. pin. 152.*
Myrrhis foliis hirsutis, laciniis obtusis, caule geniculato. *Hall. hist. helv. num. 750.*
Myrrhis annua vulgaris, caule sulco. *Moris. hist. 3. p. 302. s. 4. t. 2. m. f. 7.*
Myrrhis. *Bat. pantop. inv. tab. 48.*
Cerefolium sylvestre. *Tabern. herb. part. 1. pag. 353.*

Radix bicennis altero demum anno caulem profert pedalem vel bipedalem, erectum, in ramos divaricatum plures vel paucissimos, inferne compressum & subangulatum, crassum fistulosum, solidum, subhirsutum, punctis aureis interspersis sæpe adspersum, sub geniculis tumescens, brevissimis pilis vestitum, ad tactum modice scabrum. Folia radicalia & ramea ex petiolo vaginante ortu, hirsuta, mollia, obscure virentia & duplicato-pinnata dividuntur in pinnas subovatas obtusas & lobato-incisas. Umbellæ floriferæ erigunturque, aut in latus parum inclinantur, antea valde nutantes; quod quidem eum non paucis umbellidiis commune habent. Universales componuntur ex radiis numero variis a quinque ad duodecim, inæqualibus, involucri foliolo nullo, rarius uno alterove suffulcæ. Sub particularibus umbellis foliola sunt lanceolata, acuta, reflexa, plus minus sena. Flosculorum exteriorum petala paulo majora sunt, cujusmodi auctum foliolum ad latus depingi curavi. Petala alba, ad mediocrem incisa & semibifida cordatum hinc figuram habent. Antheræ pallent. Flos centralis & extimi fructum gerunt. Reliqui intermedii plures abortant ob germinis defectum, etiamsi stylis instruantur. Semina oblonga, glabra, fusca, linearia, acuta, intus concava, extus obsolete & obtuse quinquesulcata cum angulis pallentibus maturescunt Julio & Augusto; dum plantæ florent Majo & Junio. Crescit in sylvis, sepibus, imprimis ad margines. Seorsim exhibetur fru-

Ejus integer in magnitudine naturali, semenque auctum & discissum transversim, ut circumferentia apparet.

TABULA SEXAGESIMA SEXTA.

SIUM LATIFOLIUM. *Linn. syst. pag. 211.*
Sium. *Riv. pentap. irr. tab. 77.*
Sium foliis pinnatis, argute denatis, umbellis erectis. *Hall. hist. helv. num. 777.*
Coriandrum latifolium. *Cornut. fasc. pag. 212.*
Tabula 246. *Oed. flor. dan.*

Cum in hac, tum in sequente planta, omisi synonyma Bauhiniana, aliaque, quod dubia mihi videbantur. Tota planta glaberrima est. Radix perennis constat fibris numerosis, teretibus, albis, longisque, quæ per limum dispergunture. Et similes etiam radices, quo usque pars caulis ab aqua immersa, e nodis ejusdem proximis in limum descendunt. Hic autem humanæ sæpe altitudinis, alias quoque brevior, nodosus, inanis, sulcatus, & ramosus, ad exterum diametro aucam æquat in individuis majoribus, & sex plus minus angulos obtusos ratidenque habet inæqualis latitudinis facera. Foliola lanceolata vel magis oblonga, modo valde angusta, modo latiora, eadem tamen latitudinis propriæ semper multo angustiora quam sunt foliis Sii lic di.H angustifolii, a tribus ad sex uncias longa, argute serrata, & acuta, tria vel quatuor cum terminante impari (interdum obscure) adfidente utrinque costæ ad basin vaginanti, exterum angulatæ inani & in maximis bipedali. Sub aqua folia quandoque expediuntur diformia crebriusque & in capillares seme pinnas divisa. Atque alias etiam folia radicalia extra aquam elevata variare solent, cujusmodi specimina exsucata in tabulæ margine repræsentantur. Umbellæ terminantes caulem ramosque erectæ, amplæ, parum convexæ, compositæ ex radiis octonis aut pluribus, & suffultæ involucri foliolis circiter octonis, angustis, acuminatis, umbella duplo triplove breviioribus, plerumque in bifidis, interdum integris, inter se æqualibus, patentissimis vel reflexis, margine membranaceo ablicante donatæ. Sub umbellis particularibus involucrum fere fundit, sed pauciora, deficientibus saltem ab aliquot interioribus, eoque pluribus, quo sunt umbellulæ centro viciniores. Peri anthum propicium notabile est. Petala alba, forma æqualia, figura gaudent subrotunda, simulque propter inflexum, in quem desinunt, apicem subcordata. Antheræ purpurascent. Styli pallent. Semina ex ovali oblonga plerumque in medio ab invicem divergunt in fructu, qui sane inde evadit orbiculatus & compressus, neutiquam vero globosus; cæterum etiam seminibus magis contiguis ex oblongo ovatos. Sunt vero semina fusca, incurvata, hinc plana, illinc striis quinque rotundatis æque elevatis falcata, erita inter digitos eumini odorem spirantia, eoque prædita odore cum juncta seredine. Sistitur summa pars caulis, ejusdemque initium; tum fructus integer; ad lentem auctum semen, ejusdemque facies transversa, & flos. Crescit inter arundines in inundatis. Floret Julio & Augusto. Semina fere Octobri.

TABULA SEXAGESIMA SEPTIMA.

SIUM ANGUSTIFOLIUM. *Linn. syst. pag. 211.*
Sium Berula. *Gouan. flor. monsp. pag. 218.*
Sium erectum. *Hudson. angl. pag. 103.*
Sium minus. *Riv. pent irr. tab. 78.*
Sium foliis radicalibus ovatis, pinnatis, dentatis; caulinis appendiculatis, umbellis alaribus. *Hall. hist. helv. num. 778.*

Sium

Sium erectum, umbella brevi, seu Pastinaca aquatica. *Raj. hist. pag. 444.*
Apium Sium. *Gmelin. fasc. 215.*
Tabula 247. *Oed. flor. dan.*

Tota planta est glaberrima, &c, imprimis erita, odorata. Radice convenit cum Sio latifolio, caule etiam ex geniculis ad quamvisque altitudinem suam, qua fuit aquis sive erectus sive prostratus latet, radices fibrosas hoc immittente; eoque in hac specie accidit frequentius aliusque, quod caulis quam in illa procumbit erectius; qui tamen etiam erectissimus saepissimo conspiciatur; ita ut in nostra regione casui fortasse, fulciri aquidem copia varia tempore varia, aut irruentium earundem post imbres impetui, debeat procumbentium suum. Nec raro hinc abruptus a radice propria, porro per fibrillas de geniculis exortas, caulis crescere pergit, ut sic radix primordialis desideretur. Hanc prospecies ad latus depingi curavi in juvene planta medium crassescente; quae tunc articulata & cauliformis numerosas ex nodis fibrillas generat, ipsa modo brevifinita, modo longior; & cujus infima extremitas obtusa & impervia cum fibrillis suis fulcit totius plantae primordium crescit potest. Caulis est teres, tenuissime striatus, inanis, saepe purpurascens, superne interdum parum angulatus, vel ab ipso interdum ramosus radice, tandem diffusus. Folia pinnata ex vagina amplexicaulis orium ducunt; costa teres, striata ac inanis. Foliola sunt sessilia, ex lanceolato oblonga aut magis subovata, acuta, argute serrata, opposita, exterum & numero & forma variantia. Sunt enim alia ex utraque parte ad basin auriculato-incisa; alia magis simplicia. Serraturae modo profundiores, modo aequaliores, modo minus. Foliolorum par infimum quandoque procul distat a pari proximo. Impar foliolum vel est simplex, vel appendiculatum, vel semitrifoliatum. Umbellae omnes sunt pedunculatae; vere enim sessilem nunquam vidi; diversamque hinc plantam probant a Sio medicinos, umbellis gaudente omnibus sessilibus, cujus bonam Martinus figuram dedit, in Austria medium, quod scisam, reperiar; ut itaque hae plantae, caterum similissimae, confundi non debeant. Umbellae porro omnes, primo terminales, deinde evadunt plerique foliis oppositae, quia novus ramus folium inter & pedunculum egreditur. quod etiam aliis quibusdam umbelliferis solenne est. Involucri universalis foliola sunt circiter sena, lanceolata, acuta, integralia, integerrima aut diversimode incisa, & reflexa. Partialibus umbellulis similia foliola subjacent, [redacted] integra. Umbella universalis convexa constat partialibus hemisphaericis a decem ad sexcentiesim. Petala alba subrugulosa & parvula apice leviter inflectuntur, hinc subcordiformia. Stamina patent. Flosculi omnes fertiles fructum ferunt ex ovato rotundatum, compressum, stylis patentibus coronatum, parvum, rugosulum, ex nigro fuscum, odoris aromatici, saporis fugaci & acerrimi, in bina secedentem semina subovata, hinc plana, illinc rotundato-angulata cum angulis tribus vel quatuor. Semina etiam interdum sunt terna cum stylis totidem. Florent Julio & Augusto. Semina maturescunt Octobri. Crescit in rivulis & aquis stagnantibus. Addit ceisin fructus integer in magnitudine naturali; tum idem auctus cum seminis transversa sectione; deinde flos auctus.

TABULA SEXAGESIMA OCTAVA.

ATHAMANTA OREOSELINUM. *Linn. syst. pag. 208.*
Selinum Oreoselinum. *Scop. carn. 1. pag. 201. Gmelin. fasc. pag. 169.*
Selinum foliolis ovato-acutis, acute serratis & incisis. *Linn. hort.* [redacted] *92.*
Selinum foliis triplicato-pinnatis, angulis divisionum obtusis. *Hall. hist. helv. num. 803.*
Oreoselinum. *Clus. hist. CXCIV. Rai, tab. 8. Dod. pempt. 5. l. 4. c. 3.*
Oreoselinum majus. *Morin. umb. pag. 41. tab. 10. fig. 2.*
Oreoselinum apii folio, minus. *Tourn. inst. 318.*
Apium montanum folio ampliore. *Bauh. pin. 153.*

Tota planta glabra est, & tritae inter digitos odorata. Radix perennis, albida, teres, plerumque simplicissima & vix fibris mitis, digitum vel pollicem crassa, pedalis, sicis fuscis coronata, carnoso-fibrosa, saporis aromatici parum acris nec grati, recta in terram descendit, primo aetatis anno sola profert folia radicalia, subsequo eadem ut plurimum unicum, erectum, solidum, teretem, striatum, imprimis superne in ramos aliquot divisum, ab uno ad tres pedes altum, calamum, vel digitum crassum. Folia multiplicato-pinnata & ampla costam habent teretem, ex basi membranacea dilatata & amplexante exortam, in foliis radicalibus saepe longam, quae in ramos subdividuae ad angulos rectos sive majores egressos, ad modum, ac si fracti forent, plerumque distortos, hinc insolito habitu valdeque diffuso praedita. Foliola sunt pinnatifide laciniata, acuta, subtus venosa, latiora vel angustiora; non sunt seminerviola, nec solo apice trifida, aut alia. Vaginae foliorum plerumque purpura plus minus tinguntur. Saepe etiam caulis. Inveni quoque folia ipsa sua sanguinea. Involucri universalis foliola valde variae numero, nunc unicum, alias duo, tria, imo novem & plura, angusta lanceolata acuta & reflexa. Pro involucro partiali semper adsunt plura, interiora brevissima, exterioria similia. Umbellae universalis ampla, inaequalis, planiuscula aut magis con exa componitur ex pluribus partialibus magis densis & convexis. Petala sunt ovata cum apicibus inflexis, vix cordata, aequalia, & coloris plerumque nivei, interdum rosei. Antherae pallent. Omnes flosculi fertiles sunt. Fructus immaturus saepius elegantur rubet, maturus pallet cum disco fusco. Complanatus constat duobus semiculis orbiculatibus interdum basi magis elongatis, planis, nucleo trilobis striis pellucidioribus variegato, margine membranaceo. Interdum fructus ex seminibus tribus componitur, cuiusmodi depictus integer in magnitudine naturali etiam adstat; tunc quae fauci unum, cum depicto, a folia figura deviat, alias habens versus dorsum decursus & conniventes, hinc illinc sulcatum, margine acutum. Crescit in subnudis herbidis montanis. Floret Augusto & Septembri; quo etiam ultimo mense maturescunt semina. Ad latus etiam hos auctus sistitur. Ipsa planta ex sylvestribus majoribus est, deficiente parte aliqua intermedia.

TABULA SEXAGESIMA NONA.

ATHAMANTA CERVARIA. *Lina. syst. pag.* 207.

Selinum cervaria. *Linn. spec. pl. edit. primae pag.* 1194. *Scop. carn.* 1. *p.* 201. *Crantz. fasc. pag.* 167. *tab.* 3. *fig.* 1.

Selinum foliis duplicato-pinnatis, pinnulis semibilobis, circumferrantis. *Hall. hist. helv. num.* 804.

Cervaria. *Riv. pentap. irr. tab.* 12.

Seseli montanum secundum pannonicum. *Clus. hist. CXCIII.*

Daucus montanus, apii folio, albicans. *Bauh. pin.* 150.

Libanotis Theophrasti nigra. *Tabern. herb. part.* 1. *pag.* 388.

Tota planta glaberrima & odorata est. Radix teres, saepe longa pedem, crassitiei pro varia aetate diversae, perennis, & intus albicans, cortice vestitur nigro rugoso & crassio; succo foetet glutinoso, in lata imprimis de corticis interiore subsistentia exeunte, flavescente, saporis initio resinosi, deinde acris & salivam cientis. Coronam foetaeam a praeteritis foliis habet, caulemque prodeuit frequentius unicum, rotho assurgentem, altitudine admodum variabilem ab uno ad quinque pedes, teretem, subsriatum, pallide virentem aut purpurascentem, non raro sine illo ramo simplicissimum, alias ramis paucis brachiatum, medulla fistulosa alba, leviterque compressum. Folia radicalia sunt ter pinnata, caulina bipinnata: foliolis oppositis, sessilibus aut brevissime petiolatis, subovatis, acutis, inaequaliter & angulose serratis cum dentibus mucronatis, aliis integris, aliis lobato-incisis, extremis plerumque semibilobis, facie virentibus aut pallide aut laetius, dorso glaucis & per

per venulas obscuriores reticulatis, firmis. Petioli in foliis radicalibus & caulinis sæpe inferioribus sunt longi, subcompressi, subsulcati, & foliis in basi ampliati & membranacei. Vaginæ superiores, sine petiolo interposito alio, foliis multo minores minusque divisis sustinent; in summo caule folia foliorum rudimenta. Involucri universalis foliola sunt circiter decem, ex lanceolato linearia, in facultam acuminata, reflexa cum marginibus membranaceis albis & undulatis. Particulare fit ex foliolis sexcetis; cæterum similia priori. Neutrum unquam deficere in florente planta vidi. Umbella universalis ampla & parum convexa componitur ex umbellulis valde convexis plus minus viginti. Floribus petala sunt niveo, ante explicationem quibusdam in individuis purpurascentia, apice antrorsum flexo & sensuloso subcordata. Omnes fertiles sunt, ■ semina dant Septembri matura, quæ sunt subrotunda, extus compresso-plana, & fusca, intus plana & pallidiora, in marginem attenuata membranaceum; hinc atque illinc ad latus exhibita in magnitudine nativa, quibus flos adhuc adstat. Floret Augusto. Tabula exhibet planæ mediocris infimam & summam partem, deficiente parte aliqua intermedia.

TABULA SEPTUAGESIMA.

PEUCEDANUM ALSATICUM. *Linn. syst. pag.* 208.

Selinum alsaticum. *Gmelin. flor. pag.* 159.

Selinum foliis quadruplicato-pinnatis, nervis canaliculatis. *Hall. hist. helv. num.* 798.

Daucus alsaticus. *Bauh. prodr.* 77.

Umbellifera alsatica magna, umbella parva subluteo. *Bauh. hist.* 3. *part.* 2. *pag.* 106.

Ex radice perenni, ramosa, foris nigra, digitum crassa, foliorum reliquiis capillatis, & saporis subacris, egreditur caulis annuus, erectus, striatus, angulatus magis minusve, ramosissimus omnium, statura varius, pedalis vel humanam æquans altitudinem. Rami sæpe jam a caulis infima parte exoriuntur, ut omnes zonæ planæ paniculata evadat. In aliis ex adverso caulis elegans assurgit, & panicula ista in superiore planæ parte locum habet, semper autem rami sunt cum numerosi atque adeo umbelliferi, ut vel omnibus planæ facile dignosci queat. Rami medulla alba farciuntur; caules majores sæpe sunt inanes. Folia sunt multiplicato-pinnata, ratione ipsius planæ magnitudine diversa, sic in majoribus radicalia sesquipedalia costis inferioribus lateralibus pedalibus, superiora sensim decrescentia. Costæ sunt striatæ, antice canaliculatæ, purpureæ; caulinæ superiores inter membranaceæ, ut hic folia dependeant, nec erigantur aut pateant. Foliola variant, dum sunt profunde fissa, quadrifida, vel etiam pluries incisa; lacinias lanceolato-oblongas, acutas, planas. Umbellæ raræ & planæ involucrum constat foliolis circiter quinis, angustis, acutis, brevibus & pectatis. Similiter se habet involucrum partiale. Petala sunt pallide flava, ovata, cum apice angusticto antrorsum inflexo. Calyx proprius pentaphyllus & parvus vivet. Antheræ didymæ habent. Germinis vertex est luteus. Semina sunt compressa, nucleo nigricante extus fusco tribus in membranulam elevatis pallidisque nopato, & excurrente in marginem undique membranaceum tenuem fuscescentem. Videtur nihil flos unus alterve ex centro, germine destituens, aborcere. Tota planta odore prædita est aromatico, nec grato. Floret Augusto & Septembri. Semina perficit Octobri. Crescit in apricis asperis. Tabula repræsentat planæ majusculæ caulem extremum, eundem intermedium, infimumque cum adhærente radice, in ■ ubique partes desinit. Tum florem & semen utriusque conspectum. Tandem florem auctum, uti & semen cum ejusdem transversa circumscriptione.

TABULA SEPTUAGESIMA PRIMA.

SELINUM AUSTRIACUM. *Jacq. enum. vindob. pag. 220. Scop. carn. 1. pag. 200.*

Selinum argenteum. *Crantz. fasc. pag. 174. tab. 4. f. 2.*

Caulis frequens simplicissimus, rarius ramosus & brachiatus, attollitur ad duorum trium-ve pedum altitudinem, nitidus, striato-sulcatus, virens cum floribus elevatis pallentibus, foliosus, albo medulla farctus, calamum crassitie raro superans, aut solitarius ex radice primum coalitera, aut etiam plures ex latere perennantis annotinis. Hæc vero, capite hinc principe præmorso, tunc valde difformiter crescere solet, longis crassisque cortex immissis libris, nil ipsa, fortitude albentibus superique subamaricantis & acris. Ex petiolis teretibus, radicalibus sæpe pedalibus, strictis, basique vaginantibus & membranaceis, folia excoruntur multiplicato-pinnata, glabra, facie fuscata, dorso dilute virentia & venulosa. Foliola sunt pinnatifida incisa, mucrone exiguo denata, plana, nunc lata, nunc angusta, & omnino fere varietate in diversis individuis, e lucis ferme expectia, saporis herbacei subacris & ingrati. Involucri universalis foliola circiter sunt decem, ex lanceolato linearia, vix semipollicaria, acuminata, integra, reflexa, persistentia, ad oras membranacea & albida. Cum his foliola involucri partialis conveniunt, in extimis umbellulis extima longiora; cujusmodi involucrum ad latus extra depictum. Umbella universalis ampla convexa patensque uncias in diametro æquat quatuor vel quinque, e radiis constans superne villosiusculis viginti vel triginta. Partiales sunt densæ & convexiores. Petala sunt æqualia alba & ob apicem inflexum late conspicuum cum floribus parum reflexis. Anotheræ ex subpurpureo pallente. Styli, in flore erecti, divergunt in fructu. Flores centrales, germine carentes, aborsant plurimi. Seminum nuclei sunt fusci, ellipsici, hinc plani, illinc convexuli & striis quatuor-ve striis elevatis notati, excurrentes in marginem membranaceum seminum & pallentem; hinc semina sola aut ovata, aut magis rotundata. Horum exhibetur in tabula utraque facies magnitudine naturali; cum seminis discissi auctique ad dimidium transversa circumscriptio; & hic etiam auctus. Flores Julio & Augusto. Semina maturescunt Augusto & Septembri. In asperis herbidis montosis frequens crescit.

TABULA SEPTUAGESIMA SECUNDA.

SELINUM CARVIFOLIA CHABRÆI. *Crantz. fasc. pag. 162. tab. 3. fig. 2.*

Carvifolia. *Oedm. florgr. pag. 389. Buxb. hist. 3. part. 2. pag. 171. Bauh. pin. 158. Tabb. icon. tab. 5. fig. 2.*

Tota planta glaberrima est. Ex radice fusiformi, simplice vel in ramos divisa, semipedem circiter longa, calamum vel digitum minimum crassa, albida & quandoque extus flavescente aut rufa, rugis sæpe (nec semper) circularibus notata, saporis pinci & subacris, perennante atque per annum multicipite, annuatim rectis assurgunt caules plures, teretes, striati, superne ramosi, virentes, non raro purpurascentes, duos tres vel etiam quinque pedes alti pro varia fruticum altitudine, quos inter plantæ crescit, dum extra hos comam fere solam attollit. Folia radicalia & caulina omnium infima, petiolis teretibus, antice sulcatis, striatis longisque dilatata, fiunt circumscriptione oblonga, & composita ex foliolis oppositis pinnatis vel tanquam pinnatifidis, basi folio simili auctis, ac propterea costam sæpe decurrentibus; pinnulis lanceolato-linearibus planis & acutis. Folia caulina constant foliolis minus divisis, sed plerumque longioribus. Summa sunt simpliciter pinnata. Horum vero omnium petioli sunt toti membranacei, plani, & latus albidi;

aeque hinc debiles folia erecta sustinere haud apti, quæ propterea [redacted] caulem pendula sunt. Involucrum universale adest nullum. Particulare etiam rarissime invenio, unifolium & tetraceum. Radii a fex ad octodecim valde inæquales parent in florescentia, in fructu erigunture. Umbella universalis plana & raro componitur ex umbellulis magis denis, quæ tamen propter divergentes proprios radios sæpe in centro floculis nudatis conspiciuntur. Germinis in fructum abiuni vertex ex atro rubet. Flores omnes sterciles petala habent oblonga, inflexa, vix cordata, æqualia, intus albida, foris leviter purpurascentia. Antheræ pallent. Semina subovata & compressissima, hinc plana sunt ac albida, illinc in media striis tribus parum elevatis insignuntur, in margineni excurrentis membranaceum, odoris expetiti, & sapore paucio ingrato & subacri. Crescit in collibus saxicolis. Floret Augusto & Septembri. Semina fiunt maturæ Octobri. Tabula exhibet plantam staturæ mediocris, cum seminibus duobus seorsim positis, altero latiore, magis oblongo altero, aeque hoc quidem utrinque delineato; tum seminis transversim discissi ambitum faciem, floremque austum.

TABULA SEPTUAGESIMA TERTIA.

ERYSIMUM HIERACIFOLIUM. *Linn. Syst. pag. 441.*

Erysimum pannonicum. *Clusii fasc. pag. 28.*

Erysimum foliis lanceolatis, obtuse dentatis, siliquis pedunculis adpressis. *Gerard. prom. pag. 363.*

Leucoium luteum sylvestre pannonicum serratis folio obtusi & acuto. *Bauh. hist. 2. pag. 875. fig. 1.*

Leucoium luteum sylvestre hieracifolium. *Bauh. pin. 201. Hall. Syl. helv. pag. 196. ad calcem num. 450.*

Radix annua, fusiformis, longa, digitum crassa, albida, sæpe ramosa, reliquæ descendens, nisi affixa ad saxa, caulem emittit solitarium, vel etiam rarius plures, ut plurimum ad ipsum exterius incurvatum, mox adscendentem atque erectum, parum asperum, medulla condula refertum, foliosum, altitudinis variæ a pedali ad sexpedalem, in majoribus individuis digitum minimum crassum, multangularem valuti per membranulas exeuntes, aut simplicissimum, aut ex alis per ramos simplices erectosque paniculatum, idque imprimis superne, cum etiam rarius vel ab ipsa radice. Folia sunt ex oblongo lanceolata, hinc attenuata, subsessilia, acuta, raris denticulis ad oras munita, interdum profundius sinuata quam in specimine depicto, subscabra, pluriascula, viridia aut ex atro etiam purpurascentia, inferiora in planta adolescente crassiora & deperdita, in fructescente sæpe jam nulla. Flores locantur in racemis terminalibus, paucis odore suavi, sed pauco. Calyces cum flaveline pallentis, ad apicem virentis, glabri compressique foliola opposita duo ad basin magis procuberant; reliqua duo apice in gibbum concavum efformantur. Petalorum luteorum ungues calycem modice superant. Antheræ virens cum flaveline. Stigma est capitatum & emarginatum. Siliquæ exacte tetragonæ erigunture, parallelæ caulis ramique. Racemi valde pendulantur, denseque tamen toti tegunture fructibus; quæ foliorum ab siliquibus distinguntur. Tum præterea ab Erysimo cheiranthoide imprimis florum odore & magnitudine, petalis magis fulvescentibus & foliis versus apicem minus attenuatis. A Cheiranthoide Erysimoide siliquarum costis omnibus rectangulis & radice annua. A Cheiranthoide alpino caulibus magis angulatis, flore paulo majore, & foliis non incanis. Floret a Junio ad Septembrem, quo semina perficit. Crescit in frondibus glareosis ad lacus viarum, in agris lapidosis, ad vineas, montium declivia aspera; sæpe maxima copia. In icone deliberatur pars planæ media circiter pedalis.

TABULA SEPTUAGESIMA QUARTA.

CHEIRANTHUS ERYSIMOIDES. *Linn. syst. pag.* 441. *num.* 428.
Cheiranthus sylvestris. *Cornut. fasc.* 45.
Erysimum Hesperis. *Scop. carn.* 2. *pag.* 18.
Hesperis foliis glabris, linearibus, lanceolatis, obtuse dentatis. *Haller. hist. Helv. num.* 449. *tab.* 14.
Leucoium sylvestre. *Clus. hist.* 299.
Leucoium angustifolium, alpinum, flore sulphureo. *Allion. pedem.* 1. *pag.* 44. *tab.* 9. *fig.* 2. & 3.
Leucoium luteum sylvestre Clusii. *Bauh. hist.* 2. *pag.* 873. *figura altera.*
Leucoium luteum sylvestre angustifolium. *Bauh. pin.* 202.

Radix perennans, lignosa & semipedalis, quasi, ad fixum allisam atque hinc horizontaliter pergentem, semel cripedalem inveni, saporis gaudes amaricanae, primo fructuum anno sola folia radicalia, altero demum & subsequis caulis ramosos producit, coalescque multiceps evadit. Caulis ut plurimum in sylvestri planta solitarius, basi purpurascens, plerumque simplicissimus, rarius ex axillis foliorum ramos ab unico ad sex accollens, angulatus striatus, & foliosus, strictè erigitur; altitudine admodum diversus, a semipedali ad sesquipedalem, dum vel biuncialia specimina possideo ex Pyrenaeis. Pro varia hac statura diversus esse solet numerus florum, aut plurimorum, aut paucissimorum; sed qui magnitudinem tamen eandem servant. Pedunculi breves crassi & multiflori parent. Flores pollent suavolentia Cheiranthi Chairi deliciore. Calycis cum virore pallescit, ad apicem saepe ex fusco purpurascentis, & erecti, foliola opposita basi deorsum procuberant. Petalorum luteorum ungues calycem aequant in explicatione, ulterà quem postea elongantur ad unam tertiam partem. Antherae pallide virent, efficex fusceficunt. Germen tetragonum & linearе in stylum desinit brevissimum, coronatum stigmate capitato bifidoque. Siliqua erigitur, duas trevve uncias longa, tenuis, fusca, glabra, tetragona sic, ut opposita duo anguli in parte siliquae compressa minus coniveant. Dissepimentum valvulas parum exsuperat. Semina sunt oblonga, colore ex ferrugineo flavescentis, nulla vel minima membrana cincta, saporis amaricantis & ingrati. Folia sunt angusta, acutiuscula, fissilia, obscure virentia, plerumque parum conniventia, in aliis ferme linearia, in aliis ex oblongo lanceolata, saepius integerrima, inferiora tamen in quibusdam individuis denticulata. Caules, folia & siliquae intumuere mediocri aliqua asperitate donantur. Flores Maio. Semina perficit Julio. Crescit admodum apud nos infrequens in asperis apricis montosis. Tabula fuit plantam sylvestrem eleganteiorem, hac tamen elegantissimam; dein racemi fructiferi partem cum siliqua integra cumque dissepimentis post valvularum casum persistentibus.

TABULA SEPTUAGESIMA QUINTA.

CHEIRANTHUS ALPINUS. *Linn. syst. pag.* 441. *num.* 93. & 428.
Erysimum cheiranthoides. *Cornut. fasc.* 28.
Erysimum foliis linearibus incanis & integris. *Gerard. prov.* 363.
Eruca sylvestris angustifolia. *Lob. ic.* 205.
Eruca angustifolia. *Bauh. pin.* 99.

Tota planta scabriuscula est. Radix albida, a crinum ad decem uncias longa, duas vel plures lineas crassa, lignosa, biennis, modo recta descendit, modo inter saxa varie distorquetur, & primo anno sola proprie folia radicalia. Caules strictè erigunur, aut solitarii, aut rarius pauci, ab uno ad tres pedes alti, modo simplicissimi, modo superne ra-

mo-

mosi, subangulosi, tenues, teres, parum scabri. Folia sunt lanceolato-linearia, pilis brevissimis & vix conspicuis modice exasperata, sessilia, inordinate alternantia, magis minusve conniventia, acutaque. Hanc caulem ante florescentiam satis numerosa decorant; sed brevi post illam arescunt, percantque, adeo quidem, ut saepe sub florescentiae tempus caulis vel ad ramos racemosve unque foliis nudatus spectetur. In aliis autem individuis sunt angustissima, vere linearia, integerrima, semine incana, & veluti convoluta, cujusmodi caulis pars aliqua depingitur ad latus, ubi foliis instructa. In aliis caulis sunt latiora, magis virentia, & inferiora obiter atque pariter dentata, uti ex caulis alius parte infra priorem exhibita patet. Medium habitum planta integra proposita docet. Caules & rami producuntur in racemos longissimos. Flores ferme omnes carent odore. Calycis glauci glabri & parum compressi foliola duo opposita decorium gibba sunt. Petala lutea in unguem desinunt longitudine calycis. Stigma obtusatum bifidum est. Siliquae tenues, teretiusculae, & erecthiusculae, modo pollicares sine aut sesquipollicares, uti in planta depicta; modo bipollicares & filiformes, cujusmodi cum semine exhibentur in margine. Floret Junio & Julio, semina dant Augusto & Septembri. In aggeribus, asperis apricis, ipsisque suburbanorum horcorum muris frequentissime crescit, neuquam apud nos alpina planta.

Tanquam synonymum hujus plantae addavissem Hallerianam Hesperidem numero 450 descriptam; sed esse hanc Linni, in litteris nuperae illustrissimo viro, lubenter ejus judicio fretus, atque unili.

TABULA SEPTUAGESIMA SEXTA.

ACHILLÆA CLAVENNÆ. *Linn. syst. pag. 566. Scop. carn. 2. pag. 179.*
Achillea foliis tomentosis, longe pectinatis, palmatis. *Hall. hist. helv. num. 234.*
Abrotanum alpinum umbelliferum. *Clus. hist. 339.*
Abrotanum alpinum umbelliferum latifolium. *Raub. pin. 139.*
Abrotanum albis floribus, capitulis squarrosis. *Raub. hist. 3. part. 2. pag. 183.*
Dracunculus argenteus, sive Perennica incana humilis, foliis laciniatis abrotanii latioribus annisis. *Morr. hist. 3. p. 40. s. 6. t. 10. f. 5.*

Plantula elegans, gratae odoris tota atque aromatica, in summis alpium jugis crescit, florens Julio & Augusto. Radix nigricans, parum aetis, & perennans neque multiceps evadit. Caules simplicissimi, plus minus semipedales, incani & annui erigantur, superne per pedunculos unifloros & bifloros in corymbum abeuntes. Folia radicalia sunt oblonga, basi paulatim angustata in pedunculum longum, obtusa, pinnatifida incisa, ab uno ad tres pollices longa, crassiuscula, tomento tenuissimo utrinque incana, praedita sapore amaricante aromatico & subacri, cum odore, in quo videor mihi detegere quiddam de matricaria & absinthio. Folia caulina paulatim minus attenuantur; summa sessilia sunt. Flores calycem habent subvillosum ex foliolis margine ciliatis. Flosculi feminei quini vel paulo plures, in radio locati, expandunturque in ligulam amplam niveam tridentatam obtusissimam & patentissimam. Flosculi hermaphroditi in disco plures pallidi antheris donantur luteis. Palea apice fuscescunt. Semina simillima seminibus Achilleae atratae, ut vix distingui queant.

TABULA SEPTUAGESIMA SEPTIMA.

ACHILLÆA ATRATA. *Linn. syst. pag. 566. Scop. carn. 2. p. 179.*
Achillea foliis pinnatis, glabris; pinnis simplicibus & multifidis. *Hall. hist. helv. num. 231.*

Millefolium alpinum. *Bauh. hist. 3. part. 1. pag. 139. fig. 1.*
Parthenium alpinum. *Clus. hist. 336.*
Matricaria alpina, chamæmeli foliis. *Bauh. pin. 134.*

Totam plantam aromaticum gratumque odorem, camaceci aliquid habentem, possidet, cum sapore aromatico pungente. Radix lignosa, perennis, repens, fibras longas in terram mittit, & multiceps plures producit caules adscendentes, teretes, villosos, striatos, simplices, foliosos, desinentes in pedunculos ramulosos corymbosos, semipedales vel pedales. Folia pilosa & bipinnata sunt sive Achilleæ Millefolii. Calycinarum squamarum virentium ora acidæ atque crosæ nigrescunt. Corollulæ radii sunt albæ, a sex ad decem. Limbus floscularum disci minus albet; tubus pallide virens. Antheræ sunt luteæ. Semina oblonga, superne latescentia, hinc plana, illinc convexula, glabra, nec flocco nec pappo instructa. Crescit in summis alpium jugis, ubi flores Julio Augusto & Septembri.

TABULA SEPTUAGESIMA OCTAVA.

BETONICA ALOPECUROS. *Linn. syst. pag. 394. Jacq. enum. vind. pag. 251. Crantz. fasc. pag. 256.*
Betonica albo flore. *Clus. hist. XXXVIII.*
Betonica montana hirsuta. *Barr. ic. 339.*
Betonicæ folio, Alopecuros quorundam. *Bauh. hist. 3. p. 303.*
Betonicæ folio, capitulo Alopecuri. *Bauh. pin. 335.*
Sideritis Alopecuros. *Scop. carn. vol. 1. p. 413. tab. 28.*
Alopecuros alpina, Betonicæ folio, capitulo alopecuri. *Sog. ver. vol. 1. pag. 318.*
Horminum minus album, Betonicæ facie. *Bauh. pin. 239.*
Horminum alpinum luteum, Betonicæ spica. *Raj hist. 547.*

Radix fusca & fibris auctæ perennat. Caules plerumque plures, simplicissimi, octagoni, hirsuti, basi parum procumbunt, hinc erigunturque, semipedales aut altiores. Folia ex cordato ovata, nunc rotundiora, nunc magis elongata, obtusa, dentata, rugosa & hirsuta, ad radicem oriuntur plura longe petiolata, caule insidente opposita pauca breviter petiolata, summa interdum sessilia. Bracteæ oppositæ exteriores, sive foliola verticillis subjacentia, integerrimæ sunt. Ex his quadribet flores sustinet sessiles & aggregatos circiter senos, simul spicam efformantes pollicem longam unum alterumve; simulque intimæ saepe a reliquis parum remotæ, unde spica evadit interrupta. Flores singulos bracteæ minor propriæ & lanceolata sustollit, excepto interiori, qui nudus est, & pedunculo floret. Levem sambuci odorem flores spirant. Calyx tubulosus ventricosus & pilosus supra medietatem dividitur in quinque dentes acuminatos erectos & æquales. Corollæ octoloculares & villosiusculæ tubus brevis sicco in faucem longam continuatur, ut haec pro tubi parte haberi quoque possit. Labii superioris ex ovato oblongi erectique apex est bifidus. Stigma bifidum & acutum patet. Filamenta sunt hirsuta. Germina nitida. Semina angulosa, obtusa & fusca. Floret in alpinis Julio, culta Junio.

TABULA SEPTUAGESIMA NONA.

SENECIO ABROTANIFOLIUS. *Linn. syst. pag. 552. Jacq. enum. vind. pag. 288. Scop. carn. 2. p. 167.*
Solidago foliis vaginosis, pinnatis, pinnis peranguste, acutis, simplicibus, & bifidis. *Hall. hist. helv. numa. 72.*

Chry-

Chrysanthemum alpinum secundum. *Clus. hist.* 335.
Chrysanthemum alpinum, foliis abrotani multifidis. *Bauh. pin.* 134.
Jacobæa alpina, foliis multifidis, Estelleciana, flore luteo, plerumque gemello. *Pluk. alm.* 194.
Agreratum ferulaceum Dalechampii. *Bauh. hist.* 3. *part.* 1. *pag.* 152.
Achillea montana, Artemisiæ tenuifoliæ facie. *Lob. ic.* 746.

Tota planta viridis est. Ex radice perenni & fibrosa caulis exit teres, foliosus, basi procumbens, foliorum radicalis terræ immittens, sandemque radicis ipsius partem efformans; dum sic etiam se planta propagat, & cespitosa ac multiplex evadit. Exhinc caulis erigitur, semipedalis vel sesquipedalis, superne striatus, in summitate gerens florem, & ex foliorum extremorum alis pedunculis sive ramis simplicibus unifloris, aut similiter divisis & pauciflores, numero vario ab unico ad decem auctus. Folia inferiora sunt divisa bipinnatifide & petiolata; superiora pinnatifide & sessilia; laciniis linearibus, acutis, saepe ciliatis. Calycis foliola crassa & virentia apicem habent fuscum, squamis ad basin vestiti brevioribus, caterum similibus. Corollulæ luteæ radiantes circiter decem, patentes, lineares, unciales, oblongæ, obtusæ, emarginatæ simpliciter vel cum denticulo interposito, rarius quadridentatæ. Semina glabra, & linearia coronantur pappo pilosa sordide albente. Flores a Julio ad Septembrim. In subalpinis muscosis saxosis crescit haud infrequens. Ex alpibus Carpaticis plurima specimina charissimus Lipp attulit, omnia quisque.

TABULA OCTOGESIMA.

GALIUM AUSTRIACUM.

Radix fusca, tenuis & repens perennat. Caules basi procumbentes ramique erecti sunt tetragoni, tenues, ad nodos recondori, nitidi & glaberrimi. Folia numero variant a quinis ad decem, linearia aut paulo magis lineolatia, nitida, glabra, plana, in mucronem sive aristam terminatum brevem, & patentia. Flunculi exigui & nivei ultimis ramulis insident magis minusve divisis. Fructus subsequuntur obverse ovati, glabri, parum incurvati, parvi & nigricantes. Flores Majo & Junio, incultens nonnes saxosos apricos. Caulículus frutiger ex planula magis pusilla est. A Galio glauco differe caulibus quadrangularibus & statura minore. A Galio uliginoso imprimis foliis neutiquam retrorsum ferrato-aculeatis, nam etiam solo natali. Cum Galio aspero Schreberi, in Halleriana Stirpium Helveticarum Historia sub numero 715. descripto, & in alpibus nostris copiosissime crescente, quam maxime congruit; diversum tamen non solutis glabricie omnium partium summa & constante.

TABULA OCTOGESIMA PRIMA.

GALIUM GLAUCUM. *Linn. syst. pag.* 118. *Scop. carn.* 1. *p.* 103.
Galium foliis octonis, obtusis, supremis lineolatis; floribus in summa planta fasciculatis. *Moll. syst. Acta. nam.* 716.
Galium sylvestre, glauco folio. *Rocc. mus.* 2. *p.* 172. *t.* 116.
Rubia montana angustifolia. *Bauh. pin.* 333. *prodr.* 145.

Ex radice fibrosa reflescente & perenni caules exoriuntur singulares vel plures, erecti, teres, nitidi, tenui, saepe flexuosi, supra nodos incrassati, ex glauco virentes, sesquipedales vel duplo altiores, superne per trichotomias in ramos plures subdivisi. Ultimi ra-

minuti umbellatim flores ferè, quatuor aut quinque gerunt. Folia sunt sublinearia, patentissima vel erecta, marine deflexa, pollicaria, facie glaberrima & viridia, dorso magis pallentia & ad digitum modum asperiusculo, in spinulam innocuam terminata, in quibuslibet verticillo circiter octona, in summis paucioria, lateribus valde revoluta, atque hinc apparenter angustiora. Corollæ albæ tubus est campanulatus, & laciniæ patentissimæ cum extremitatibus reflexis. Antheræ flavent, efferæ fuscescunt. Fructus subrotundi maturinasce obeunt in semina duo, parva, glabra, obverse ovata, ad microscopium rugosa. Floret Junio. Fructus Julio roseascunt. Loca incolit aspera, imprimis ad fruticeta & margines sylvarum.

TABULA OCTOGESIMA SECUNDA.

AGARICUS ALLIACEUS. *Jacq. enum. vindob. pag. 299.*

Augusto & Septembri in sylvis subalpinis umbrosis & herbidis haud infrequentem hunc fungum inveni per plures annos, forma vix variantem, & facture alliaceo fœtri valdeque ingrato præditum, etiam per octiduum asservato fungo pertinaciter adhærente. Semper fungi basin ligno putrido, ad uncialem circiter profunditatem sub terra recondito, increscentem observavi, ibidem plerumque incurvatam, & hinc emittentem stipitem rectum, teneum, simplicem, nudum, semipedalem, nitidum, nigrum, striis paucis insignitum vel ex adverso nullis, intus cavum & fragilem pallentem. Pileus integerrimus vel carius levissime ad oras denticulatus, glaber, opacus, convexus, diametri semipollicaris, superne e fusco pallet, vel cum pallore fusceline, interdum etiam, cinnamomi depingitur, saturatius. Lamellæ pallens, inæquales, simplices plerique, paucioris latitudinis. Matrici vix adhærent, idque solo fusco apice, ut ex terra evulsum olim terrestrem credideriem, qui putridorum lignorum parasitus est. Nunquam fungum hunc multiplicem inveni. Celeberrimus Linnæus suspicatur esse sui Agarici campanulati varietatem.

TABULA OCTOGESIMA TERTIA.

PAPAVER ALPINUM. *Linn. syst. pag. 350.*
Papaver Burseri. *Oduz. hist. 138. tab. 6. f. 4.*

Radix perennis, subfibrosa, fuscescens, crasse cespitosa exit in cauliformia capita, quæ basi procumbentia & foliorum præteriorum reliquiis periolaribus capillata, superne suerecta eminunt folia plurima dense atque imbricatim exorta scaposque axillares. Illa ex periolis longis, purpureis, ciliatis, ante foliorum ac tegillorum, bipinnatifide definunt in pinnas exiguas bifidas trifidas vel simplices; laciniis lanceolatis, glaucis, utrinque pilis albis hirtis, in filamentique pilum terminatis: quæ tamen hirsuties major minorve obtinet in individuis diversis, ita tamen, ut vere planeque absentem in examinatis numerosis deprehenderim nunquam. Scapi erigunur, semipedales, teretes, & pilis albis appressis hispidi. In flore solitario, erecto, debili suavolentia prædito, & tandem planitiæ plerumque magno, calyx est diphyllos hirsutus & caducus. Petala quatuor, raro plura, oppositis duo reliquis duplo latiora, patentissima, longitudinaliter tantisper rugosa, perpetuo in alpibus nostris tota nivea. Antheræ luteæ. Capsula obverse ovata vel magis oblonga & pilis erectis hirta coronatur stigmate quadrifido, quinquefido vel sexfido. Crescit in præcipitiis saxosis alpium, aqua imprimis pertcolabente irriguis. Flores Julio & Augusto. Semina perficit Augusto & Septembri. Culta in horto non mutavit habitum. Synonyma omnia Papaveris alpini flore luteo hic omisi, valde dubius, verum re vera huc pertinent?

Ex

Ex figura solum Segulerium huc referre potuissem. Oederi tabula quadragesima prima, quam pro sua planta citat Hallerus, in nostram sententiam minime quadrat. In missis Halleriana planta numero 1062 ficcis specimineibus folia sunt glaberrima omnia, ut ne vel tenue conspici pilos ullos queat; foliola sunt etiam duplo longiora ad eandem latitudinem. Haec si in Papavere hucco flore contineret, facilis esset distinctio. Decidere poterit, qui utrumque vivum videre.

TABULA OCTOGESIMA QUARTA.

SATYRIUM EPIPOGIUM. *Linn. syst. pag. 591. Jacq. icon. rariob. p. 164. Oeder. fasc. 477.*

Epipactis caule aphyllo, flore supinato, labello ovato lanceolato, calcare ovato turgido. *Hall. hist. helv. num. 1289.*

Epipogium. *Gmel. lib. 1. p. 12. t. 2. f. 2.*

Peregrinus omnino, ■ Halleri exordiar verbis, hujus plantae habitus est. Radix ramosa, compressa, carnosa, albicans, fragilis, cespitosa aggregata partimque contorta, & perennis, in terra levi ex putrefactis foliis rastulisque aceris nidulatur, & mense Septembri, dum fructus maturescere incipiunt, novos turiones adscendentes producit, proximo anno in scopos elongandos, cujusmodi ares turiones in depicta radice spectantur, jam egredientes. Scapi teretes, fistulosi, erecti, nitidi, tenelli, sordide albentes aut purpurascentes, ■ simplices, ad intervalla vestiuntur squalis membranaceis & amplexicaulibus, aequo basi ipsa aut paulo altiori loco in tunicam amplianiur, foliorum non minus tenues. Spathae florales sunt lanceolatae vel ovatae. Pedunculi breves. Flores penduli, eodem inclinati, pauci, interdum unicus, tori ita inverteuntur, ut cornu nectarii summum locum occupet. Germen ex subrotundo ovatum & obtuse trigonum pallide flavet, lineisque obsolete purpureis inscribitur geminis in quolibet latere. Ex petalis quinque lanceolatis, convexis, & diversicoloribus, tria exteriora duplo angustiora patent, duo interiora antrorsum & deorsum porriguntur. Nectarii cornu adscendens, obtusum, pallide purpureum & crassium longitudine germen aequat. Labii laciniae media amplior, erecta, concava, subrotunda & ferme cordata, intus ex albo & purpureo variegatur, habetque limbum antice limbriato-erosum. Laciniae laterales semiovatae producuntur antrorsum. Stylus filiformis & declinatus amplitur in os trifidum patens & obtusum, cujus sunt laciniae laterales breves & minores, dorsalis autem major, cui longitudine cuculius subrotundus, depressus, bilocularis, & antice apertus. Filamenta duo antherae gerunt flavas ovatas acutas & sulcatas. Capsula ex subrotundo ovata & obtuse trigona, latere altero reliquis duplo latiore, seminis includit numerosa & minutissima. Hinc ad latus fistitur flos integer, antice conspectus. Inde pistillum auferum cum flamine extra florem naturalem procrasto. Crescit in subalpinis umbrosis fertilibus. Floret Augusto.

TABULA OCTOGESIMA QUINTA.

ANEMONE ALPINA. *Linn. syst. pag. 375. Oeder. fasc. pag. 124. tab. 3. fig. 2.*

Anemone borferiana. *Scop. carn. 1. pag. 385.*

Anemone foliis triplicato-pinnatis, acute circumferentis, caulibus teretibus, tubis caudatis. *Haller hist. helv. num. 1149.*

Anemone sylvestris secunda. *Clus. hist. 244.*

Anemone alpina alba major. *Bauh. pin.* 176. *prodr.* 94.
Pulsatilla alba. *Lob. ic.* 282.
Pulsatilla flore albo. *Bauh. pin.* 177.

Radix perennis, longa, calamum aut digitum crassa, simplex vel in crura varios divisa, foris nigricans, intus albida, scabra & inæqualis, sapore gaudet acri, & reliquiis coronatur emarcidis pedunculorum Foliorum. Caulis teres, fere semper nudus, basi purpurascens, pilis mollibus hirsutus, a tribus unguis ad tredecim altus, erectusque, Florem sustinet singularem, ad diversum in diversis individuis altitudinem folia exterior terna ex lata vagina orta, exterius nudus. Flori petala sunt ut plurimum sena, rarius plura, ovata, patula, extus pilosa & sæpe purpurascentia, intus glabra albaque aut in luteum colorem magis minusve tendentia, interdum duplo majora quam depicta. Antheræ luteæ insident filamentis corolla duplo vel triplo brevioribus. Semina ovalia, utrinque acuta, inque globum collecta, abeunt singula in caudam longissimam molli hirsuta ferme ad spicem usque plumosam. Ex radice folium unum dumtaxat alterumque prodit ternatum: foliolis pinnatis, interdum etiam ipsis tertiatis; pinnis pinnatifidis incisis, facie glabris, dorso & margine pilosis, acutis. Caterum valde variant, cum hirsutie majore, vel ad adverso cantilla, quæ oculos ferme fugiat; tum quod magnitudine differant vel absolutæ, vel relativa ad planitiem ætatem, ut sint aut tripolticaria cum petiolis brevissimis, aut semipedalia suffulta petiolo communi etiam semipedali. Numquam in Austria specimen invenire licuit Cluiianæ iconi quoad folia convenientem, sed conveniunt eidem optime missa ab illustri Hallero specimina Helvetica, uti elucet ex foliolo eorundem a, respondente foliolo b. Huic aliquamodo accedebat ex specimine Austriaco defumptum foliolum c. Littera d indicat idem foliolum ex folio maximo. Nec minus variant folia caulina, ab unica ad sex uncias longa; ternata semper singula; sed quorum foliola modo longe petiolata sunt omnia, modo omnia vaginæ sessilia inhærent, aut denuo ita inhærent sola utrinque lateralia, dum intermedium petiolo instruitur. Crescit passim in pratis subalpinis inque alpium saxosis, florens pro varia soli altitudine a Majo ad Septembrim. Fructus etiam maturus adpingitur.

TABULA OCTOGESIMA SEXTA.

GNAPHALIUM LEONTOPODIUM. *Linn. spec. pl. edit.* 1. *pag.* 855.
Scop. carn. 2. *pag.* 150.
Gnaphalium alpinum. *Clus. hist.* 328.
Gnaphalium alpinum, magno flore, folio oblongo. *Bauh. pin.* 264.
Gnaphalium alpinum pulchrum. *Bauh. hist.* 3. *p.* 162.
Filago floribus sessilibus, umbellatis, foliis tomentosis umbellam excedentibus. *Hall. hist. helv. num.* 152.
Leontopodium. *Dod. pempt.* 1. *l.* 3. *c.* 16.

Plantula elegans ex radice nigra lignosa perenni & multiciplice caulisculos profert plures, erectos, bipedales, tomentosos & annuos. Folia sunt oblonga, obtusa, integerrima, basi attenuata, radicalia in petiolum; neque hæc & caulina inferiora facie viridia, dorso alba; reliqua utrinque candicantia; summa circiter decem nives & lana multa densissime vestita, perque hanc eum invicem circa basin connexa, & in rotulam imbricatam expansa. Ex his interiora supra basin florem gerunt singularem subsessilem, unico flore generali caulem terminante, dum sic seni circiter flores composita rosulæ foliaceæ occupant interiorem disum. In extimis etiam foliis sæpe conspiciuntur rudimenta similium florum, qui ad perfectionem non pervenerunt. Flores inque circumferentiæ insident foliis, uti in Turnera. Calyces communes ex ovato oblongi & foliculis pauxillo breviores sunt valde

de lanati. Constant foliolis circiter triginta, imbricatis, erectis, concavis, nitidis, virentibus cum margine membranacea nigricante; exterioribus ovatis & obtusis, interioribus oblongis magisque acutis. Lentis ope dum attente omnes floculos examinavi, non potui reperire discrimen inter flores circumferentiæ & floreum centralem. ■ omnibus vidi duplex floscullorum genus, nec, præter hos, alios. Sedecim in medio locantur numerosi flosculi hermaphroditi, quibus est corollula subinfundibuliformis, pallida, limbo quinquefido patente. Anthera tubulosa, flava, petalo paululo longior & quinquedentata. Germen oblongum villosum, & stylus villosus cum stigmate simplici obtuso. ■ ambitu pauci sunt flosculi corolla & staminibus destituti, mero constantes pistillo ex germine magis ovali & stylo aliquanto in stigma reflexum bifidum vel quadrifidum. Semina coronantur pappo subplumoso. Crescit in summis alpinum jugis, ubi flores a Junio ad Septembrim. In margine exhibetur quoque fulcimen caulis cum flore centrali & duobus lateralibus, avulsis paribus reliquis, ut pateat florum interior. Dum foliorum calycinorum, auctusque flos fœmineus ■ hermaphroditus, pappo abstracto.

TABULA OCTOGESIMA SEPTIMA.

HIERACIUM VILLOSUM. *Linn. spec. pl.* 23. *pag.* 1130. *Jacq. enum. stirp. pag.* 271.

Hieracium foliis villosis, lineari-ovatis, radicalibus lingulatis, caulinis ovatis amplexicaulibus, calycibus villosis. *Hall. hist. helv. num.* 44.

Hieracium quinquum villosum. *Clus. hist. CXLI.*

Hieracium alpinum latifolium villosum, magno flore. *Bauh. pin.* 128. *Sequier. ver.* 3. *pag.* 268. *Morris. hist.* 3. *p.* 70. *t.* 7. *s.* 5. *f.* 58.

Hieracium alpinum, hirsuto folio, quintum Clusii, quodammodo incanum. *Bauh. hist.* 2. *pag.* 1027.

Hieracium alpinum, latiore folio, pilosum, flore majore. *Pluk. alm.* 184. *t.* 194. *f.* 2.

Adeo variat in multis sui partibus hæc planta pro soli diversitate locoque natali magis vel minus alpino, ut concinnari difficulter descriptio possit, qui individuis competat omnibus. Radix inæqualis & perennis nigricat. Caulis erigitur, teres, pilosus, glaucescens cum punctis sæpe fuscis, ut plurimum semipedalis, qui aut simplicissimus unico flore terminatur, aut paucos habet ramos, plures autem, dum colitur in horto. Folia integerrima vel subdentata, acuta, glauca, longo mollique pilo sunt hirsuta, idque imprimis in costa dorsali & ad oras; radicalia & caulina inferiora oblonga cum basi amplexicaulia; caulina subsequa subovata; summa subcordata amplexicaulia. Interdum etiam planta tota infirme glaberrima est, vel pilis rarissimis obsita. Plus ratione planitiæ maximus est. Calyx longo denso albaque villo barbatus in flore expanso valde patet, in marcescente magis erigitur. Corollæ cum stigmate & antheris sunt luteæ. Crescit passim in alpinis & subalpinis. Floret a Junio ad Septembrim. Omissa hæc planta in Systematis Naturæ editione duodecima fuit errore typographi.

TABULA OCTOGESIMA OCTAVA.

ASTER ALPINUS. *Linn. syst. pag.* 554.

Aster foliis radicalibus petiolatis, ovatis, scabris, caule unifloro. *Hall. hist. helv. num.* 82. *Gmel. fib.* 2. *pag.* 173. *t.* 73. *f.* 2.

Alter septimus, autriacus quinque. Clus. hist. XV.
Alter monanthus cyrnaeus, magna flore, foliis oblongis. Bauh. pin. 267.

Radix speciosa planciae perennis, saepe abrupta, nigricans, ab una ad sex uncias longa, vix calamum crassa, fibris aucta, plerumque multiceps, caules procreudit erectos, ab uncia una ad senos ulnos, teretes, hirsutos, simplicissimos, flore singulari terminatos. Folia sunt ex lanceolato oblonga, obtusa, alias etiam imprimis radicalia magis spatulata, in caule duo etiam vel ad octo sessilia, integra, hirsuta, scabriusculo, ciliata, alterna; radicalia in petiolum attenuata. Sub flore ipso folium caulinum summum locatur. Calycis foliola sunt lanceolata, acuta, subhirsuta, plurima, omnia fere ejusdem longitudinis, & pleraque apice patentia. Corollulae radii numerosae, integrae & acutae colore gaudent violaceo. In disco aeque numerosae sunt lutea. Seminaque proprias corollulas semoloria sunt. Antherae luteae. Crescit in alpium jugis herbidis. Floret aestate.

TABULA OCTOGESIMA NONA.

CARDUUS DEFLORATUS. *Linn. syst. pag. 529. Jacq. enum. vindob. p. 8. 277.*

Carduus inermis, foliis ciliatis, scapo nudo, pauciflore. *Hall. hist. helv. num. 164. tab. 4. f. 2.*
Carduus dictus Cirsium folio laciniato, nigrius. *Bauh. hist. 3. part. 1. pag. 42.*
Cirsium tertium monanthum. *Clus. hist. CXLIX.*
Cirsium singularibus capitulis parvis. *Bauh. pin. 377.*

Ex radice perenni, fusca aut nigricante, longa, fibris aucta, salivam colore rufo inficiente, saporis subacris & ingrati, caules adscendunt plures, angulati, glabri, foliosi, simplices plerumque, abeunes in pedunculos aphyllos, longos, subtenguinosos, paucissimos, qui florem sustinent singularem & erectum. Folia sunt lanceolato-oblonga, sinuata, spinuloso-ciliata, nec etiam pungentia, nitida, acuta, ad tactum pinguia, per caulem decurrentia, dorso glauca sunt, facie pallidius virent. Calycis squamae mucronatae, molles, virides, angustae & glabrae patent. Corollae cum rubore purpurascit. Semina ex fusco patentia & nitida pappo coronantur piloso. Flores adulti & fructus modo penduli sunt, modo erecti. Floret a Julio ad Septembrem crescens in subalpinis herbidis & pratensibus saxosis.

TABULA NONAGESIMA.

CARDUUS TARTARICUS. *Linn. syst. pag. 530. sp. pl. pag. 1155.*

In orta ex serpine planta primo anno sola radicalis folia nascuntur; altero & subsequis ex radice ramosa fibrosa albida nec rubescente, caules elevantur erecti, sulcato-striati; in parte nervo folii medio subjecta, idque inferne manifestius, magis acute angulati; longe ramosi, subflexuosi, quadripedales, & parum lanati. Folia radicalia & caulina infima, cujusmodi specimen a latere depingitur, sunt ex lanceolato oblonga, amplexicaulia & pinnatifida. Subsequium unum alterumve est sinuatum. Caulina reliqua longe lanceolata, vixque divisa. Omnia dentata, spinoso-ciliata, pungentia, acuta, semiamplexicaulia; inferiora subpubescentia & plana; summa glabriora, & ex his quaedam basi concava. Flores odore aliquo praediti excelsique in foliis ultimis minimis paucisque congestis [illegible] sunt, & sessiles, sicque terminant ramos. Tandem ramuli etiam aliquot in pedunculos ausis-

ros aphyllosque elongantur, ita ut planta in adolescentia Chicorii Linnæanum referat, Carduum in senectute. Calycis ovati squamæ lanceolatæ in mollem spinulam parvam & vix pungentem, inferiores albidam, superiores purpurascentem desinunt; accumbunt sibi mutuo arctissime; & extus pauco villo araneoideo connectuntur. Floris nedum evolvi disciis est planus & ochroleucus. Corollulæ expansæ sunt albidæ, limbumque habent æqualiter incisum. Antheræ in principio purpureæ est, sed brevi pallide fuscum fordentemque colorem induit. Stylus albet. Pappus plumosus semina nitida coronat. Receptaculum planum pilis fericeis aliis densisque obtegitur. Floret Julio & Augusto. Rami principalis extremam floremque partem pedor expressit; & sunt hi rami ferme caulibus similes. Crescit rarissime in sylvis ad torrentes. Primus in Austria hunc Carduum vir amicissimus Franciscus a Mygind invenerat mecum communicavit. Per tres annos continuos folia radicalia in cultu planta a sylvestri haud abloserunt; hoc eandem quarto anno folia vidi multo profundius incisa magisque sic pinnatifida quam folium ad marginem depictum, una tamen cum aliis foliis eodem illo depicto folio etiam multo magis integris.

TABULA NONAGESIMA PRIMA.

CARDUUS RIVULARIS.

In pratis quibusdam udis, imprimis in rivulis hæc permeantibus, copiosissime crescit, florere incipiens circa medium Majum. Radix perennis, digitum crassa, albida, fibrisque longis aucta, horizontaliter pergit, non tuberosa. Caulis exsurgit plerumque unicus, duos tresve pedes altus, erectus, teres, cavus, parum villosus, interne angulatus, superne striatus; supra simplicissimus, interdum autem etiam ramulos breves & unifloros ex aliquot vel rarius ex omnium foliorum axillis producit; quandoque, imprimis superne, villo lanuginoso albido vestitus, terminatus flore unico vel paucis in capitulum congestis, rarius quinis, senis vel pluribus, inferioribus tunc pedunculatis. Proximo anno ad hanc caulis prioris novus egredetur. Folia radicalia infima, tum præcipue ilia primi anni, sunt obverse lanceolata, basi in petiolum attenuata & dentata. Reliqua sessilia aut amplexicaulia, nec decurrentia, pinnatifida, magis minusve profunde incisa; laciniis lanceolatis vel oblongis, acuminatis, ciliato-serrulatis, innocuis; extima majora. Omnia subvillosa, facie saturatius virentia, dorso magis albicantia. Caulis vero superior pars loco foliorum paucissimas distantesque bracteas lanceolato-acuminatas gerit. Calyx ovatus, subglutinosus, nec villosus, componitur ex squamis lanceolato-acuminatis, innocuis, exterioribus obscure virentibus, interioribus atropurpureis & gradatim longioribus. Corollulæ purpureæ in quinque laciniis lineares obtusas & æquales dividuntur. Stylus in stigma abit tantum tenue & canaliculatum. Antheræ albent. Semina coronantur pappo subplumoso.

TABULA NONAGESIMA SECUNDA.

ARNICA DORONICUM.

Doronicum secundum, Austriacum primum. *Clus. hist. XVI.*
Doronicum longifolium, hirsutie asperum. *Raii. syn. 185.*

Arnica recentiorum hanc plantam ad Senecionem Doronicum Linnæi, a quo differt. Nec est Arnica Halleri num. 91, uti ex missa a celeberrimo Allionio Halleriana planta facile didici, quam etiam ex Tyroli sponte crescentem accepi; quoque inter nostram hanc Arnicam Doronicum & Clusii Doronicum quartum Styriacum media mihi planta videtur,

ab utrique diverſæ. Radix in noſtra extus nigricat, intus pallet, calamum vel digitum minimum craſſitie, longitudine unciam unam alteramve æquat, plerumque horizontalem ſub terra ſitum ſervat, geniculatim prolifera, atque lineæ a matre avulſæ, aut hac deſtructa, in ſinem definit paramorſum, fibris ſimul craſſis longis pallidis reſtaque ſa terram deſcendentibus munitur, odore gaudet aromatico, atque etiam tali ſapore cum juniperis amarore & levi acredine. Hæc ab alpicolis tanquam ſtomachicum commendatur, dicta noſtratibus Gemsenwurzel. Caulis a tribus ad novem uncias altus, teres, ſtriatus, ſimplicifſimus, pilofus & ſubhirtus erigitur. Folia ſunt lanceolata, obtuſiore & acriter denata vel integerrima, acuta, venoſa, rugoſa, pilofa, ciliata, & aſpera; cauliſ ſeminiamplexicaulia; radicalia longius petiolata magiſque obtuſa, in plantis novellis ſæpe rotundato-ſpatulata. Flos ſemper unicus & ſubdoratus caulem terminat. Calyx communis vakle planus, & patentiſſimus, qui a tergo depictus in margine ſubitur, conſtat foliolis duplici ſerie poſitis circiter quinque & viginti, lanceolato-acuminatis, apice ſæpe ſphacelatis, villoſis, interioribus anguſtioribus & paulo brevioribus. Corollulæ ſeminæ in radio planæ & patentiſſimæ ſunt oblongæ, lineatæ, calyce longiores, apicem in quatuor aut duos aut tres denticulos ſectum habentes, numero a viginti ad quadraginta. Hermaphroditæ e rotulatæ dicti ſunt tubuloſæ, ſubcampaniformes, parvæ, inque limbum diviſæ quinquefidum. Anthera lutea, cylindracea, tubuloſa, apice quinquedentata eſt, nec baſi in ſetas definit. Utriſque floſculis ſertilibus & luteis germina ſunt oblonga ac villoſa, & ſtigmata bifida. Receptaculum conicum & nudum ſemina locat pappo pilofo ſeſſili coronata omnia. Creſcit in ſummis alpibus ad earundemque præcipitia, locis ſaxoſis nemii terra obductis, floreus a Julio ad Septembrim. Adiitur in margine etiam flos diſſeci, pappo avulſo, ut patent ejusdem figura.

TABULA NONAGESIMA TERTIA.

LEONTODON ALPINUM.

Radix perennis, calamum craſſa, unciam unam alteramve longa, nigricat, fibriſlos undique generans albicantes. Folia ſunt oblonga, utrinque acceſcentia, acuta, argute denata, utrinque pilofa, longiora ſemipedalia, ad baſin quandoque purpurea. Scapus aphyllus erigitur, ſtriatus, inanis, ſuperne bracteam una alterave inſtructus, infra florem ſubaſper & parum tumens, ſimplicifſimus, unifloruſ, & ſemipedalis vel paulo altior. Calyx ex ovato oblongus, angulatus, niger, & hiſpidus pilis albis, conſtat ſquamis imbricatis, anguſte lanceolatis, acuminatis, erectis, pluribus, interioribus longioribus. Corollulæ luteæ, patentiſſimæ, quinquedentatæ, calycem ad duplum ſuperantes, & denticulum ſæpe obliquum lateralem incſiſum habent in laciniam linearem vel ad tubum usque. Anthera eſt lutea. Germina oblonga, angulata & glabra. Styli longi. Stigmata bifida, & reflexa. Receptaculum nudum. Semina pappo coronantur ſeſſili & valde plumoſo. Ad latus adiitur calyx cum corollulis paucis exterioribus, ut ſimul harum floſculis ſicis longitudinalis ſuccreſcens conſpici poſſit, quæ in interioribus corollulis deſiderantur. Creſcit in herbidis alpium fugis, floreus a Julio ad Septembrium. Reperitur etiam in alpibus Hungariæ Carpaticis. Ab Hieracio Halleri num. 41, differt ſcapo aphyllo, ſemper unifloro.

TABULA NONAGESIMA QUARTA.

GALIUM ROTUNDIFOLIUM. *Linn. ſyſt. pag. 118. Scop. carn. 1. pag. 102.*
Galium foliis quaternis, petiolis longiſſimis, brachiatis, ſeminibus hirſutis. *Hall. hiſt. helv. num. 727.*

Ra-

Rubia quadrifolia rotunda lævis. *Bauh. pin.* 334. *prodr.* 145.
Rubia quadrifolia, semine duplici hispido. *Bauh. hist.* 3. *p.* 718. *Moris. hist.* 3. *pag.* 329. *t.* 9. *t.* 21. *f.* 4.
Rubia semine duplici hispido, laxis & hirsutis foliis. *Moris. hist.* 3. *p.* 329. *t.* 9. *t.* 21. *f.* 5.
Cruciata minor, glabra, flore mollugineis albo. *Barr. ic.* 323.
Cruciata major, villosa, flore mollugineis albo. *Barr. ic.* 324.

In Mauritiæ Linnæana ad Asperulas hæc planta annumeratur, si quidem de eadem præcise ibidem sermo est. Radix perennis, fibrosa, ramosa, fuscescens, & duas crassve lineas crassa, plures protrudit caules herbaceos, præ debilitate magnam partem procumbentes, tetragonos, glabriusculos, omnino ramosissimos, semipedales vel ad summum pedales, in circularem sæpe ambitum diffusos. Folia sunt quaterna, obverse ovata, obtusa cum exiguo mucrone interdum absente, trinervia, per oras exiguis pilis ciliata, ipsa cæterum villis utrinque minutissimis paucis & vix conspicuis aspera. Ramuli abeunt in pedunculos binos vel ternos, bifidos simplices vel ternos ipsos, & capillares. Corollæ parvulæ, albæ, aliæ planissimæ, aliæ basi levissime campanulatæ; laciniis semiovatis & acutis; tubo vix ullo. Germina seminaque hispida sunt pilis uncinatis. Antheræ pallent. Crescit in sylvis subalpinis ad earumdemque margines. Floret Julio & Augusto. Exortus ex radice principe caulículus aliquis, nec valde ramosus ille, basi etiam de nodis radicans, in tabula depingitur.

TABULA NONAGESIMA QUINTA.

CORONILLA CORONATA. *Linn. syst. pag.* 491. *Crantz. fasc. pag.* 431.
Coronilla montana. *Ray. syn. retr. tab.* 93. *Jacq. vind. pag.* 134. *Scop. carn.* 2. *pag.* 72. *tab.* 44.
Coronilla caule erecto, foliis undenis ovatis, floribus umbellatis, siliquis articulatis pendulis. *Hall. hist. helv. num.* 388.
Colutea scorpioides altera. *Clus. hist.* 98.
Colutea siliquosa minor coronata. *Bauh. pin.* 397.
Colutea scorpioides quinquedum, sive polygalo Cortusi similis planta, sed major. *Bauh. hist.* 1. *part.* 2. *pag.* 382.

Radix perennis, lignosa, extus cum flavedine fuscescens, longa, sæpe divisa, petrarum fissuras profunde insinuatur, difficulter hinc integra evellenda. Caules producit semipedales plures, basi subtuberculosos & adscendentes, cæterum erectos atque herbaceos, teretes & vix angulatos, glabros, pedales vel altiores, firmosque. Folia sunt pinnata ex foliolis utrinque numero incerto a tribus ad septem cum impari terminante, frequentius tamen quaternis vel quinis; costæ planiusculæ & superne canaliculatæ adnexis. Sunt glauca, glabra, subovata aut magis cuneata, integerrima aut emarginata, crassiuscula, denticulo innocuo breviuscule terminata, eodemque rarius destituta. Infima ad ipsum exortum insecuntur costæ, cui egredienti opponitur in caule ramisque stipulæ pallidæ, aut lata ac bifida, aut plane diphylla laceribusque vicinior. Pedunculi virgati axillares & erecti umbella florum coronantur elegante densa & suaveolente. Pedicelli proprii ex fusco rubent. Floribus pendulis calyx est viridis, corolla lutea cum carina alis multo breviore, & stamina diadelphia. Leguminis articulata, inæqualia, acuminata, fusca, & pendula, continent semina pauca oblonga & nitida. Crescit in montosis asperis. Floret Junio & Julio. Perficit Augusto semina.

TABULA NONAGESIMA SEXTA.

SILENE ALPESTRIS.
Lychnis quadrifida. *Scop. carn.* 1. *pag.* 307.
Lychnis sylvestris decima. *Clus. hist.* 291.
Lychnis viscosa alba angustifolia major. *Bauh. pin.* 205.
Caryophyllus minimus humilis alter exoticus flore candido amœno. *Lob. ic.* 445.

Merito separaverunt illustrissimus Haller, & clarissimus Willichius in ill. p. 25, hanc plantam a Vilengine num. 918, sive a Silene quadrifida Linnæi, pro qua antea habuerant, & a qua imprimis distingui facile potest floribus ex conico oblongis, nec subrotundis. Sexlos quatuor & quinque numerasse se dicunt nobilissimus de Mygind & clarissimus Scopoli; ego constanter ternos vidi. Crescit copiose & passim in subalpinis ad margines sylvarum aliisque etiam in udis, floreus totum æstatem, floruit valde variæ, bipunctalis, etiam fere pedalis, ut depicta sit ex mediocribus. Radix perennis, tenuis, teres, subfusca, ramosa, fibrosa, longa & multiceps caules producit plures, adscendentes, teretes, purpurascentes aut magis virides, foliosos, in majoribus individuis supra mediietatem subdichotomos, aut etiam in his, uti in minimis, unifloros vel parum divisos, superne glutinosos. Cultor plantæ radix sub terra stolones emittit, & brevi cespitem densum e usitatis plantæ in habitu exterorum non omnium. Flores erigunturc. Petala nivea ex angusto unque in bracteam ferme triangularem expanduntur, margine magis minusve profunde quadrifidum & in exterio eminentibus duobus denticulis notatum. Calyx tubulosus apice quinquedentatus est. Antheræ pallent. Capsula ex conico oblonga, obtusa, & apice sexvalvis semina includit plurima, plana, subventricosa, cilicia & ferruginea. Folia sunt lineari-lanceolata, acuta, opposita, sessilia, glabra, plana, seminecnin vel duas uncias longa; infima in tantulis noviter prodeuntibus aggregata; saporis amaricantis & ingrati. Adhæt in margine semen in magnitudine mediocri, ilenique auctum.

TABULA NONAGESIMA SEPTIMA.

THYMUS ALPINUS. *Linn. syst. pag.* 399. *Scop. carn.* 1. *p.* 425.
Thymus montanus. *Cornut. fasc.* 278.
Clinopodium austriacum. *Clus. hist.* 353.
Clinopodium foliis ovatis, acutis, serratis; flore folio majori. *Hall. hist. helv. mon.* 238.
Clinopodium montanum. *Bauh. pin.* 225. *Boerr. mur. p.* 50. *tab.* 45.
Acini pulchra species. *Bauh. hist.* 3. *p.* 260.

Ex radice fusca, valde fibrosa & perenni exoriuntur caules plures, adscendentes, teretes, quadrangulares, purpurascentes, villosi, semipedales, ad basin saepe ramosissimi, unde densus nunc caulium cespes exsurgit. Folia sunt opposita, petiolata, subovata, basi attenuata, nunc rotundiora, nunc magis angusta, acuta vel obtusa, ut ora levissime villosa, caeterum ferme glabra, supra medium obtuse dentata. Flores in brevibus pedunculis verticillatim axillis foliorum insidentes; infimi utrinque solitarii, bini; superiores terni; odorati & foliis plerumque longiores. Bracteæ sunt exiguæ. Calyx incurvatus, villosus, striatus, superne purpurascens & fulvus virens, intus villis albis obducitur, in fauce conniventibus. Corollæ violaceæ tubus externe villosus calycem bis superat. Labii inferioris dilatus ad faucium interiorum circulo elevato albido notatur. Antheræ pallent. Semina sunt ex oblongo ovata. Floret pro varia montium elevatione a Majo ad Septembrem.

TA-

TABULA NONAGESIMA OCTAVA.

RHODODENDRON HIRSUTUM. *Linn. syst. pag. 299. Scop. carn. 1. pag. 386.*

Rhododendron foliis ovatis, ciliatis, subtus punctatis. *Hall. hist. helv. num. 1016.*

Ledum alpinum. *Clus. hist. 81.*

Ledum alpinum hirsutum. *Bauh. pin. 468.*

Nerium alpinum quibusdam, alias Ledum hirsutum. *Bauh. hist. 2. pag. 21.*

Balsamum alpinum Gesneri. *Lob. ic. 367.*

Inter elegantissimos, quæ alpes ornant, plantas merito hæc recensenda venit; nec culta omittens venustatem suam. Tota quanta odorem spirat balsamicum subtereolentiaceum. Radix dura, digitum crassa, longaque, rupium fissuras ingreditur, vix integra evellenda. Ex ipsi etiam rupi, qui per terram sparguntur, radiculis interdum agere observantur. Caeterum frutex dilorcus & valde ramosus altitudinem variam ab uno ad quatuor pedes adipiscitur pro diversitate soli locique natalis. Materies eum virore albicat. Cortex fuscescit. Rami juniores pilosi virent. Pedunculi, calyx, corollaque externe, punctis glandulosis adspergunturque albis. Folia sunt subovata, obtusiuscula, obsoletissime crenulata, ex plerisque crenis pilo longo albido ciliata, caeterum glabra, petiolata, inordinate alternantia; facie venulosa, parum punctata & fructu viscentia; dorsa pallidiora & adsperta pluribus punctis fuscis, quae microscopio conspecta guttulas sive tuberculis pellucida gummosa mentiuntur. In extremitate ramuliferorum gemmis enascitur ovata obtusa, & ex squamis concavis imbricatis composita. Ex singulis hisce squamis, aut nunc jam delapsis, aut adhucdum persistentibus, enascitur pedunculus teres, erectus, circiter pollicaris, superne rubescens, & flore terminatus solitario parumper nutante. Omnes pedunculo communi, cuic una cum squamis medius elevato, inhaerent, ut sic tacenti species exsurgat. Perianthium constat foliolis quinque, exiguis, linearibus, hirsutis, rubentibus & persistentibus. Corolla monopetala rubra & speciosa ex tubo oblongo & obtuse quinquangulari expanditur in limbum quinquefidum infundibuliformem & patentissimum: laciniis subovatis, aequalibus, obtusis. Filamenta decem, alba, subulata, & subdeclinata, inferiora gradatim longiora, tubum corollae haud excedunt. Antherae oblongae & flavae adscendunt. Germen subrotundum & pentagono insidet stylus filiformis longitudine & situ staminum cum stigmate obtuso. Capsula erecta, ex ovato-oblonga, sulcata, pariter ac asperata, quinquangularis, inque totidem loculamenta & valvulas distincta, continens semina plurima oblonga minima & fulva. Floret a Junio ad Augustum. Semina dat Septembri. Folii pars auctiori pingitur in margine.

TABULA NONAGESIMA NONA.

ARTEMISIA PONTICA. *Linn. syst. pag. 542.*

Artemisia foliis duplicato-pinnatis, pinnulis parallelis, tenuissimis. *Hall. hist. helv. num. 129.*

Absinthium ponticum. *Cancr. cat. pag. 454.*

Absinthium ponticum vulgare. *Clus. hist. 339. Bauh. hist. 3. part. 1. pag. 175.*

Absinthium ponticum tenuifolium hortense. *Bauh. pin. 138. Dodon. arbr. 1. pag. 24. tab. 6.*

Radix lignosa, perennis, teres, fusca, fibrillis aucta, horizontaliter fili teres serpit, in decursu caules novos emittit, sicque pergit multiplicare speciem, unde copiose semper plantae in eodem nasci loco videntur. Caules erigunturque, unum alterumve pedem alti, in culta etiam quadripedales, inferne glabri & ex rubro fusci, superne incani, sulcati, ra-

mis

mis onusti plurimis axillaribus & erectiusculis, qui racematim gerunt flores ternos ramusculis minimis propriis inlidentes singulos. Folia caulina sunt bipinnata, utrinque conferta, facie glauca, dorso magis incana, plana, laciniis linearibus acutis. Hæc in plantis minoribus sæpe omnia horizontaliter patent, in majoribus magis propendent. Folia ramea inferiora & caulina superiora sunt simpliciter pinnata; summa autem omnia integerrima & simplicissima. Flores subrotundi & tomentoso-incani discum habent luteum. Calycis foliola circiter quindecim & imbricata ut exteriora oblonga, glauca, foliis ramis summis similia; interiora vero magis rotundata, concava, membranacea, albida, & subpellucida. Flosculi sunt circiter viginti quatuor, toti glabri, sæpe glandulis pedicellatis minimis & vagis ornati. Quos inter fœminei in ambitu locantur plus minus feni, apetali, ex flavo dilute virentes. Reliqui hermaphroditi discum occupant flavantes cum corolla infundibuliformi, limbo quinquefido patentissimo, anthera quinquedentata, & stigmate bifido reflexo. Receptaculum est conicum & nudum. Semina eidem nuda. Tota planta odorem pollet grato ac aromatico; sapore autem quam in Absinthio volgari multo minus amarum. Flos sociatus fistulæ in margine, una cum flosculis utriusque generis spectato. Crescit in locis apricis. Floret Septembri & Octobri.

TABULA CENTESIMA.

ARTEMISIA AUSTRIACA.

Absinthium austriacum tenuifolium. *Cluf. hist.* 339. *Raub. hist.* 3. *part.* 1. *pag.* 179.
Absinthium ponticum tenuifolium austriacum. *Raub. pin.* 139.
Absinthium tridentinum hedoriorum. *Lob. ic.* 752.
Absinthium seriphium, *Dod. pempt.* 1. l. 2. c. 4.

Radix plane convenit cum radice Artemisiæ pontica. Sunt vero caules erecti, omni, basi tamen ipsa lignosi & pedalenses, teretes, inferne glabri, cæterum tomento albo vestiti, semipedales vel sesquipedales. Ramis augentur axillaribus numerosis, superiora versus sensim decrescentibus, adscendentibus; qui ipsi e foliorum propriorum alis ramuli emittunt brevissimos, in caulibus brevioribus simplicissimos & unifloros, in majoribus vero densis multifloros. Folia sunt ex glauco incana, tomentosa, plana, nec teretia, in ramulis primo procedentibus integerrima, subdequa in elongatis teriida, æque sic paulatim divisione increscentia, ut tandem evadant subtripliceto-pinnata, & circumscriptione subrotunda: laciniis in prioribus magis obtusis & patentibus; in posterioribus magis angustis linearibus, acutioribus & conniventibus, nec plane sicut porrectis. Summa folia iterum decrescunt. Flores ex ovato oblongi, vix duas lineas longi, ceruni, æque hinc eadem versi omnes, toti externe villoso-tomentosi, in disco fusci, racemose locantur sessiles in summitatibus ramusculorum. Calycis imbricati squamæ exteriores sunt lineares foliisque similes. Interiores sunt longiores, ovatæ, mucronatæ, membranaceæ, concavæ, pallidæ, subpellucidæ, erectæ, & hirsutæ. Corollulæ hermaphroditæ circiter octo, infundibuliformes, & fuscescentes, limbum habeat quinquefidum patulum & villi albis fere occultatum. Germen est oblongum. Anthera cylindracea & quinquedentata pollet. Fœminei flores apetali adsunt a quatuor ad septem. Stylus est utrisque apice bifidus & reflexus. Receptaculum nudum continet semina nuda & oblonga. Tota planta grate & fortiter aromatica est, & Artemisiæ pontica & absinthio milii vide superior. Sapore pollet amaro. Crescit in apricis locis tenui gramine vestitis & asperis locis. Floret Octobri. Tabula in figuris marginalibus exhibet florem integrum, calycis foliolum interius, flosculum hermaphroditum cum limbi divisione ob numerosos villos non apparente, & flosculum fœmineum, omnia aucta. In enumeratione habeatur pro Artemisia maritima, a qua differt foliis multo minus tomentosis & incanis, tum circumscriptione subrotundis nec oblongis, aliisque momentis.

T. 1.

T. 2.

T. 5.

T. 6.

T. 7.

T. 8.

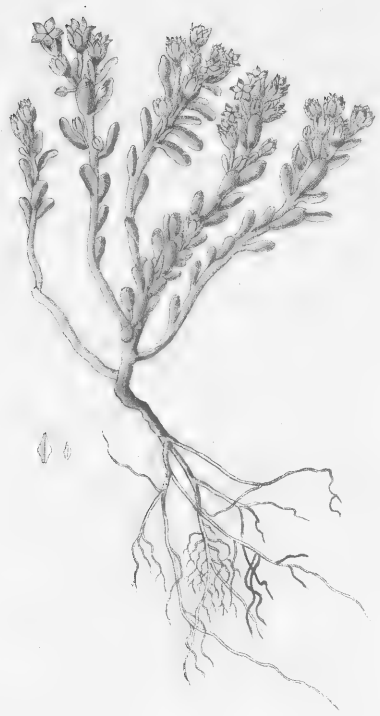

T. 9.

T. 11.

T. 12.

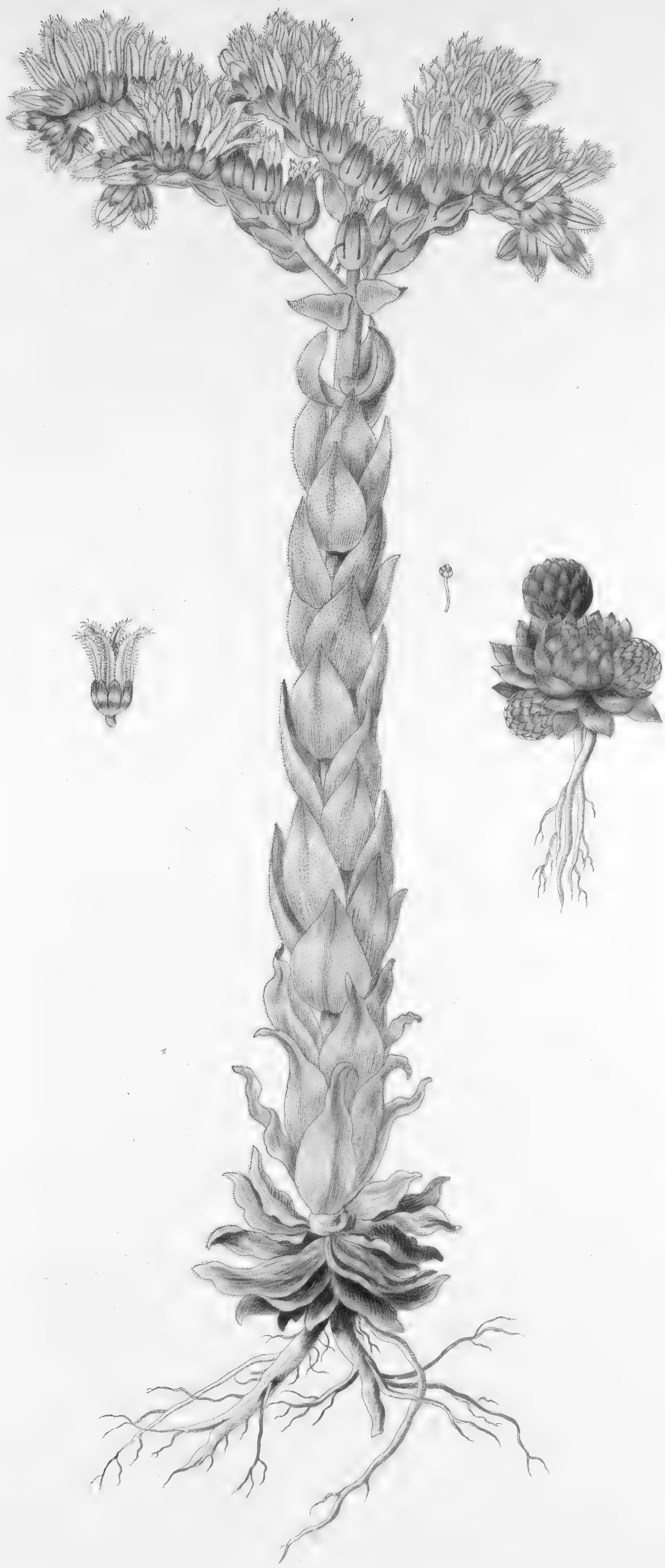

T. 13.

T. 14.

T. 17.

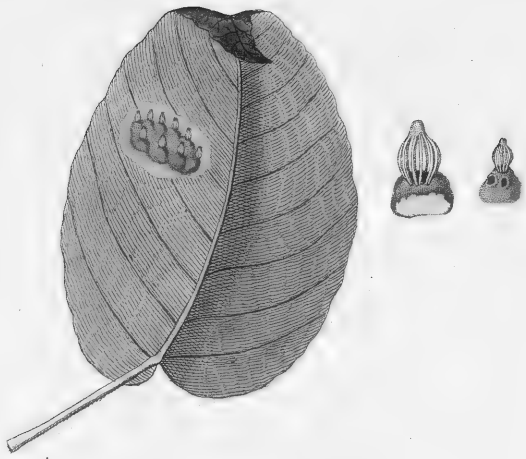

T. 18.

T. 19.

T. 20.

T. 21.

T. 23.

T. 24.

T. 25.

T. 26.

T. 27.

T. 28.

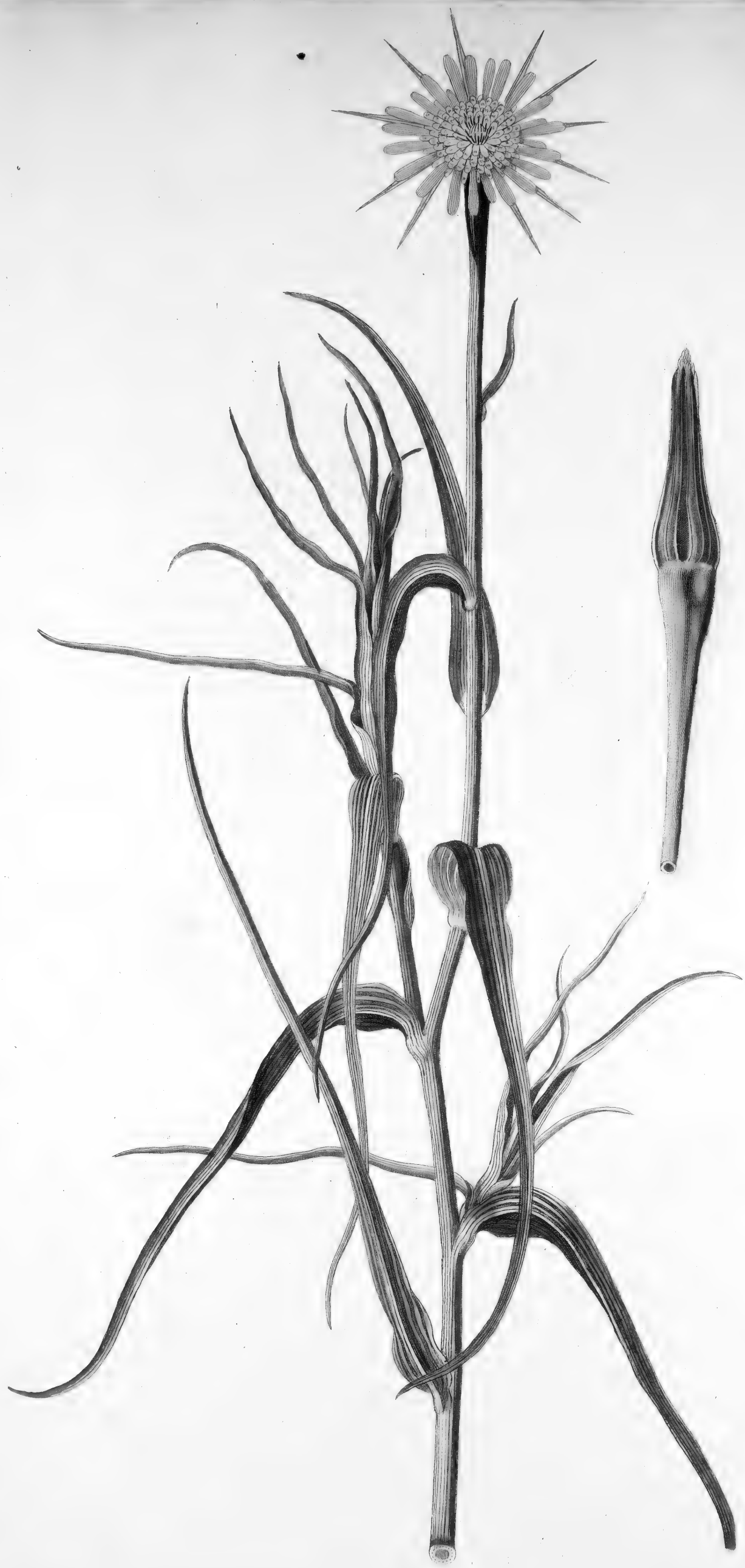

T. 30.

T. 31.

T. 32.

T. 34.

T. 36.

T. 37.

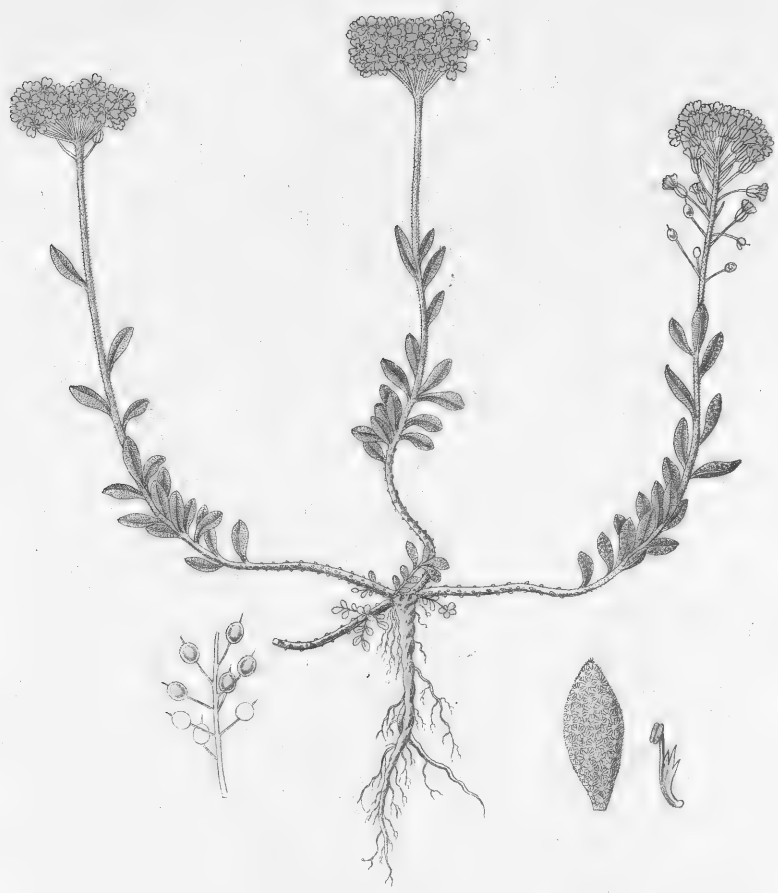

T. 39.

T. 41.

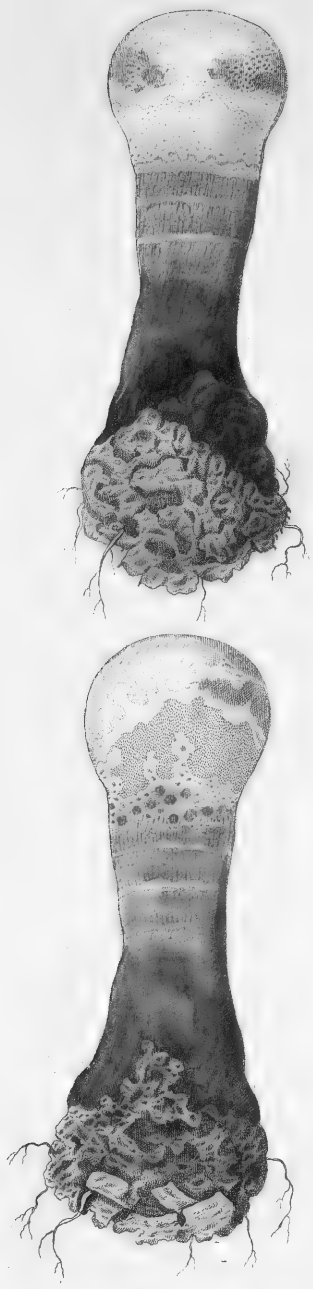

T. 42.

T. 45.

T. 48.

T. 49.

T. 50.

T. 52.

T. 55.

T. 56.

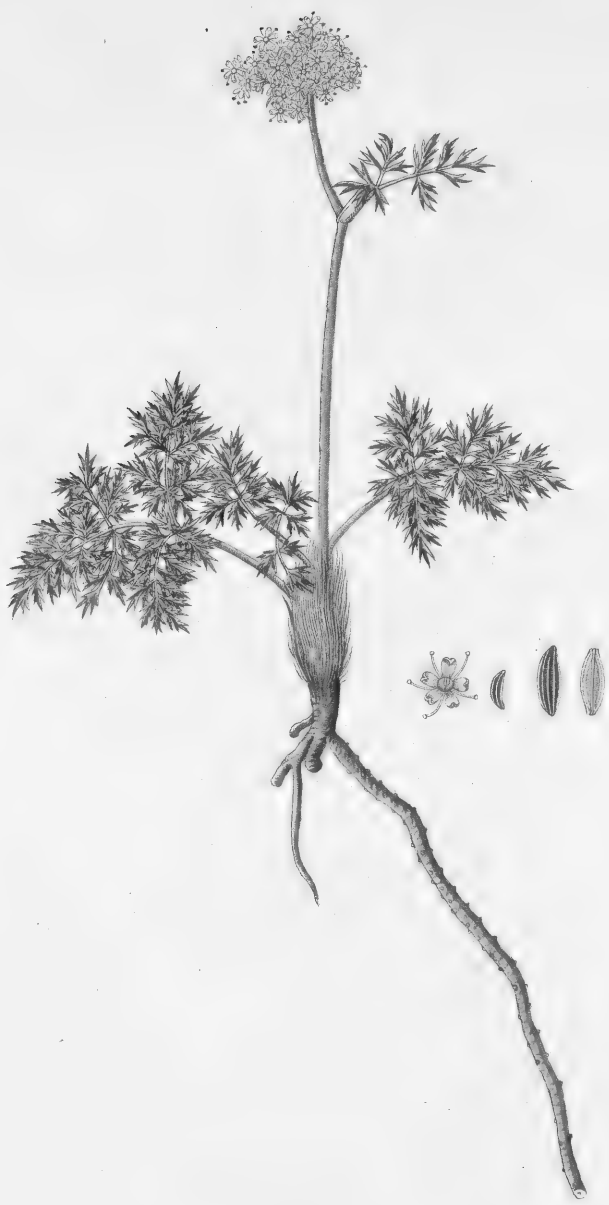

T. 58.

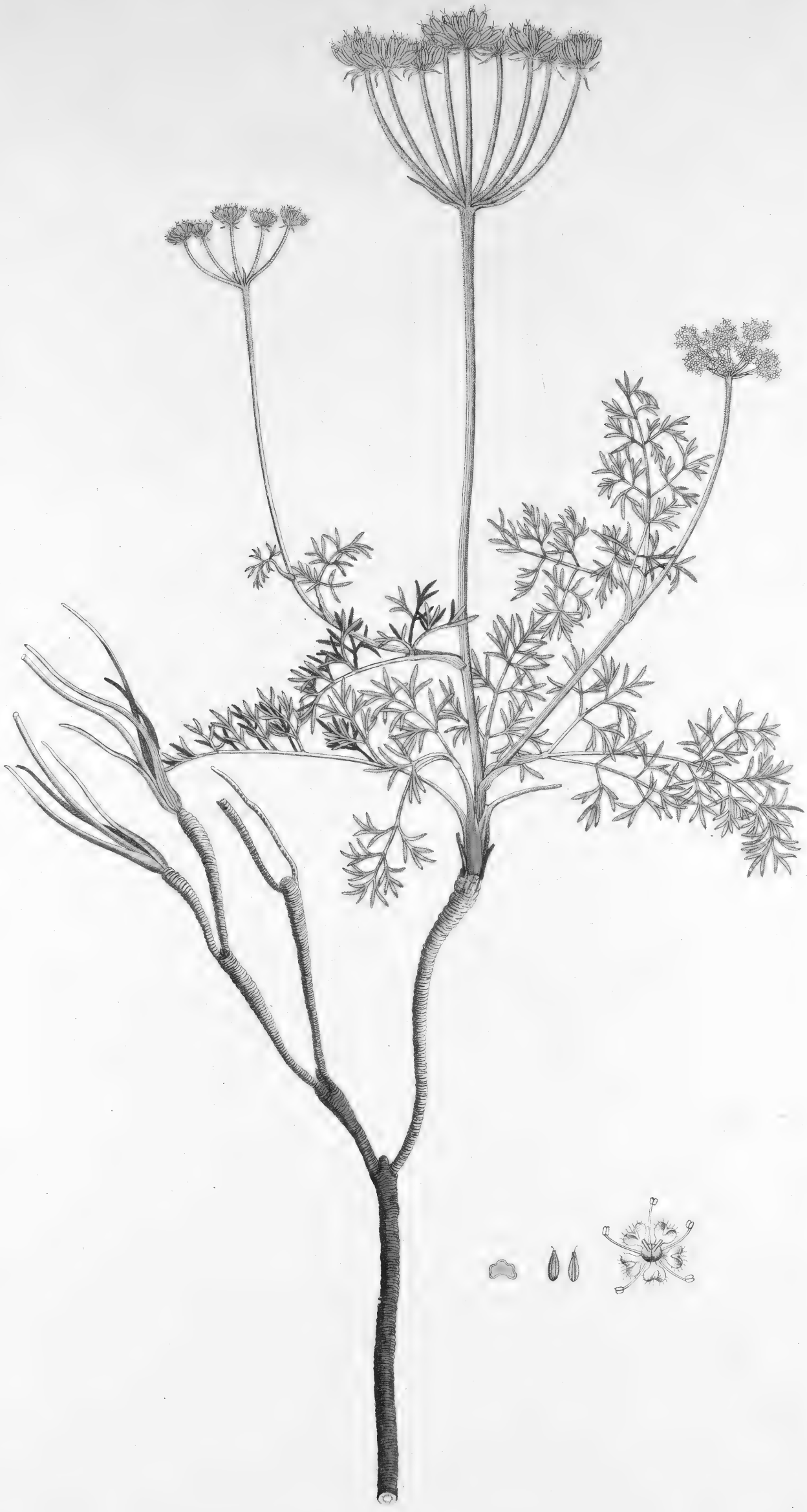

T. 74.

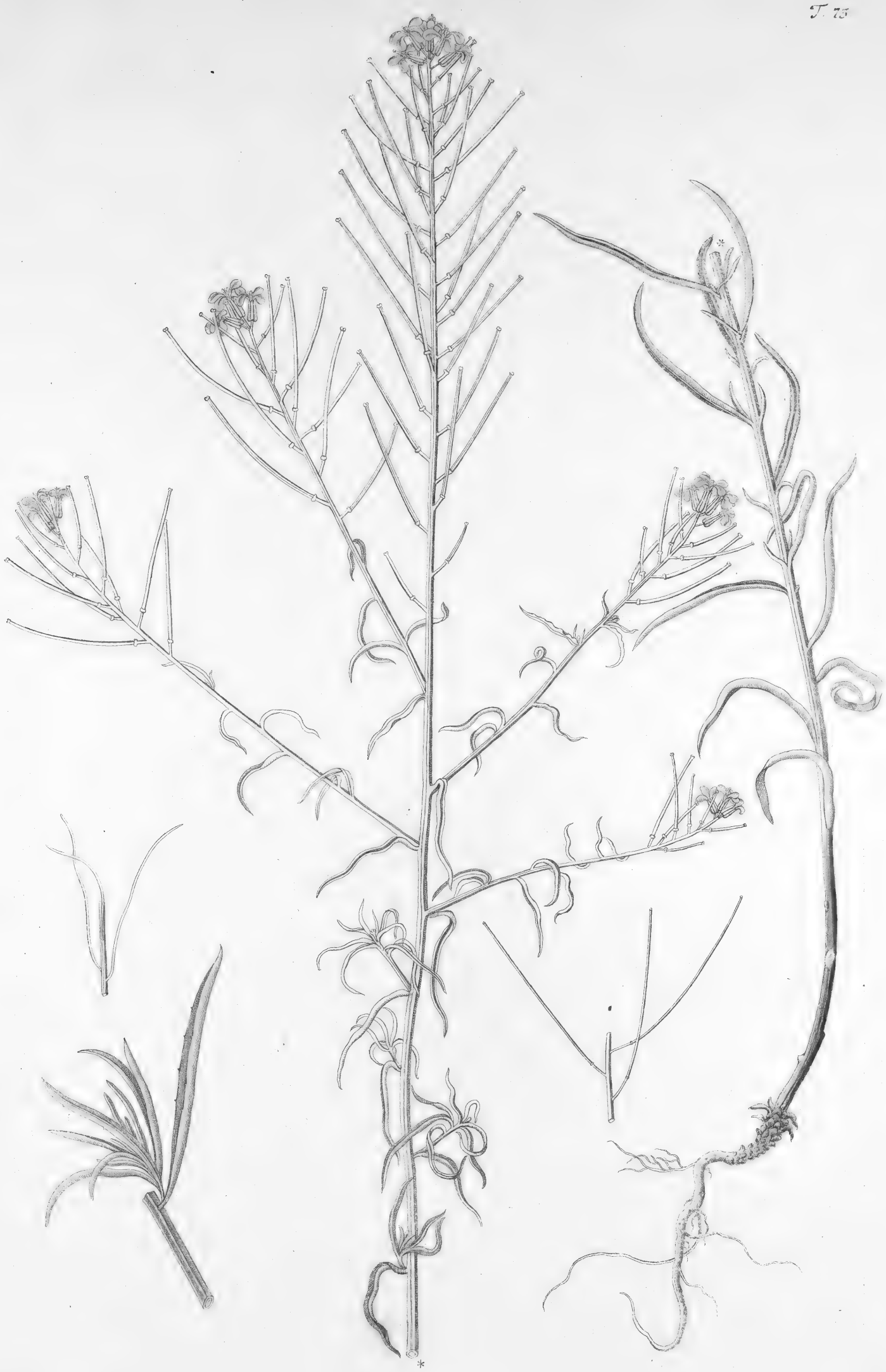

T. 76.

T. 77.

T. 79.

T. 80.

T. 82.

T. 83.

T. 84.

b
e
a
d

T. 86.

T. 87.

T. 88.

T. 92.

T. 93.

T. 94.

T. 95.

T. 96.

T. 97.

T. 98.